Poštnina plačana v gotovini.

Leto XV., štev. 16

Ljubljana, nedelja 21. januarja 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—, Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Za zemljo in lastnino

Jutri poteče deset let, kar je umrl eden največjih diktatorjev sodobnega človeštva, mož, ki je šestini sveta vsilil voljo in idejo peščice ljudi in ki je izpremenil tako zvano evrazijsko ozemlje v torišče največjih socialnih eksperimentov, kar jih pozna zgodovina.

Ta mož je bil Lenin. Deset let že počiva njegovo maziljeno truplo v grobnici na Rdečem trgu v Moskvi, deset let že strmi njegov okameneli obraz izpod stekla. Leninovo delo pa se v Rusiji nadaljuje z večjo silo in v večjem obsegu, kakor si ga je kdaj zamišljal on, ki je neprekinjeno gospodarsko revolucijo olajšal z blagodejno epizodo tako zvane nep (nove ekonomske politike).

Za diktatorjem Leninom je prišel na krmilo te šestine sveta diktator Stalin. Pod njegovim vodstvom je bila zlasti druga polovica desetih let po Leninovi smrti doba nepopisnega napora ruskega naroda, da bi ugodil zahtevam moskovskih diktatorjev, ki so si izdelali ideološke in statistične modele, po katerih naj bi se preoblikovala Rusija in pozneje vse človeštvo. Noben drug narod v Evropi ne bi zaradi takih idejnih modelov, čijih osnutke so si bili zamislili nemški, v veliki meri židovski marksisti, žrtvoval toliko krvi, toliko energij, toliko človeškega samozatajevanja, kakor žrtvuje ruski narod. V tem je morda njegova nadčloveška veličina, pa tudi nečloveška tragika.

Lenin je postal simbol tistega gibanja, ki se je vpisalo v zgodovino človeštva pod imenom »velika ruska revolucija«. V negotovem ozračju po svetovni vojni je bilo nedvomno samo to, da je zgodovinski ciklon boljševizma porušil mogočno državno in nacionalno stavbo Rusije in da se ne bo tako kakor prejšnje zgodovinske nevihte izgubil v neskončnih ruskih stepah. Že se je zdelo, da bo rdeča Moskva postala tretji Rim, ognjišče nove svetovne religije, priznavajoče zgolj božanstvo človeka kot družbenega bitja, — zoon politikon v starem Aristotelovem smislu. A že tedaj, ko je Lenin umiral v Kremlju, v senci starih cerkva, teh nemih prič tisočletnega duhovnega razvoja Rusije, je moral svoj up na boljševizacijo sveta odgoditi v prihodnost. Danes, deset let po njegovi smrti, je boljševizacija Evrope samo še fantastičen sen. Svet se je pričel odločneje in uspešneje kakor kdaj prej boriti z nalezljivimli idejami, ki so prihajale iz Moskve. Vedno bolj prodira prepričanje, da socialna ureditev sveta ni izključna zadeva proletarskega razreda, kakor uči komunistični evangelij. Ruska revolucija je postopala preveč nazorno: iztrebila je vse druge družbene sloje, zatrla vsako svobodno izživljanje, uvedla najstrožjo diktaturo, kar jih pozna svet. Narodi res niso najboljši učenci v zgodovini, vendar je šestnajstletno opazovanje dogodkov v Rusiji ustvarilo zlasti v zadnjih letih tako voljo do odpora in do ofenzive proti boljševizmu, da vseh deset let po Leninovi smrti ni nikdar stal tečaj njegovih idej tako nizko, kakor stoji danes.

Karel Marx je bil trdno prepričan, da bo meščanstvo, h kateremu je prišteval tudi ves kmečki stan, vedno bolj izgubljalo svoj vpliv in se pogrezalo v socialno neaktivnost; v tem je videl nujnost gospodarskega procesa, ki vodi h komunistični državi. Marxovi računi se niso izpolnili. Današnji položaj kaže, da je napačno sklepal. Bolj kakor kdaj prej se danes kaže odločna volja, da naj se potrebne socialne preosnove izvedejo brez marksizma in proti njemu. To stremljenje je postalo tako očitno in nedvoumno, da ga je treba brez ozira na levo in desno ugotoviti baš ob desetletnici smrti moža, ki je najmanj veroval v njegovo možnost.

Naša ugotovitev seveda niti zdaleč ne pomeni priznanja vsega tega, kar počenjajo fašisti raznih vrst in inačic v Evropi. Sedanje nihanje v skrajnost pa bo nekega dne zmanjšalo svojo silo in daljnosežnost; prešlo bo v normalno nihanje. Dejstvo je, in njega mora upoštevati nasprotnik enako kakor pristaš, da so si današnje protidemokratične in demokratične struje v Evropi vzlic vsej različnosti svojih izhodišč, oblik in smotrov edine v tem, da je treba preprečiti družbeni razkroj, kakor ga je pripravljala z izrabljanjem demokratičnih svoboščin internacionala moskovskih fanatikov. Skratka: srednja in zapadna Evropa sta izgubili vsakršno slast do tega, kar imenujejo v Mskovi »preobrazbo človeštva«. To razpoloženje se kaže tudi v socialističnih vrstah, o čemer pričajo posebno zgovorno pojavi v francoskih socialističnih skupinah.

Eno najznačilnejših stremljenj protimarksistične ofenzive v Evropi je načelna obramba zemlje in posesti. Imamo mnogo razlogov za to, da odklanjamo večino tega, kar uče in delajo italijanski fašisti ali nemški narodni socialisti, ne moremo pa biti ravnodušni nasproti njihovim idejam o socialnem in kulturnem pomenu zemlje in kmetstva in o zdravi funkcionalni vrednosti lastnine. Ves boljševiški napor gre za tem, da zruši načelo zasebne lastnine in pretvori vso posest v skupno lastnino. Zoper to so se zdaj uprli najglobljі instinkti narodov, in ves današnji boj zoper marksizem se vrši v znamenju borbe za lastnino in za kmetovo zemljo.

Ruska revolucija je videla svoj najvišji smoter v tem, da vse ljudi sproletarizira in jih izpremeni v sužnje družbe. Stalin si že več let trdovratno prizadeva, da bi sproletariziral ruskega kmeta, mu zatrl prirojeno ljubezen do zemlje, ki jo je poveličeval tudi Tolstoj, in industrializiral kmetijsko proizvodnjo. Z neverjetno žilavostjo se bori ruski kmet za svojo zemljo, za tisti košček socialne svobode, ki mu jo daje lastna posest. Obenem se bori za vse tisto, kar je zvezazno z grudo in kar živi v kmetu kot starodavna mistična vsebina njegovega socialnega življenja. Srednjeevropski in zapadnoevropski kmet danes nič več ne prikrivata svojega globokega odpora zoper idejo proletarizacije kmeta. Vzlic težkim gospodarskim razmeram, ki posebno pritiskajo kmeta, branita odločneje kakor kdaj prej pravico človeka do zemlje in do lastnine.

Jasno pa je, da je pojem lastnine dobival v teku časa različne oblike in da se danes vedno bolj razvija v socialno formo, o čemer pričajo tudi najnovejši delovno-pravni zakoni v Italiji in Nemčiji. S posestjo in z zemljo je po novem pojmovanju zvezana socialna odgovornost, prav kakor z vsako funkcijo v narodu in družbi. V tem smislu je doba nebrzdanega individualizma za nami.

Toda največji del evropske družbe se danes na razne načine, vendar pa jasneje in odločneje kakor kdaj prej, upira poglavitnim naukom moža, ki je pred desetimi leti zatisnil trudne oči, preden so mogle ugledati obljubljeno deželo proletariziranega in socializiranega sveta. Danes je že dovolj očitno, da se znaten del njegovih naukov vrača k svojemu izhodišču — med utopije. Tak je položaj deset let po Leninovi smrti.

NEMČIJA HOČE OROŽJE

V svojem odgovoru na francosko spomenico vztraja Nemčija pri svojih oboroževalnih zahtevah, dopušča pa nadaljnja pogajanja

Berlin, 20. januarja. r. Včeraj popoldne je sprejel zunanji minister baron Neurath francoskega poslanika Francoisa Ponceta in mu izročil odgovor nemške državne vlade na spomenico francoske vlade, ki je bila izročena nemški vladi 1. januarja. Minister Neurath je dal obenem nekatera pojasnila k odgovoru, ki obsega 14 s strojem pisanih strani. Takoj nato je sprejel tudi angleškega poslanika Phippsa in mu izročil odgovor nemške vlade na angleško noto z dne 20. decembra lanskega leta. Oba poslanika sta odgovor nemške vlade takoj brzojavno sporočila svojima vladama.

Pariz, 20. januarja r. Zunanje ministrstvo je davi takoj dešifriralo odgovor nemške vlade na francosko spomenico in ga nemudoma dostavilo zunanjemu ministru Paul-Boncourju v Ženevo. Čeravno nemški odgovor doslej še ni bil objavljen, se bavijo že vsi listi z njegovo vsebino.

Prvi vtis, ki ga je napravil v francoski politični javnosti, je dokaj ugoden, akoravno so si na jasnem, da še nikakor ni odstranil ovir za razorožitveni sporazum. Predvsem ugotavljajo listi, da je nemški odgovor prav tako uljuden, kakor je bila francoska spomenica ter da pušča odprta vrata za nadaljnja pogajanja. Nekateri listi pa so mnenja, da je tudi ta odgovor le politika zavlačevanja. Nemčija želi pridobiti na času, da bi si kakorkoli opomogla iz trenutne politične izolacije in zato tudi ni storila ničesar, kar bi pospešilo ženevska pogajanja. Na drugi strani je očivid na tendenca nemškega odgovora v tem, da se vzdrže diplomatski stiki in nadaljujejo razorožitvena pogajanja diplomatskim potom, ne da bi se morala Nemčija vrniti v Ženevo, kar bi izgledalo kot njena kapitulacija. V bistvu ta odgovor ne predstavlja nikakega zbližanja med francoskim in nemškim stališčem. Stvarno tudi koncesije, na katere pristaja Nemčija v svojem odgovoru, niso v nobenem skladu z velikimi koncesijami, ki jih je ponudila Francija v svoji spomenici.

Vsebina nemškega odgovora

Nemčja se predvsem izjavlja proti predlaganemu načinu razorožitve v dveh etapah. Glavni odpor Nemčije se nanaša na prvo, tako zvano poizkusno dobo. Nemška vlada poudarja v svojem odgovoru, da predstavlja to enostransko in ponižujočo diskriminacijo napram Nemčiji in naglaša, da bi ne bilo v skladu s častjo nemškega naroda, ako bi vlada pristala na tako postopanje.

Iz istih razlogov odklanja Nemčija tudi predlog, da bi smela še le v drugi etapi nabaviti za svojo armado obrambno orožje. Slej ko prej vztraja Nemčija na takojšnjem uveljavljenju popolne enakopravnosti v pogledu oboroževanja in to tudi glede vseh vrst orožja. Na drugi strani naglaša nemški odgovor, da bi 200 000 mož nemške armade niti ne zadostovalo za varnost nemške države, kajti milica s tako malim številom bi bila manj vredna kakor pa sedanja Heimwehr. Zato vztraja nemška vlada pri svoji zahtevi, da se poviša nemška oborožena sila na 300.000 mož.

Kar se tiče paramilitarističnih organizacij, kakor so SA in SS oddelki Hitlerjeve vojske, je nemška vlada pripravljena pristati na takojšnjo mednarodno kontrolo pod pogojem, da store to tudi vse druge države, ki imajo slične formacije. Pri tem naglaša nemški odgovor, da bodo z organizacijo nove nemške armade s kratkim službenim rokom te polvojaške formacije itak izgubile ves svoj sedanji pomen, ker bo izvežbanih v kratkem času dovolj rezerv.

Končno se bavi nemški odgovor z vprašanjem vojnega letalstva. Nemška vlada z zadovoljstvom sprejema na znanje izjavo Francije, da je pripravljena takoj ukiniti polovico svojih napadalnih letal. Želi pa vedeti, kaj se bo zgodilo s temi letali in ali priznava Francija Nemčiji pravico do vojnega letalstva v sorazmernem številu in moči. V nasprotnem primeru bi po mnenju nemške vlade francoske koncesije bile za Nemčijo docela brezpredmetne.

Vtis v Londonu

London, 20. januarja. r. Londonski listi beležijo izročitev nemškega odgovora kot veliko senzacijo. Navajajoč v glavnih potezah vsebino nemškega odgovora po berlinskih in pariških informacijah, ugotavljajo, da je odgovor vljuden in mnogo bolj zmeren, kakor pa se je moglo pričakovati. Kljub temu pa Nemčija vztraja pri vseh svojih zahtevah. Dejstvo, da zahteva razna pojasnila glede posameznih točk francoske spomenice, omogoča sklep, da želi Nemčija nadaljevati diplomatska pogajanja. Popoldanski listi poročajo, da je zunanji minister Simon danes takoj odpotoval iz Ženeve v London, da bi mogel skupno z vlado proučiti položaj, ki je nastal po odgovoru nemške vlade.

Nemci čakajo

Berlin, 20. januarja. r. Nemški listi le kratko beležijo izročitev nemškega odgovora na francosko spomenico. Samo nekateri oficiozni listi, kakor »Völkischer Beobachter« ugotavljajo pri tem, da je nemški odgovor skrajno vljuden ter da je pokazala nemška vlada popustljivost, ki se bo morda marsikomu zdela nerazumljiva. Toda Nemčija je to storila v želji, da se doseže pravičen sporazum ter pričakuje, da bo tudi na nasprotni strani našla enako razumevanje in popustljivost.

Boncour proučuje

Pariz, 20. januarja. AA. Iz Ženeve poročajo: Zunanji minister Paul-Boncour je danes dopoldne proučil nemški odgovor na francosko razorožitveno spomenico in se ne bo izjavil o njem vse dotlej, dokler ga ne prouči poseben odbor ministrov v Parizu.

Odmev v Ženevi

Ženeva, 20. januarja, č. Dopoldne se je ponovno sestalo tako zvano ožje predsedništvo razorožitvene konference in nadaljevalo svoja posvetovanja o nadaljnji usodi razorožitvenih pogajanj, ki jih je včeraj prekinilo. Ker je med tem zaradi nemškega odgovora na francosko spomenico angleški zunanji minister John Simon nenadoma odpotoval v London, ni prišlo do nikakega važnejšega sklepa, razen, da se ožje predsedništvo 13. februarja ponovno sestane ter tedaj določi rok sestanka glavnega odbora razorožitvene konference. V političnih krogih je sklep glavnih organov razorožitvene konference izzval znatno iznenadenje ter ga tolmačijo v tem smislu, da je treba še nadalje čakati na konkretne rezultate neposrednih diplomatskih pogajanj med prizadetimi državami.

Po gospodarski politična konferenca Male antante

Zunanji ministri držav Male antante bodo na dvodnevni konferenci v Zagrebu zavzeli končno stališče do vseh aktualnih mednarodnih političnih problemov

Beograd, 20. jan. d. Nocoj je odpotoval zunanji minister g. Bogoljub Jevtić v spremstvu svojega tajnika v Zagreb, kjer se prične jutri konferenca ministrov Male antante. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš in rumunski zunanji minister Titulescu bosta prispela v Zagreb iz Ženeve jutri ob 11.50 dopoldne. Prva seja vseh treh zunanjih ministrov držav Male antante bo že jutri popoldne. V ponedeljek bosta dve seji, v torek pa bodo vsi trije ministri odpotovali v Beograd, kjer bodo ob 14. sprejeti v avdienci pri kralju Aleksandru. Zadnja posvetovanja bodo med vožnjo iz Zagreba v Beograd. Zunanja ministra Titulescu in dr. Beneš bosta odpotovala iz Beograda že v torek zvečer.

Čeprav se splošni položaj ni izboljšal, se bodo letos zunanji ministri držav Male antante vendarle sestali v ugodnejših okoliščinah, ker je razčiščen položaj na Balkanu in ker so postali odnošaji s Francijo še čvrstejši in prisrčnejši.

Zunanji ministri držav Male antante bodo razpravljali na svojih posvetovanjih o naslednjem:

1. O splošnem položaju.

2. O političnih in gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo Male antante in njenih sosedov.

3. O razorožitvi glede na razvoj zadnjih dogodkov. Stališče Male antante v tem pogledu je že znano.

4. O vprašanju varnosti v tesni zvezi z razorožitvijo, ki se more izvesti le v sorazmerju z jamstvi za varnost posameznih držav.

5. O predlogih za reformo Društva narodov, ki streme po odpravi enakopravnosti v okviru mednarodne ženevske ustanove. Države Male antante smatrajo enakopravnost kot glavni pogoj za uspešno delo Društva narodov ter vsako omejevanje enakopravnosti obenem kot omejevanje ugleda Društva narodov.

6. Zunanji ministri držav Male antante bodo temeljito proučili položaj na Balkanu, zlasti pa vse izpremembe v zadnjem času, ki streme po pospešenju zaključitve balkanskega pakta, čegar namen je ojačiti mir in pripraviti vse za stalno sodelovanje vseh balkanskih držav.

7. Zunanji ministri držav Male antante se bodo bavili tudi z vprašanjem medsebojnega gospodarskega sodelovanja, iz katerega pa naj bi ne bile izključene ostale podunavske države. Nasprotno si Mala antanta želi gospodarskega sodelovanja tudi z Avstrijo in Madžarsko, kar naj bi obenem dovedlo tudi do zboljšanja političnih razmer v srednji Evropi.

8. Glede na vprašanje revizije mirovnih pogodb bodo zunanji ministri Male antante ob tej priliki ponovno poudarili svoje dosedanje stališče.

Zagreb, 20. jan. n. Danes je prispela v Zagreb skupina beograjskih in rumunskih novinarjev, da prisostvuje prihodu zunanjih ministrov držav Male antante. Z njimi je prispel tudi bolgarski emigrant Kosta Todorov.

Ženeva, 20. januarja, s. Rumunski zunanji minister Titulescu je nocoj odpotoval iz Ženeve. Potrjujejo, da je imel z doktor Benešem in grškim zunanjim ministrom Maksimosom daljši razgovor. Z Maksimosom je najbrže razpravljal o besedilu gotovih členov nameravanega balkanskega pakta.

Prometne nesreče v Franciji

Pariz, 20. jan. AA. Včeraj popoldne se je v poslanski zbornici vršila debata o interpelacijah o železniški katastrofi pri Lagnyju. Poslanca Margaine in Moch sta izjavila, da je bila železniška proga, na kateri je prišlo do nesreče, popolnoma v redu, vzlic temu sta pa naglasila potrebo po izboljšanju varnostnih naprav in nadzorne službe. Poslanska zbornica je nato odgodila nadaljevanje debate na drugi teden.

Letalsko ministrstvo je izdalo komunike, v katerem ugotavlja, da se je po mnenju preiskovalne komisije letalo »Emeráude« ponesrečilo zaradi preobtežitve krila. Zaradi slabega vremena se je krilo prelomilo in je letalo treščilo na tla. Letalski minister bo izdal potrebne varnostne ukrepe, da bodo letala premagala tudi nepričakovane vremenske nezgode.

Pariz, 20. jan. s. Prometno letalo proge Marseille—Pariz je dopoldne pri Carongu treščilo na tla. Pitol, sin senatorja Lefebra Dubrya in radio-telefonist sta zgorela v plamenih letala, ki se je na tleh vnelo.

Suvichev odhod z Dunaja

Zadovoljstvo avstrijskih vladnih krogov z rezultatom razgovorov dr. Suvicha in kancelarja dr. Dolifussa

Dunaj, 20. januarja, č. Italijanski državni podtajnik Fulvij Suvich je bil dopoldne v družbi članov italijanskega poslaništva. Nameravan je bil izlet na Semmering, ker je Suvich navdušen zimski sportnik, zaradi slabega vremena pa je bil odpovedan.

Nocoj je Suvich po tridnevnem bivanju na Dunaju odpotoval. Pred odhodom je na konferenci novinarjev v italijanskem poslaništvu podal izjavo o političnih in gospodarskih rezultatih svojih razgovorov z dr. Dollfussom in drugimi člani avstrijske vlade, o katerih se je izrazil zelo zadovoljivo.

Kakor poročajo od avtentične strani, so tudi v avstrijskih vladnih krogih zelo zadovoljni z rezultati razgovorov. Pri tem zlasti poudarjajo, da je italijanski državni podtajnik prišel na Dunaj kot zastopnik enotnega mnenja treh evropskih velesil o Avstriji. Italija, Francija in Anglija so namreč popolnoma sporazumne, da se mora neodvisnost Avstrije ohraniti za vsako ceno in z vsemi sredstvi. Vtisi, ki jih je dobil Suvich pri svojem bivanju na Dunaju, bodo gotovo pripomogli, da se še bolj ojači to stališče. Kar se je v zadnjih mesecih dogajalo v Avstriji, se mora smatrati kot napad na njeno samostojnost, zaradi česar presega okvir notranje politične zadeve. Obisk Suvicha se more torej smatrati kot dragocena podpora prizadevanj avstrijske vlade.

Berlin, 20. januarja, g. Nemški listi so v svojih poročilih o avstrijskih načrtih zelo rezervirani. Objavljajo samo manjša poročila o Suvichovem posetu na Dunaju in o zadnjih dogodkih v posameznih avstrijskih deželah. V nasprotju z dogodki zadnjih dni, ki so pokazali, da so nemški listi podpirali narodno socialistične napade na Avstrijo, prevladuje sedaj vtis, da so spoznali, da so napadi na Avstrijo odbiti. Zato pričakujejo z največjo pozornostjo rezultate obiska Suvicha na Dunaju.

Pogoji avstrijskih socialistov

Dunaj, 20. jan. č. Avstrijski tisk se še vedno intenzivno bavi z govorom, ki ga je imel predvčerajšnjim zvezni kancelar dr. Dollfuss v krščansko-socialističnem klubu. »Reichspost« je objavila danes komentar glede onega dela kancelarjevega govora, v katerem je pozval nacionalistične kroge in delavstvo v skupno veliko fronto za zaščito avstrijske samostojnosti. Na socialno-demokratski strani zatrjujejo, da se bo vodstvo stranke na bližnjem sestanku, ki se ga bodo udeležili tudi zastopniki svobodnih del. sindikatov, podrbno bavilo s kancelarjevim govorom in da bo stranka skupno s sindikati zavzela enotno stališče glede Dollfussovih zahtev. V soc.-demokr. krogih zatrjujejo, da bo vodstvo stranke izrazilo kancelarju svojo načelno pripravljenost za sodelovanje z vlado v obrambo demokracije. Socialno-demokratsko delavstvo je pripravljeno celo sprejeti ustavno reformo pod pogojem, da se bodo spoštovale njegove socialne pravice.

Japonski ultimat Kitajcem

Peking, 20. januarja, d. Po poročilu lista »Sunbao« so japonske vojaške oblasti poslale kitajski pokrajinski vladi v Čaharju ultimat z naslednjimi zahtevami:

1. Kitajske čete morajo takoj zapustiti vse zasedene postojanke ob Velikem zidu pri Limensuju. 2. Kitajske čete se morajo umakniti v demilitarizirano področje, ki se razširi na podlagi kitajsko-japonskega dogovora o premirju. 3. Kitajske oblasti morajo opustiti vse poizkuse za onemogočenje razširjanje mandžurskih letakov v tej pokrajini. 4. Če bi kitajske oblasti ne izpolnile teh zahtev, bodo japonske čete pričele vojaške operacije.

Nov potres v Indiji

Bombay, 20. januarja, s. Popoldne so občutili v Muzafarpurju nov potres, ki je napravil precejšnjo škodo. Novih človeških žrtev ni. Tudi v Benaresu so se ponovili potresni sunki. Prebivalstvo je prenočilo na prostem.

O gospodarskem položaju Jugoslavije

Dunaj, 20. januarja, r. Današnja »Neue Freie Presse« objavlja v gospodarskem delu lista daljši članek o gospodarskem položaju Jugoslavije in ugotavlja uvodoma, da se ob nastopu novega leta brez dvoma opaža v jugoslovenskem gospodarstvu izboljšanje v najvažnejših panogah. Predvsem se kaže znatno povečanje izvoza, dočim je uvoz neizpremenjeno skrčen, nadalje ugodni rezultati v državnem gospodarstvu in izboljšanju trga, vendar pa se v splošnem tudi Jugoslavija še ni mogla rešiti vseh glavnih posledic svetovne gospodarske krize. Pisec opozarja na ukrepe vlade za sanacijo gospodarstva in navaja uredbe in zakone, ki so bili izdani v zvezi s to akcijo, o kateri naglaša, da bo v veliki meri omogočila olajšanje gospodarskega življenja. Obširno se bavi tudi s trgovinsko politiko vlade in naglaša, da je treba priznati tudi na tem polju znatne in pomembne uspehe. Rezultat lanskega leta je, da ima danes Jugoslavija znatno boljši zunanji trg, prav tako pa se je ojačil domači trg. Upoštevajoč vsa ta dejstva ugotavlja člankar na koncu, da je Jugoslavija na najboljšem potu trgovinsko-politične konsolidacije. To bo po naravnih zakonih v veliki meri pospeševalo tudi notranje olajšanje in gospodarsko obnovo ter ono veliko delo vlade, ki ga je pričela lansko leto in ki je z izdajo važnih uredb doseglo svoj vrhunec.

Tri smrtne obsodbe v Hamburgu

Hamburg, 20. jan AA. Sodišče je obsodilo na smrt tri komuniste, ki so umorili nekega narodnega socialista.

Letalska nesreča v Nemčiji

Berlin, 20. januarja. s. Letalo letalske družbe je danes dopoldne pri Warnemünde treščilo na tla. Pilot se je ubil.

Gospodarska Mala antanta

Odmev praških posvetovanj v češkoslovaškem tisku
Spremenjena politika agrarne stranke

H. Praga, 19. januarja.

Zvečer dne 17. t. m. tik pred odhodom dr. Beneša v Ženevo, so bila končana posvetovanja Gospodarske Male antante. V tisku, v kolikor posamezni listi uradnim poročilom dostavljajo kraljše ali daljše komentarje, je na vseh straneh opaziti zadovoljstvo in konferenca je bila deležna splošne pozornosti ne glede na to, da je padla ravno v razdobje, ko vsa češkoslovaška javnost v skrbeh išče sredstev za oživljenje češkoslovaškega narodnega gospodarstva.

Naravno, da ni od konference pričakoval nihče čudežev. Vendar je gotovo razumljiv in razveseljiv pojav, da je industrija vseh strok pozorno zasledovala delovanje konference. V dobah konjunkture je marsikdo z zasmehom gledal na načrt gospodarske Male antante, danes pa dobiva ta načrt veliko važnost ravno za industrijo. Pred otvoritvijo konference so vsi listi pisali o njej z veliko rezervo. Saj je znano, s kakimi velikanskimi težavami so danes združena vsakršna gospodarska pogajanja med dvema državama, takisto pa je znano, kako se v notranjosti starih, gospodarsko dovršenih državnih organizmov težko doseže tudi najmanjša izpremenba v gospodarskem sistemu. Že vsaka sprememba kake novosti izziva nemir in nezaupanje. V Mali antanti pa stopa v življenje nov činiteli, sestavljen iz treh držav, ki so si bile doslej močno oddaljene in kojih gospodarsko življenje je vse do danes posredoval tuji živelj. Moramo priznati, da so si bile države Male antante v gospodarskem pogledu do danes skoro popolnoma tuje.

V ostalem pa ni samo težavno pogajanje med državami, marveč je ravno za Češkoslovaško znano, kako težka so pogajanja v notranjosti naše lastne hiše med dvema nasprotujočima si skupinama: med proizvodnikom in potrošnikom, med poljedelcem in industrijcem. Ta dva se nikakor ne moreta sporazumeti, med njima ni mogoče pomirjenje in složni pristanek na trdni gospodarski načrt. Ni namreč lahko premagati ustaljene gospodarske tradicije in človeško prirodo. Nedavno umrli naš državnik Švehla je za te skoro nepremagljive težkoče skoval rečenico:

»Sporazumeli smo se, da napravimo sporazum.« Ta izrek še danes v polni meri velja za češkoslovaške prilike in po mnenju naše javnosti praška konferenca tudi ni imela drugega namena, nego ugotoviti trdno voljo treh držav, da hočejo vztrajno delati na gospodarskem sporazumu in zbližanju.

Agrarna stranka, na katero so se davno pred konferenco obračali boječi pogledi z vseh strani, je zavzela opredeljeno stališče napram konferenci. Na skupnem sestanku predsedstev češkoslovaške in nemške agrarne stranke dne 5. t. m. je bila sprejeta naslednja resolucija: »Dokler bo na razpolago domače žito, se tuje ne sme uvažati. Agrarci dopuščajo uvoz pšenice samo v eni obliki: V Jugoslaviji se sme kupovati pšenica, ki pa se bo plačevala s kompenzacijskim blagom. Koruza se ne sme kupovati, dokler ne bo pokrmljena domača rž. Kar se pa tiče trgovine s prašiči, si tezadevni sindikat še ni na jasnem.

Program konference je bil zelo skromen in češkoslovaški tajnik stalnega sveta Gospodarske Male antante dr. Niderle je pred konferenco napovedal v »Narodnih Listih«, da pojde kvečjemu za zvišanje dosedanjega medsebojnega trgovinskega prometa za kakih 50%. Pred otvoritvijo konference se je češkoslovaški tisk obračal prav za prav le na lastne vrste. Dr. Kramař je zahteval v »Narodnih Listih«, naj se predvsem uredi naše kmetijstvo tako, da bomo lahko kupovali tuje kmetijske pridelke. »Narodni Osvobozeni« je predlagalo, naj se ustanovi statistični urad za Malo antanto, da bi se na temelju njegovih ugotovitev lahko izvedla racionalizacija in regulacija kmetijskih pridelkov in industrijskih izdelkov v Mali antanti kot gospodarski celoti. Drugi listi so bili še skromnejši in so celo poudarjali, da je čisto dovolj, ako Mala antanta da od sebe znak življenja tudi na gospodarskem področju. Glasilo agrarne stranke »Venkov« je objavil statistične podatke o glavnih proizvodih v državah Male antante: Češkoslovaška ima 15 milijonov prebivalcev, od katerih je 40% poljedelcev, Jugoslavija 14 milijonov s 76% kmetov, Rumunija pa 18 in pol milijona prebivalcev, od katerih je zopet 81% kmetov. Objavil je tudi podatke o proizvodstvu, o uvozu in izvozu ter o cenah v posameznih državah in izjavil, da gospodarska akcija Male antante pomeni v znatni meri reorganizacijo poljedelstva. »Venkov« smatra tedaj današnjo agrarno avtarkijo za nevzdržno. Švehla je ta položaj označil s pikrimi besedami: »V okolici Prage pridelujemo krompir, morali bi pa gojiti cvetačo, vijolice in razno zelenjavo, ki jo zahteva veliko mesto in ki smo jo doslej uvažali iz tujine«. Zanimivo je, da je agrarna stranka stala dosedaj na stališču avtarkije v kmetijstvu in zahtevala dosledno nje popolno dovršitev. Proti tej avtarkiji so se dvignili vsi glasovi neagrarnega tabora, dokazujoč, da to načelo ne škoduje samo državi in ne kmetijskim slojem, marveč celo poljedelcem samim.

»Bohemija« glasilo nemških nacionalcev je videla nalogo konference v tem, da zvezne tri države najdejo tako obliko medsebojnih trgovinskih stikov, da bi lahko nastopale na zunaj kot celota. Pri tem Mala antanta izrečno naglaša, da tudi v gospodarskem pogledu noče biti ekskluzivni organizem, marveč jedro, okoli katerega naj se zbero vse podunavske države. Da pa se doseže ta smoter, bo treba velikega napora in modre uvidevnosti onih, ki so vodili pogajanja.

Tudi med pogajanji samimi je češkoslovaški tisk pazno zasledoval razgovore poudarjaval optimizem in ugotavljal, da je z ozirom na češkoslovaške notranje politične prilike zagotovljeno sprejetje vsega, kar koli bo konferenca sklenila. V tem pogledu je nedvomno najzanimivejše mnenje »Prava Lidu«, glasila socialno-demokratske stranke, ki je doslej zelo črno gledalo na politične prilike v Jugoslaviji in v Rumuniji. Socialistični organ je sedaj napisal o Mali antanti naslednje besede: »Najzanesljivejše zaveznike in prijatelje imamo danes na Balkanu in je nesporno dejstvo, da se tamošnje države vidoma konsolidirajo. V Beogradu in v Bukarešti vlada red, medtem ko Rim, Berlin in Dunaj propadajo pod nasilstvom in strahovlado.«

Ako je bilo tedaj na konferenci doseženo samo toliko, kolikor poročajo končne resolucije, je bilo doseženo več nego se je dalo pričakovati in Mala antanta je napravila tudi po gospodarski strani zelo dober začetek. Izkazala se je tudi v tem pogledu, kakor se je bila izkazala v politiki. Na tem začetku bo seveda treba graditi dalje, čeprav delo nikakor ne bo lahko.

Za svoboden plebiscit v Posaarju

Svet Društva narodov je pooblastil poseben odbor, da izdela do maja predlog za izvedbo svobodnega plebiscita v Posaarju

Ženeva, 20. jan. s. Popoldne se je sestal svet Društva narodov, da sklepa o pripravah za plebiscit v Posaarju, ki se mora po versailleski mirovni pogodbi izvršiti leta 1935. Na predlog poročevalca Aloisia je bil odbor treh pooblaščen, da predloži do meseca maja svetu Društva narodov poročilo o pripravljalnih ukrepih za to glasovanje. Odbor, v katerem so italijanski delegat Aloisi, španski delegat Madariaga in argentinski zastopnik Cantile, more pozvati k sodelovanju tudi tehnične strokovnjake.

Resolucija, ki jo je predlagal baron Aloisi, pravi, da hoče svet Društva narodov izpolniti obveznosti, ki jih ima glede priprav za plebiscit v Posaarju zaradi zagotovitve svobodnega tajnega glasovanja. Tročlanski odbor se zato poziva, naj prouči ukrepe za sigurnost volilnih priprav in zlasti sredstva, ki bodo zaščitila prebivalstvo pred vsakim pritiskom in vsako pretnjo.

Francoski zunanji minister Paul Boncour, angleški član sveta Društva narodov Eden in češkoslovaški minister dr. Beneš so izjavili, da pristajajo na to resolucijo. Paul Boncour je poudarjal, da obstoja ne glede na to, kako se bo končal plebiscit, med Nemčijo in Francijo mnogo skupnih interesov v Posaarju, o katerih so mogoča direktna pogajanja med obema državama. V interesu svobode in resnosti glasovanja je treba želeti, da se v tem pogledu upoštevajo v resoluciji navedena priporočila odboru sveta.

Visoko poljsko odlikovanje ministra dr. Kramerja

Varšava, 20. jan. r. Predsednik poljske republike je odlikoval jugoslovenskega ministra g. dr. Alberta Kramerja z najvišjim poljskim redom »Polonia restituta« I. stopnje.

Konferenca senatorjev in poslancev dravske banovine

Beograd, 20. januarja. r. Gg. senatorji in poslanci dravske banovine se opozarjajo, da bo za torek napovedana konferenca ob 8. zvečer, ne pa ob 8. zjutraj, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Gospodarska konferenca v Zagrebu

Zagreb, 20. jan. n. Včeraj se je vršila v Zagrebu ves dan konferenca parlamentarnih zastopnikov savske banovine z voditelji zagrebških gospodarskih krogov. Konferenci, ki je bila v trgovsko-obrtniški zbornici in ji je prisostvovalo okrog 15 narodnih poslancev in senatorjev, članov INS ter 20 zastopnikov zagrebškega gospodarstva, je predsedoval bivši minister Juraj Demetrović. Na konferenci so industrijec Arko, dr. Pliverić, dr. Miljenko Marković, dr. Ulmansky, dr. Čuvaj in Marko Bauer podali obširne referate o gospodarskem položaju. Razen njih sta govorila še poslanec dr. Auer in senator Banjanin. Konferenco je z daljšim resumejem zaključil predsednik, ki je predlagal, naj prisotni zastopniki gospodarskih krogov informirajo vrhovne gospodarske organizacije in ustanove o vprašanjih, o katerih so razpravljali na konferenci, ter se z njimi posvetujejo glede ustanovitve gospodarskega odbora savske banovine, v katerem naj bi sodelovale vse vodilne osebnosti zagrebškega gospodarskega življenja in ki naj bi vzdrževal stike s parlamentarnimi zastopniki banovine ter jih informiral o položaju in potrebah hrvatskega gospodarstva.

Grško-turško sodelovanje

Atene, 20. jan. AA. Odgovarjajoč na interpelacijo o zunanji politiki je porabil predsednik vlade priložnost za izjavo, da temelji razmerje med Grčijo in Turčijo na popolnem prijateljstvu in dobri volji ter na soglasju na vsej črti. Zato smemo reči, da delata Grčija in Turčija vzajemno, kakor bi bili ena država. Tsaldaris je nato omenil, da grški zastopnik v Ženevi in turški zastopnik prijateljsko sodelujeta, kar je nov dokaz za nerazrušljivost zvez med obema državama. Takšno politiko odobrava ves svet, glavno pa je, da jo odobravata v celoti grški in turški narod.

Vojaška imenovanja

Beograd, 20. jan. p. S kraljevim ukazom sta imenovana brigadni general Jovan Jovanović za vršilca dolžnosti pomočnika komandanta dravske divizijske oblasti in konjiški polkovnik Špiro Cakovski za komandanta garnizije v Mariboru.

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE POČUTIM

Odlomek iz dopisa:

»Radioaktivno rogaško slatino sem pričela piti za časa moje nosečnosti in se mi je tako priljubila, da še danes ne morem biti brez nje. Čutim se krepko, zdravo in mladostno kakor še nikdar poprej!«...

Za časa nosečnosti potrebuje materino telo mnogo apna, ker mora stvarjati veliko število novih celic. Prav tako mora dovajati doječa mati sebi večjo množino apna kot ga pa more dobiti s hrano, ker ga z mlekom oddaja vsak dan svojemu nebogljencu. Pomanjkanje apna v človekovem telesu povzroča razna obolenja: oslabelost, slabokrvnost, kostne in zobne bolezni itd. Ker radioaktivna rogaška slatina vsebuje zelo mnogo kalcija (apna) v prebavljivi obliki, je postajajočim in doječim materam neobhodno potrebna za njihovo zdravje in za zdravje njihovega otroka. — Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej).

Na laž postavljeni alarmi

V petek smo objavili od Agencije Avale izdani polslužbeni komunike, ki demantira v zadnjih dneh razširjene tendenciozne vesti o nekakih pogajanjih za spremembo osnovne linije naše državne politike. Komunike je umljivo v javnosti, ki se zanima za razvoj političnega življenja, vzbudil precejšno pozornost že zato, ker take oficiozne izjave pri nas niso pogoste, še bolj pa zaradi svojega odločnega, skoro bi lahko rekli ostrega tona. Vendar pa je ravno taka odločna izjava bila umestna in koristna. Umestna in koristna tudi za našo slovensko javnost, kajti tudi pri nas se vedno na novo pojavljajo razni alarmi s tendencioznimi izmišljotinami, ki imajo edini namen, da begajo ljudi in ovirajo politično ustaljenje.

Da ne posegamo dalje nazaj, naj opozorimo samo na vesti, ki so jih pred dvema letoma ob skupščinskih volitvah trosili punktaši. Napovedovali so takrat, da bo takoj po volitvah »prišel nov režim«, v katerem bodo seveda oni imeli glavno besedo, in da so zato volitve brez pomena. Izvoljeni parlament da se sploh ne bo sestal, kaj šele, da bi normalno delal. Hoteli so s tem ohrabriti svoje vedno bolj maloštevilne pristaše in zapeljati tudi druge volilce v volilno abstinenco.

Nadaljnji razvoj političnih dogodkov je vse take in slične izmišljotine postavil na laž. Izvoljeni parlament se je energično lotil dela in o spremembi režima ni bilo ne duha ne sluha. Nasprotno: jugoslovenski režim in jugoslovenska državna politika sta se le še bolj utrdila in sistematično izvajala nalogo za nalogo. Spreminjala se je sestava vlade, menjavali se njeni člani, osnovna politična linija pa je ostala nespremenjena.

Kljub tej izkušnji pa so se tudi še naprej od časa do časa pojavljali alarmi, ki so vedeli povedati, da se bo ta in ta dan ali ob tej in tej priliki »spremenil režim«. In vedno so se našli ljudje, ki so izmišljotinam verjeli, pa jih še sami širili dalje, čeprav so bili že večkrat postavljeni na laž in blamirani. V svoji lahkovernosti in želji po ceneni senzaciji so se, čeprav večinoma nehote in nevede, postavljali v službo raznih elementov, ki se iz tega ali onega razloga boje politične konsolidacije v naši državi in jo zato skušajo na vse načine ovirati. Med najuspešnejšimi sredstvi v to svrho pa je ravno beganje ljudi z izmišljotinami, ki naj omajajo vero v čvrstost in brezkompromisno doslednost jugoslovenske državne politike.

Važni dogodki zadnjih tednov so nudili ugodno priliko, da je zopet enkrat nastala poplava raznih senzacij. V vsaki pokrajini, da skoro v vsakem kraju so drugačne, a pri vseh se v tej ali oni obliki ponavlja napoved, da se bo dosedanja državna politika spremenila. Kakor je razvidno iz v uvodu omenjenega komunikeja, so se tendenciozne izmišljotine zgostile to pot tudi v Beogradu samem in si za spremembo vzele na tančo prosvetnega ministra dr. Stankovića, češ, da on pripravlja neke nove politične kombinacije izven dosedanje linije državne politike. Pri tem je ravno g. Stanković znan kot eden najodločnejših pobornikov čiste in ravne jugoslovenske politike, bazirane na oktu 6. januarja in novi jugoslovenski ustavi. Energični demanti, ki ga je objavila Avala, je te govorice pač naglo presekal in senzacijske preroke zopet enkrat desavuiral.

Demanti pa je koristen in pomemben tudi preko tega konkretnega primera. Saj predstavlja ponovno odločno manifestacijo volje, nadaljevati z delom za utrditev jugoslovenske politike, edino možne v državi, in za našo notranjo konsolidacijo na njeni osnovi. Lahko se menjajo ministri, lahko se menja tudi cela vlada, toda jugoslovenski režim in jugoslovenska linija državne politike ostaneta. Čas bi že bil, da si je o tem na jasnem vsakdo, pa naj mu je to všeč ali ne.

Odlikovanja

Beograd, 20. jan. Odlikovani so: z redom sv. Save 4. stopnje policijski svetnik Alojzij Gerzinič, z redom sv. Save 5. stopnje upravno-policijski uradnik Maks Jelenc, z zlato kolajno podnadzornik policijskih agentov Anton Vrečar, policijski nadzornik Ivan Obreza, policijski stražnik Josip Zorc, podnadzornik policijskih agentov August Jerance in policijski stražnik Anton Kajn, vsi pri upravi policije v Ljubljani.

Smučarski prvenstvi v Ljubljani in na Bledu v dežju in snegu

Prvo mesto v Ljubljani je zasedel na 18 km Lado Senčar, na Bledu pa v solo teku Tomaž Godec

Včeraj sta se v Ljubljani in na Bledu pričeli smučarski prvenstvi ljubljanskega in gorenjskega podsaveza. Tekmovanji pa sta precej trpeli zaradi slabega vremena. V naslednjem poročili o tekmah:

V Ljubljani

Ljubljana, 20. januarja

Prvenstvo LZSP, ki se je prvič vršilo v Ljubljani in se je pričelo danes s tekmami v teku, ni bilo pod srečno zvezdo. Ko so se ob 14. tekmovalci zbrali na startu na Strelišču, je ležala pri tleh gosta megla, iz oblakov pa je rosilo. Prireditelj sam je imel velike težave z markacijo in s progo, ki so jo že v petek markirači morali na nekaterih mestih ponovno markirati, ker so neznani divjaki markacijo odstranili. Zlasti so jo pa zagodli danes in so vso markacijo za juniorsko progo odstranili, tako da se tekmovanje juniorjev sploh ni moglo vršiti. Tudi naraščajniki bodo morali tekmovanje ponoviti, ker so reditelji na kontrolah pomotoma pokazali napačno progo in sta od 16 juniorjev edino dva presmučala naraščajsko, 7 km dolgo progo, vsi ostali pa seniorsko progo.

Z izidi tekmovanja smo lahko zadovoljni. Doslej je gladko zmagoval Joško Janša (Ilirija), ki pa je letos dobil nevarne konkurente in je dosegel šele tretje mesto. Zmagal je povsem nepričakovano Lado Senčar (Ljubljana), ki je od lani ogromno napredoval. Pred Janšo se je plasiral tudi njegov klubski tovariš Leon Knap. Izven konkurence je tekmoval tudi savezni trener Čeh Stehlik in je dosegel najboljši čas dneva 5 minut pred Senčarjem. Na startu in na cilju so bili navzoči tudi komandant dravske divizije general Cukavac, zastopnik župana dr. Frelih, JZSS pa je zastopal dr. Berce.

Ob 14.10 je starter g. Kopčiva odpustil s starta prvega naraščajnika, ki so mu v polminutnih presledkih sledili še ostali. Takoj za njimi so startali seniorji, skupno 33. Med drugimi niso tekmovali Girandon, Jakelj, Palme, ki ga komisija ni pripustila k startu, ker še ni izpolnil 18. leto. Menim, da bi komisija lahko dopustila Palmetu, ki je vendar že nastopil na internacionalnih tekmah, da bi startal.

Kot prvi med seniorji je startal št. 25 Vidmar, ki so mu sledili drugi, kot peti Janša, sedmi Jenko, nato Jakopič, Baebler in drugi. Stehlik je imel zelo visoko startno številko, in sicer 50, šrame pa 58.

Občinstvo, ki se je že na startu zbralo v velikem številu, je nato odhitelo na cilj pri Čadu. Celo uro nestrpnega čakanja, potem pa so javili prve tekmovalce. Bila sta to naraščajnika št. 16 in 9, ki sta edina vozila pravo progo, vsi drugi pa so zavozili na glavno progo ter prišli pozneje s seniorji vred na cilj.

Pet minut pred 16. se je kot prvi senior pojavil na klancu Janša, ki mu je kmalu nato sledil Jenko, takoj nato je pa smuknil skozi cilj popolnoma sveži Stehlik, za njim Baebler, Dečman, Jakopič, Brvar, Knap, Senčar, katerega visoka številka je dala naslutiti prav dober čas. Zadnji tekmovalci so prihajali na cilj celo uro za prvimi.

Končni rezultati so naslednji: 1. Lado Senčar (SMK Ljubljana) 1:23.09, 2. Knap (Ilirija) 1:23.39, 3. Janša (Ilirija) 1:23.58, 4. Baebler (Ljubljana) 1:24.48, 5. Dečman (Ljubljana) 1:25.15, 5. Brvar (Ljubljana) 1:25.20, 7. Jenko (Ilirija) 1:25.39, 8. Tavčer (Ljubljana) 1:28.34, 9. Jakopič (Ljubljana) 1:29. 10. Bleiweis (Ilirija) 1:30, 11. Plovar (Ilirija) 1:30.11, 12. Šramel (Ljubljana), 1:31.35, 13. Zuccato (Ilirija) 1:33.20, 14. Bračič (Ilirija) 1:34.37, kot prvi izven ljubljanskih tekmovalcev pa kot 15. Trkman (Logatec) 1:35.28

Jutri v nedeljo ob 10. uri se bo tekmovanje nadaljevalo s skoki za kombinacijo na skakalnici Ilirije v Mostecu, ob 15. pa bo konkurenca skokov. Obenem bodo tekmovali v skokih tudi akademiki za prvenstvo JASO.

Na Bledu

Bled, 20. januarja.

Kraljevski Bled se je danes zavil v meglo in dež, ki nista prenehala do prvega mraka. Škoda, da so vse odlične priprave GZSP skupno s tekmovalci trpele zaradi mokrega elementa. Kljub vsemu temu, se je tekmovanje za prvenstvo izvršilo ob obilni udeležbi tekmovalcev. Snežne razmere so bile zaradi vremena manj zadovoljive. Razen tega pa je tekmovalce na vsej progi pral dež, tako da so doseženi časi prav zadovoljivi.

Proga je bila dolga 18 km in zelo težavna. Vodila je z višinsko razliko preko 300 m od starta pred tržnico preko blejskega polja na Zasip, Sv. Katarino, Hom, Podhom, Spodnje Gorje, Krnico do najvišje točke 789 m in od tam na Poličico, Rečico in okoli gradu nazaj na cilj. Na progi je poslovalo 12 kontrol, 3 telefonske postaje, 4 nadzorniki proge in leteča sanitetna kolona.

Za tek se je prijavilo 71 tekmovalcev iz 12 klubov. Med njimi so bili najštevilnejše zastopani I. planinski polk izven konkurence, dalje klubi Bohinj, Bratstvo, Mojstrana, Lesce, Begunje, Kranjska gora, Gorje itd. Na startu se je javilo 54 tekmovalcev. Prvi je odšel točno ob 14.30. V polminutnih presledkih so sledili ostali. Po odhodu zadnjega tekmovalca je začela funkcionirati telefonska služba, ki je sproti obveščala dokaj številno občinstvo o poteku tekme. Že kmalu so se pojavili s Sv. Katarine v ospredju znani smučarji Smolej, Jakopič, nekateri vojaki, Godec in nekateri Bohinjci, ki so sploh imeli danes dober dan. Prvi tekmovalec Smolej je prispel na cilj ob 16.20, zadnji pa šele ob 17.30. Takrat so sodniki že morali izvrševati svoj posel ob svitu sveč. Na progi je izstopilo 14 tekmovalcev. Tekmovalci so z malimi izjemami prišli sveži na cilj. Rezultati so bili naslednji:

Solo tek na 18 km: 1. Godec Tomaž (Bohinj) 1:44.35, 2. Smolej Franc (Bratstvo) 1:46.14, 3. Prešern Franc (Lesce) 1:51.16, 4. Šporn Zdravko (Sokol Javornik-Koroška Bela) 1:52.37, 5. Žen Jaka (Bohinj) 1:52.45, 6. Rabič Miha (Dovje-Mojstrana) 1:53.21.

Tek za kombinacijo: 1. Žemva Lovro (Sokol Gorje) 1:49.50, 2. Jakopič Albin (Dovje-Mojstrana) 1:56.22, 3. Lakota Ciril (Dovje-Mojstrana) 1:57.25, 4. Jemc Albert (Triglav) 2:01.20, 5. Prešern Franc (Lesce) 2:01.39, 6. Novak Albin (Bohinj) 2:18.07.

Vojska izven konkurence: 1. podporočnik Petrović Tihomir 1:54.52, 2. podporočnik Koren Ivan 1:55.34, 3. redov Girandon Karol 1:57.25, 4. podporočnik Predojević Berislav 1:58.08, 5. narednik djak Višič 1:58.15, 6. redov djak Bolje Stane 1:59.37.

Zmaga Godca, enega izmed najstarejših internacionalcev, je precejšnje presenečenje, ki pa je bolj razumljivo, če pojasnimo, da sta imela Smolej in Jakopič prvi startni številki, Godec pa svojo tradicionelno številko 51. V prav dobri formi so naši vojaki, ki se prav resno pripravljajo na start v Rumuniji. Lanski prvak v soloteku GZSP Klančnik, ki bi bil med najbolj nevarnimi tekmovalci, leži bolan v bolnici.

Zvečer ob 20. se je v Parkhotelu vršil pozdravni večer tekmovalcem. Vreme je še vedno kislo, toda upanja, da bo jutri bolje še, tekmovalci in funkcionarji še niso izgubili.

Zmanjšan obrat hrastniške steklarne

Mlajši zdravi steklarji so dobili ponudbe iz Egipta

Hrastnik, 20. januarja.

Te dni je bila za ves spodnji Hrastnik velika senzacija, ko je mlad monter na okrog 50 m visokem dimniku steklarne montiral nov strelovod. Ljudje so se ustavljali na cesti in gledali drznega plezalca, ki je delal nekaj časa zunaj dimnika, potem spet splezal vanj ter se spet pojavljal na njegovih stenah. Tako delo je mogoče samo sedaj, ker je zamrla velika steklarska peč »banja« in ni zaradi tega v najvišjem dimniku nobenega dima. Akrobacije na dimniku so med mnogoštevilnimi radovedneži opazovali tudi brezposelni steklarji, seveda s čisto drugačnimi občutki. Na steklarni pa je bil star strelovod že nujno potreben izmenjave, saj je lani poleti nekoč strela udarila v dimnik, šla skozi njega v steklarno, od tam pa po tračnici ozkotirne železnice po samih steklarniških prostorih ven na prosto. Le zaradi srečnega naključja ni bilo nobenih žrtev.

V steklarni delajo sedaj, kakor je »Jutro« že poročalo, samo na peči na lonce in so zaposleni samo najstarejši rudarji, ki imajo velike družine. Več sto steklarjev pa je ostalo brez posla. Ker ni naročnikov za votlo steklo, izdelujejo sedaj na edini mali peči le predmete za razsvetljavo, kakor senčnike, razne krogle, tulpe in drugo iz opalnega stekla. Da bi se podjetje v večji meri moderniziralo, je v lanski jeseni podrlo srednjo banjo in zgradilo na njenem mestu moderno banjo za proizvajanje kristalnega stekla. Podjetje Zedinjene tvornice stekla s sedežem v Zagrebu je izdelovalo, odkar je ustavilo obrat v Zagorju, kristalno steklo le v steklarni v Sv. Križu pri Rogaški Slatini. Nova peč banja je bila te dni v hrastniški steklarni dograjena in so jo takoj zakurili. Trajalo bo kake tri tedne, da bo peč suha in pripravna za topljenje mešanice za steklo. Žal, da je ta nova velika maniša od ugasnjene banje in zaradi tega ne bodo mogli najti zaslužka vsi brezposelni steklarji. Tudi po obratovanju nove peči jih bo ostalo mnogo brez posla. Večinoma so to mlajše moči, ki resno razmišljajo, kje bi se sploh moglo najti dela in zaslužka. Vsako leto, in to že nekaj let, se ponavljajo tragedije, zvezane s pomanjkanjem dela in zaslužka. Svojo ožjo domovino dobro poznajo naši mladi delavci in nimajo upanja, da bi se razmere zboljšale. Zato razmišljajo o tem, kam bi se mogli izseliti. Hrastniški steklarji so dobili te dni ponudbo iz Egipta, ker so se v Kairu razširile neke steklarne. Naši steklarji se za take ponudbe zelo zanimajo, radi pa bi izvedeli tudi za natančnejše delovne pogoje. Kakor vse kaže, bo odšlo v najkrajšem času v Egipt okrog 30 mlajših, popolnoma zdravih, že izvežbanih steklarjev.

Strašna smrt mladega delavca

Trbovlje, 20. januarja

Po vsej dolini se je davi naglo razširila tragična vest, da je na strašen način izgubil življenje strojnik rudnika in agilni tajnik NSZ, France *Gačnik*. Strašna nesreča se je pripetila takole:

Ko je France Gačnik davi odhajal v službo na Plesko, si je skušal skrajšati pot na ta način, da je skočil na mimovozeči voziček žične železnice, ki pa je bil napolnjen do vrha. Vožnje z vozički žične železnice so pri rudniku strogo prepovedane. Voziček je moral baš mimo menjalne naprave, nesrečni Gačnik pa je na to ali pozabil, ali pa je mislil še pred napravo skočiti z vozička. Ko je voziček zavozil skozi menjalno napravo, pa je bil Gačnik še na njem in v hipu ga je naravnost strlo. Ko je prispel voziček na cilj, je padel nesrečnež z njega popolnoma razmesarjen.

France Gačnik še ni dopolnil niti 30 let, zdrav in močan je bil kot malo kdo, imel je mnogo prijateljev in je zaradi tega njegova tragična smrt še bolj pretresla ves okraj, ker je bil nesrečnež delaven in poln življenja. Zapustil je mlado ženo in par mesecev starega otročička. Tudi NSZ je zadel z njegovo smrtjo hud udarec, saj je bil njen najagilnejši sodelavec, marljiv in vesten tajnik, ugleden in spoštovan od vseh. Mlademu in idealnemu voditelju narodnega delavstva bodi ohranjen časten spomin, težko prizadeti družini pa izražamo globoko sožalje.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Spremenljivo, od zapada pojemanje splošnega pooblačenja, ponekod še padavine, temperature v splošnem nekaj nad ničlo.

Naši kraji in ljudje

Razstava tiska v Beogradu

Med slavnostnimi gosti svečane otvoritve sede v prvi vrsti na levi francoski poslanik **N a g g i a r**, na desni šef Centralnega presbiroja **D j u r o v i ć** in minister prosvete dr. **S t a n k o v i ć**

Kakor je »Jutro« že poročalo, je bila v sredo v Beogradu otvorjena skromna, toda poučna in zanimiva razstava jugoslovenskega časopisja. Otvoritveni svečanosti so prisostvovali zastopniki vlade, Narodnega predstavništva, univerze, diplomatskega zbora ter novinarskih organizacij iz vse države. Razstava je prirejena v proslavo stote obletnice, odkar je na svobodnem ozemlju nekdanje Srbije začel izhajati prvi list.

Bile so to »Novine Srbske«, predhodnice današnjih »Službenih Novin kraljevine Jugoslavije«, katerih prva številka je izšla dne 17. januarja 1834 v Kragujevcu. Pisane so bile v ruskem pravopisu in v jeziku, ki je bil nekaka mešanica narodnega srbskega in cerkvenega staroslovenskega jezika. List je izhajal vsak teden na štirih straneh in je v svojem nastopnem »objavleniju« napovedal, da bo prinašal: 1. politične vesti iz Srbije in vseh delov zemlje, 2. kneževske in vladne ukaze, 3. književne vesti, 4. vobče stvari, ki bi mogle služiti uporabi, zabavi in razveseljevanju srbskega naroda. Naročnina, ki se je morala plačevati vnaprej za celo leto, je znašala dva tolarja. List se je tiskal v »knjaževskoj srbskoj knjigopečatnji« v Kragujevcu in mu je bil urednik Dimitrije Davidović, ki je bil obenem tajnik kneza Miloša Obrenovića.

»Novine Srbske« pa niso bile prvi srbski list vobče, ker je že leta 1768. izhajal v Benetkah »Slaveno-serbski Magazin«. L. 1791. so izhajale na Dunaju »Serbske Novine«, leta 1792. Sloveno-serbskija Vjedomosti«, a od leta 1813. do 1822. pa zopet »Novine Serbske«, katere je izdajal in urejeval isti Dimitrije Davidović, ki je bil pozneje prvi urednik v Kragujevcu izhajajočega lista. Sedanji jubilej se torej nanaša le na stoletnico prvega lista na ozemlju Srbije. Leta 1856. so se »Novine Srbske« ki so se že leta 1840. preselile v Beograd izpremenile v »Zvanične novine Knjaževstva Srbije«, potem pa v »Srbske Novine« (1870) velikega formata s trikratnim izhajanjem na teden, potem v dnevnik »Srpske Novine«, ki je za časa vojne izhajal na Krfu po trikrat na teden, po uedinjenju »Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« in naposled leta 1929. v »Službene Novine kraljevine Jugoslavije«.

Že v prvem letu svojega obstanka so se »Novine Srbske« začele baviti tudi z oglasi. Leta 1840. so dobile poseben književno-zabavni del »Dodatak«, ki je potem od leta 1843. do 1848. izhajal pod imenom »Podunavka«. List je moral biti v dobrih zvezah z Bleiweisovimi »Novicami«. »Podunavka« objavlja n. pr. v 1. številki leta 1844. »Dobre savete za novu godinu« s pripombo: »S krajnskoga iz: Kmetijske in rokodelske novice«. Na Krfu so »Srpske Novine« imele prilogo »Zabavnik.«

Jubilejna razstava časopisja je bila organizirana na brzo roko in zato seveda ne more nuditi popolne slike razvoja našega časopisja niti njegovega sedanjega stanja. Kljub temu pa je zbrala nad vse dragocen material in nudi razveseljivo sliko, kako zelo je naše časopisje razvito. Na njej vidimo liste, ki so pred vojno budili narodno zavest v raznih delih sedanje Jugoslavije in pripravljali zedinjenje in osvobojenje.

Največji del razstave zavzema sodobni jugoslovenski tisk, čeprav tudi ta ni popoln. Iz Slovenije je na razstavi 36 listov, med njimi vsi dnevniki in politični tedniki ter mnogo strokovnih listov. Slabše so zastopane revije. Beograd je zastopan z 59, savska banovina z 90 listi (med njimi 10 dnevnikov), moravska banovina z 9, dunavska z 29, primorska z 12, vardarska s 13, vrbaska s 3 in zetska s 13 listi. Slabo so predstavljene revije, manjkajo tudi naši listi iz tujine in tujejezični iz Jugoslavije.

Kljub temu pa je razstava za vsakega posetnika naravnost razodetje, saj malo kdo ve, kako zelo in kako vsestransko je naše novinstvo že razvito. Razstava bo zato gotovo dosegla svoj namen, da opozori širšo javnost na veliki pomen in visoko stopnjo domačega tiska.

№ 1.

НОВИНЕ СРБСКЕ.

СЪ ВЫСОЧАЙШИМЪ ДОЗВОЛЕНІЕМЪ ПРАВИТЕЛСТВА.

I. ГОДИНА. У Петакъ, 5. Януаріа. 1834.

СЕРБІЯ.

Prva številka »Novin Srbskih«, ki so začele 17. januarja 1834 kot prvi list izhajati na ozemlju ravnokar osvobojene Srbije. »Novine Srbske« so bile uradno glasilo države in izhajajo še danes kot »Službene Novine kraljevine Jugoslavije«

Most med Zemunom in Beogradom

Prometu bo izročen junija, stal pa je 180 milijonov

Zemun, 20. januarja.

Zemunski most preko Save, ki je prvi žični most v naši državi, je dograjen. Ta most je evropskega pomena, ker veže srednjo Evropo z vzhodno. Most se dviga 12 m nad površino Save; urejen je pa za pešce, za navadni vozni, tramvajski in avtomobilski promet. Ta naš prvi žični most visi na žici, ki je spletena iz 38 jeklenih žic, tako da znaša njen premer 62 cm. Žica je tako močna, da bi lahko nosila petkratno težino tega mostu, ki je težak 72.100 ton in ki je stal okrog 180 milijonov dinarjev.

Zgodovinski pregled prometa med Zemunom in Beogradom nam kaže, da je bil promet po kopnem vse doslej zelo pomanjkljiv. Preko Zemuna in Beograda je vodila že v rimski dobi važna cesta, ki je vezala Rim z Bizancem — vzhod z zapadom, a v vseh dobah so se mostovi med Zemunom in Beogradom gradili le redko kdaj, kajti služili so vedno samo začasnim strategičnim ciljem brez ozira na njihovo gospodarsko funkcijo. Vse do pred 15. leti je tekla tu državna meja in je bila to glavna ovira zgraditve stalnega mostu. Leta 1018. se prvič imenuje ime »Zemun« (Sermo), njemu nasproti pa Beograd. Zapiski iz te dobe opisujejo živo trgovino v Zemunu, ki razvija živahen promet po Dunavu. Potreba mostu preko Save pri Zemunu se v preteklosti gotovo ni nikdar občutila v toliki meri, kakor leta 1684., ko je avstrijska vojska po svoji zmagi nad Turki pri Mohaču krenila proti Sremu, da bi prešla preko Save. Prebivalstvo teh krajev je v strahu pred turško in avstrijsko vojsko bežalo po vseh cestah proti Savi in ker velikanske množice niso mogle naglo na drugo stran, so jih vojaški oddelki dohiteli, izropali in pobijali. V teh letih so zgradili Avstrijci prvi leseni stalni most preko Save. Med svetovno vojno, v dobi avstrijske okupacije Srbije, je vezal Zemun z Beogradom pontonski most, ki so ga Avstrijci pri svojem umiku uničili. Železniški most, ki so ga Avstrijci tudi uničili, pa je bil spet zgrajen takoj po prevratu.

Ta najnovejši most preko Save so začeli graditi že leta 1930. in bi moral biti most gotov po prvotnem načrtu do 8. junija 1933. Nastopile pa so razne zapreke. Najprej so se zavlekle ekspropriacije zemljišč na beograjski strani, potem pa je bilo z znanim nemškim moratorijem ustavljeno pošiljanje železnih konstrukcij. Vse te ovire pa so bile naposled premagane in bo most popolnoma gotov letos do junija in lahko bo izročen takoj tudi prometu, če bo v Beogradu pravočasno urejena cesta do mostu.

Urejeno in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravne **»Franz Josefove« grenčice**, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline jeter, zviša izločevanje žolča, stopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in pospeši kri. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Umetniki terjajo svoje pravice

Ljubljana, 20. januarja.

Mestna občina se zadnji čas živahno zanima za vprašanje, kako bi se organizirano in smotreno odpomoglo gmotni stiski, ki jo med našimi kulturnimi tvorci preživljajo predvsem upodabljajoči umetniki. Zdi se, kakor da je poklicanim instancam premalo mar nevzdržnega položaja, v katerem delajo naši umetniki, in kakor da se premalo zavedajo svojih dolžnosti do narodne kulture. Na mestno občino je zadnji čas od strani umetnikov zmerom večji naval. Ne prosijo podpore, temveč pričakujejo samo, da bi mestna občina odkupila kakšno njihovo delo, kakor ima vsak delavec pravico do plačila za delo. Mestna občina ima v svojem novem proračunu postavko 25.000 dinarjev za nakup slik, ta vsota pa je očitno premajhna. Banska uprava ima v svojem proračunu stalno postavko 60.000 Din, toda kakor navajajo umetniki, banska uprava te postavke ne uporablja.

Pred vojno je poslanec Ivan Hribar izposloval pri avstrijskem prosvetnem ministru grofu Stürgkhu, da je ministrstvo tudi na vsaki slovenski razstavi za Dunaj nakupilo umetniških del v znesku 2000 do 4000 K. Razen tega je bil takrat stalen kupec na vseh razstavah deželna vlada in prav tako deželni odbor. Po prevratu se je število teh oficielnih kupcev polagoma skrčilo na samo mestno občino. Mestna občina je imela doslej v svojem proračunu vsako leto postavko 80.000 za podporo Narodni galeriji, ki naj bi za to vsoto nakupila umetnin za svojo zbirko. Medtem ko že lani te podpore ni izplačala, jo je letos tudi formalno znižala na 50.000 Din. Pač pa je mestna občina v zadnjih letih zgradila akademskim slikarjem 5 ateljejev, 12 umetnikov pa je še vložilo tozadevne prošnje.

V teh žalostnih razmerah pa v umetnosti cvete mazaštvo in šušmarstvo. Kar je še zasebnih kupcev, so se omejili na nakup pri raznih diletantih, ki prodajajo razne kiče za odškodnino, ki jo zahtevata samo fizično delo in material. Narodna galerija je v zadnjem času izsledila celo dva primera, da so takšni šušmarji prodali malovredno diletantsko kopijo Ferda Vesela in Matije Jame z njuno signaturo. Medtem ko diletanti in šušmarji prosperirajo, pa gmotno in duhovno propadajo naši najboljši umetniki, med katerimi je zlasti mnogo odličnih mladih talentov. Tu bi bilo nujno, da naše odločujoče instance, mestna občina, banska uprava in država, gredo z vzgledom naprej in da pomagajo obstanek naše umetnosti dvigniti iz sfere koruptnosti in bede.

Sokolski prednjaški tečaj za mlade učitelje in učiteljice v Ljubljani

V mnogih naših podeželskih sokolskih društvih in četah je občutna potreba po sposobnih sokolskih delavcih v idejnem, še bolj pa tehničnem pogledu. Učitelji-Sokoli store lahko v tem oziru jako dosti, če imajo sami dovolj sposobnosti in sokolskega znanja. Toda manjka še vedno takih učiteljev-Sokolov, ki naj bi bili predvsem v tehničnem pogledu kos svojemu izvenšolskemu sokolskemu udejstvovanju. Po takih učiteljih in učiteljicah je vedno in od vseh strani povpraševanje. Ti razlogi so bili, razen še drugih, ki so napotili bansko upravo, da v sporazumu z načelništvom sokolskega saveza organizira prednjaški tečaj za neuslužbene učiteljske abituriente in abiturientke, ki se je začel 3. t. m. in bo trajal do konca januarja.

V tečaj je bilo sprejetih 35 mladih učiteljev in učiteljic, izjemoma 5 več kakor je bilo zamišljeno. Od teh je 16 bratov in 19 sester iz raznih krajev dravske banovine, skoro 20 pa so jih morali, žal, odkloniti. Tečajniki izven Ljubljane so nastanjeni in hranjeni v Akademskem kolegiju, tečajnice pa v Obrtniškem vajenskem domu, kjer imajo čista in zdrava prenočišča in prav dobro, zadostno hrano, vse to za razmeroma zelo nizko ceno. Vodstva omenjenih zavodov skrbe z vso ljubeznijo za tečajnike in tečajnice.

Otvoritev tečaja se je izvršila 3. t. m. po saveznem načelniku br. Ambrožiču ter ob navzočnosti prvega podstaroste SSKJ br. E. Gangla, podbana br. dr. Pirkmajerja, načelnika prosvetnega oddelka br. Breznika, savezne načelnice s. Skalarjeve, saveznega podnačelnika br. Jerasa ter ostalih bratov in sester predavateljev in predavateljic v tečaju. Po otvoritvenih besedah br. načelnika Ambrožiča sta imela lepe, bodrilne nagovore na brate tečajnike in sestre tečajnice še brata E. Gangl, in dr. Pirkmajer.

Tečaj prireja in finansira, kakor omenjeno banska uprava, organiziral pa ga je s saveznim tehničnim odborom ter ga vodi savezni načelnik Ambrožič. Tečajniki so pod vodstvom br. Jerasa, tečajnice pa pod vodstvom s. Skalarjeve. Nadzor nad tečajem vrši poleg saveznega načelnika banska uprava po svojem referentu za telesno vzgojo in Sokolstvo.

Pouk v tečaju je v prvi vrsti praktičen, saj je tudi najvažnejši. Ne zanemarja se seveda idejna in teoretična stran sokolske vzgoje in telovadbe sploh. Predavatelji in predavateljice so razen že imenovanih sami priznani sokolski delavci: docent dr. A. Košir, dr. Guzelj, dr. Krištof, s. Trdinova, s. Jugova, s. prof. Tratarjeva, s. Bajžljeva, bratje Juvanc, Trček, Vrhovc, Polič, Lubej Fr., Lubej L., Pavšič, Stepišnik, Jesih in Dimnik Ivan. — Tečaj se vrši v prostorih Sokola I. na Taboru in so tečajniki zaposleni od jutra do večera. In še v večernih urah se udeležujejo redne članske telovadbe pri nekaterih ljubljanskih sokolskih društvih. Tečajnice in tečajniki so marljivi, bogatijo si z vsakim dnem svoje sokolsko znanje, ki ga bodo lahko uspešno in plodonosno širili kot učitelji in sokolski delavci med narodom.

Velik uspeh koncerta zagrebške glasbene akademije

Ljubljana, 20. januarja.

Pod pokroviteljstvom bana dravske banovine, dr. Draga Marušiča, se je vršil snoči simfonični koncert drž. muzičke akademije iz Zagreba v veliki dvorani »Uniona«. Nastopili so simfonični orkester, mešani zbor in solisti, vsi gojenci drž. glasbene akademije, pod vodstvom rektorja akademije, g. Frana Lhotke. To je bilo prvič, da je zavod iz bratskega Zagreba posetil s svojim izvajalnim korpusom naše mesto; bilo je torej povoda dovolj za oduševljeni sprejem in odlično zasedeno dvorano. Nastop izvajalcev je bil tudi popolnoma v skladu z odličnim slovesom, ki ga ta institucija uživa v vsej državi, aklamiran z burnim odobravanjem, prav tako kot nastop rektorja Lhotke, čigar artistične in organizatorične zasluge za zagrebško glasbeno akademijo so dovolj znane in so bile tudi že na tem mestu po zaslugi podčrtane.

Spored je obsegal samo dve točki: Beethovnov edini violinski koncert op. 61 ter Lhotkovo glasbeno vizijo »Morje«. Prva točka, preizkusni kamen violinskega virtuoza, ki pozna obenem slog in vsebino izvajanih skladb, je bila stilno, dinamično in izrazno odlično podana. Solist Zlatko Topolski se je odlikoval z briljantno tehniko, lahnim, a sočnim tonom, izpiljenostjo v prednašanju in onim virtuoznim zanosom, ki na mah označuje kariero virtuoza-interpreta. Vsak treh stavkov vsebuje kadenco, prvi najdaljšo, in vse tri so bile podane s samoposebi umljivo, igravo virtuoznostjo, ki je bila še bolj bleščeča v trilčkih in dvojenkah kakor v pasažah. Orkester je bil vzorno naštudiran ter je spremljal s posebno fino diskretnostjo; v samostojnih mestih pa se je povzpel do dramatičnih viškov.

Druga sporedna točka je bila glasbena vizija »Morje«, delo rektorja Lhotke. Prav za prav je to prvo dejanje opere, napisano pa je skoro docela v oratorijskem duhu in slogu. Zaposluje štiri soliste, Tugo, Hrvata, Kosenjca, Žreca, ki so jih interpretirali Marijana Radev, Ivan Francl, Dezider Halasz in Nikola Bogdan. Vizija nam pripoveduje o dogodkih iz dobe selitve narodov, ko so južni Slovani šli preko Karpatov v svoje sedanje pokrajine, njih borbe za obstanek in težave napore. Skladatelj je napisal delo vseskozi enotno, na podlagi osnovnega motiva, ki je iznajden v tesni zvezi z jugoslovanskimi cerkvenimi napevi. Temeljno nastrojenje je dramatično, mračno in tegobno in ne vsebuje nobenega svetlejšega žarka, ako izvzamem nekoliko lirično mesto iz speva Hrvata proti koncu skladbe. Pisano je v zmerno modernem slogu, poslužuje se vseh instrumentalnih pridobitev nove dobe ter kaže skladatelja kot dramatika in tvorca močne osebnosti. Posebno pestra in iznajdljiva je instrumentacija, ki se v barvnih sredstvih ne straši ponekod jako realističnih zvokov. Skladba je bila sprejeta z navdušenim aplavzom, ki so ga bili deležni skladatelj kakor dirigent in vsi izvajalci.

Med odmorom so izročili z nagovori vence senator dr. Vladimir Ravnihar kot zastopnik Glasbene Matice, ravnatelj Julij Betetto za državni konservatorij v Ljubljani, član opernega orkestra M. Hafner za operni orkester ljubljanski, predsednik udruženja ljubljanskih konservatoristov Valens Vodušek pa svojim zagrebškim kolegom. Med viharnim navdušenjem publike je rektor Lhotka sprejel te izraze spoštovanja in priznanja.

Upam, da bo ta prireditev le še bolj utrdila prijateljske vezi med našima kulturnima centroma, vezi, ki so bile vzpostavljene že z izvajanjem del naših skladateljev v Zagrebu in obratno. Želim pa tudi, da so se članstvo akademije in njegov predstojnik dobro počutili med nami in da nas v kratkem zopet posetijo. **L. M. Š.**

Dober uspeh

pri bolečinah v sklepih, protinu, ischiasu dosežete s

TOGAL

TABLETAMI

Delovanje naglo in učinkovito, brez škodljivih stranskih vplivov

Vprašajte svojega zdravnika!

Dobivajo se v vseh lekarnah

Odobreno od ministrstva socialne politike in nar. zdravja broj 1437 od 5. febr. 1932

70letnica vrlega narodnjaka

Maribor, 20. januarja

Včeraj je praznoval 70letnico g. Martin Gabrijel. Rodil se je v Radnah pri Trebnjem, po petem razredu novomeške gimnazije pa je stopil 1885 v službo pri državni finančni kontroli in je do vojne služboval v Primorju in solnčni Goriški. Slovenci kakor Hrvati-otočani so ga imeli zelo radi. Po vojni je nesrečna usoda tudi gospoda Gabrijela prisilila, da se je z ljubljene goriške grude preselil z gospo Marijo v Maribor. Tu je bil imenovan za carinskega revizorja, a odkar je dopolnil 40 let službe, uživa v krogu svoje številne družine zasluženi pokoj. Vrlemu narodnjaku, ki je seveda najzvestejši prijatelj »Jutra«, želimo še mnogo srečnih let!

Radio kotiček

Ljubljana, 21. januarja

Današnji dopoldanski radioprogram nam prinese ob 10. času primerno predavanje g. Rudolfa Smersuja o preskrbi brezposelnih delavcev in nameščencev, potem bomo pa slišali vokalni koncert ge. Štagljar-Kogejeve s spremljevanjem radijskega orkestra. Pred obedom nam zaigra še radio-orkester Gregorčevo »Veselo gmajno« in Jaklovo »V veseli družbi« in z venčki poskočnih na ploščah bo dopoldanski program zaključen.

Popoldne ob 16. bo posebno za vrtnarje in kmetovalce zanimivo predavanje inž. Ivana Zaplotnika o rastlinskih boleznih. Ob 16.30 nastopi popularni fantovski pevski zbor »Save« z Javornika, ki zapoje več slovenskih pesmi, za njim pa nastopi ruski cerkveni zbor z vokalnim koncertom in sicer nam zapoje Bortnjanskega »Očenaš« in »Pod tvoju milost«, dalje Lastavica, Blagoslovi duše moja Gospoda. Hvalite imja Gospodne in Svete tihi (Dvorecki). Ob 20.45 nastopi čelist g. Bogi *Leskovic* (glej sliko!) s koncertom na čelo.

Danes velika premiera
ljubavne zgodbe

Sestra Angelika

Zgodba dekleta, ki je šlo skozi ječo k sreči in miru. To je simfonija ljubezni, trpljenja in sreče.

Preprodaja vstopnic od 11. do ½13.
Predstave ob 3., 5., 7.½ in 9.¼ uri
NOV ŽURNAL

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

V kočevskem pragozdu

Divjad, ki bi napolnila prav lepo menežarijo

Kočevska reka, 17. januarja.

Kočevska je najbolj zelena pokrajina naše banovine. Prelepi bukovi in smrekovi gozdovi prehajajo marsikod še v pragozdovje. Koliko naravnih krasot še nudijo ti kraji! V predelih, ki jih redkokdaj prestopi človeška noga in kjer še ni pela drvarjeva sekira, je tisoč zanimivosti za gosta. Le da so gosti zelo, zelo redki.

Naravno, da se zlasti v živalstvu odlikujejo kočevski gozdovi pred vsemi drugimi. Tod kraljuje **rjavi kosmatinec**, dobrovoljni medved, ki je drugod že strašno redka prikazen. V kočevskih gozdovih se zdaj lahko neomejeno plodi, zlasti v kompleksih kneza Auersperga. V teh mesecih počivajo kočevski kosmatinci v globokem zimskem snu, iz katerega se bodo na pomlad prizibali zelo zelo shujšani.

Druga kraljevska žival je ponosni **jelen**. Naši pragozdovi nudijo tej krasni divjadi dovolj mirnega zavetja. Samo ob velikem snegu prihajajo jeleni s plahimi, brhkimi košutami in že odraslimi teleti bliže k človeškim bivališčem. Prav letošnjo zimo so opazili nekateri lovci jelena, ki je vodil svojo družino k studencu v neposredno bližino človeškega naselja. S svojim krasnim rogovjem prekaša jelen po lepoti vsi živad naših gozdov.

Manj priljubljen, eh, da, kar zasovražen prebivalec kočevskih gozdov je **volk**. Vendar so se volkovi zadnja leta tod zelo zredčili. Takoj po vojni pa so jih bila še cela krdela.. Ogražali so s požrešnostjo in krvoločnostjo zatreti vso srnjad. Postali pa so tudi prava nadloga kočevskemu prebivalstvu, ki je bilo zaradi njih v stalni življenjski nevarnosti. Da bi volčji zarod iztrebili iz kočevskih gozdov, so politične oblasti razpisale nagrade za pokončevalce volkov. Tako so se organizirali pravi pogromi na volkove. Vsako leto je obleževalo na bojišču kakih deset volkov. Kolikor jih ni zadela puška, jih je doletela smrt za zastruplenjem. Vendar pa je nekaj volčjega zaroda kljub temu še ostalo. Umaknili so se v gostejše predele kočevskih pragozdov in tam naprej uničujejo plahe srnice in brzonoge zajčke.

Že dve leti približno opazujejo naši lovci zanimivo idilo iz volčjega življenja. Visoko gori med koprivniškimi gozdovi živi v tako zvanem »Bärwaldu« precej star volk. Ampak se mora čutiti v tamkajšnjih gozdovih strašno osamljenega, ker jih zapušča skoraj sleherni dan. Nameri se na približno dvajset kilometrov dolgo pot, da obišče nad goteniškimi gozdovi svojo ljubico, volkuljo. Ta ljubezen traja, kakor rečeno, že nekaj let, in ves ta čas se volk ni naveličal premeriti dnevno pot 40 km tja in nazaj. Pač redek primer volčje zvestobe!

Prav ljudska nadloga je postal četrti prebivalec kočevskih gozdov **divji prešič, neresec**, ki se takisto rad skriva v čim gostejših šumah. Šele jesen jih pripodi bliže človeškim bivališčem, kjer uničujejo našemu kmetu vse pozne jesenske pridelke. Zato je izmed vseh gozdnih prebivalcev pri nas mrjasec najbolj osovražen. Ker se silno plodi (divja svinja vrže dvakrat na leto po pet do sedem mladičev), je postal mrjasec za kočevsko ljudstvo največja nesreča in menda ne bo več dolgo, ko bodo morale politične oblasti razpisavati tudi na mrjasce nagrade ali pa odrediti splošne obvezne pogone.

Kmetu enako škodljiva prebivalca sta **jazbec** in **dihur**, ki nista redka gosta kočevskih šum. Zahajata prav rada v bližino vasi in povzročata veliko škodo. Ena najlepših živali naših gozdov pa sta ponosni **srnjak in brzonoga srna**. V neprodirnem goščevju se nemoteno množi srnjad in je ne more iztrebiti ne smrtonosna lovčeva krogla ne krvoločni volk. Kadar ugledaš sredi gozda plaho srnico, ki se je v strahu ustavila pred teboj, se ti zazdi, kakor da je posijalo prijazno solnce. In kaj bi rekli o naši zvitorepki **lisici** in stricu **ježu**, ki sta prav tako stalna prebivalca kočevskih šum? In **o zajcu**, ki je postal pravo eksploatacijsko blago iz naših gozdov?

Bolj redka prikazen v naših gozdovih pa sta **gams** in **divja mačka**. Vendar tudi ti dve redki zastopnici izpopolnjujeta fauno naših gozdov. Nad loškimi stenami opazujejo Osilničani pogostokrat drzne gamse, ki lete po ogromnem skalovju izpod Krokarja in Krempe in preskakujejo s sigurnimi skoki stometrske prepade. Divjo mačko pa nekateri zamenjujejo z risom. Naletel sem že na veliko lovcev, ki so trdovratno trdili, da so že opazili in zasledili risa.

Poleg imenovanih »odličnejših« zastopnikov živane imamo v naših gozdovih še polno drugih, tako zlasti **kune, podlasice, veverice** in druga drobnjad. Ptic je na izbero od požrešnega krokarja in kragulja do ponižne siničice. Vse živali izpopolnjujejo pestro podobo kočevskih gozdov. Naš pragozd jim nudi brezskrbno in mirno domovanje za bivanje in razmnoževanje. Če bi zbrali posamezne eksemplarje, bi vsekakor imeli prav čedno menažerijo.

Dediščina umorjene milijonarke

Prepiri in pravde med sorodniki, neporavnani računi, senzacije brez konca in kraja

Beograd, 19. januarja

Včeraj ob obletnici smrti milijonarke Drage Mitričevićke se je na pokopališču okrog črne impozantne grobnice zbrala skupina njenih sorodnikov, ki so priredili spominski obred, potem pa odšli v kavarno, kjer je bila po starem običaju prirejena tudi pogostitev sorodnikov znancev. Od sorodnikov in dedičev so bili trije bratje umorjene starke, njena sestra in njen soprog, ki se je v kavarni razgovoril nasproti novinarjem. Med drugim je dejal:

— Evo, vidite, leto dni je preteklo, od kar je bila umorjena Draga, zločin pa še ni raziasnien. Mi smo sklenili odslej sami voditi preiskavo, ker je že skrajni čas, da se razjasni ta zločin. Saj ni šala ubiti žensko sredi Beograda! Že davno smo hoteli sami voditi preiskavo, reklo pa se nam je, da skrbi za to policija. Sedaj pa je, kakor vse kaže, preiskava na mrtvi točki in bomo nastopili mi. Jasno je samo to, da je Drago nekdo ubil.

— Kako pa je s pravdo zaradi dedščine?

— Nadaljuje se. Dedščino uživa sedaj še Dragin nečak Bora Jovanović; bomo videli, kako dolgo bo še tako. Tolikokrat smo nagovarjali Drago, naj napiše oporoko, pa nam je vedno pripovedovala, kako je njen oče napravil oporoko, tri dni pozneje pa umrl — Kadarkoli smo jo obiskali vedno nam je o tem pripovedovala. Kadar pa smo ji govorili o nečaku, je vedno odgovarjala: Boro sem razdedila, ne brigajte se za to!

Zločin v Ulici kralja Milana št. 5 spada med najbolj zamotane povojne kriminalne dogodke v Beogradu. Sedaj ob obletnici v spomin samo nekaj naslovov iz časopisnih poročil o tem dogodku: Lani 20. januarja so listi začeli pisati o umoru. — 28. januarja so policijski uradniki s silo odprli hišo, trupla starke pa niso našli. 31. januarja se je javilo več ljudi, ki so videli Drago Mitričevićko nedavno še na ulici. Policija je izdala naslednji komunike: Izvršen je pregled vseh prostorov v hiši, ni pa bilo mogoče najti izginule Drage 2. februarja: Ali je milijonarka nekam odpotovala? Tehnična policija pregleduje skrivnostno hišo. — Preiskava v Izvozni banki, kjer je imela starka svoje vrednostnice. Oporoke ni. — 4. februarja: Policija preiskuje hišo Drage Mitričevićke. Nič novega. — 5. februarja: Truplo najdeno v kleti. Ko so truplo nosili iz hiše je bila policija opozorjena na nekega sumljivega mladeniča. — 6. februarja: Mrzlično zasledovanje morilca. — 7. februarja: Kdo bo podedoval milijone? Razne izjave. Rekonstrukcija zločina. — 8. februarja: Nabavili so rakev za 80 000 Din. — 7. februarja: Pogreb, 5000 udeležencev, pomandrani grobovi in polomljeni križi, psi umorjene milijonarke zaprti poleg kapele. — 10. februarja: Nečak Bora Jovanović ima največ upanja na dedščino. — 12. februarja: Dedič pravi, da ne plača pogreba, ker ga ni naročil. — 21. februarja: »Draga Mitričevića je glavni krivec smrti mojega očeta, brata in sestre«, je trdil eden od njenih sorodnikov. — 2. aprila: Zapuščena hiša je oživela. Snažijo izložbe. Odvetnik dediča izjavlja, da ima važne podatke za preiskavo. — 11. aprila: Stroški pogreba še niso plačani. — 3. maja: Dedič razpisuje 10.000 Din nagrade za izsleditev morilca. Najemniki se selijo v hišo misterija. — 10. maja: Nečak Bora Jovanović kot dedič. — 15. maja: Ali naj morda Marković in Miljković ubila tudi milijonarko? — 20. junija: Olujić in Roksandić aretirana kot morilca. — 21. junija: Z anonimnimi pismi je ovadenih policiji že preko 200 ljudi zaradi umora Mitričevićke. — 5. julija: Roksandić in Olujić zavračata pred preiskovalnim sodnikom vsako krivdo. — 6. avgusta: V kuhinji umorjene starke najdene vložne knjižice. — 24. decembra: Olujić in Roksandić izpuščena na prosto. — 18. januarja: Sorodniki pravijo, da bodo sami vodili preiskavo — — —

Vse to kaže dovolj jasno, da je poleg premoženja, zaradi katerega se pravdajo sorodniki, dedščina umorjene starke še: Senzacija brez konca in kraja, neplačani računi, trpljenje nedolžnih osumljencev in še marsikaj, kar bi skopa in čudaška starka gledala s pravo naslado.

Danes poje
Don Jose Mojica
španski tenor v
Alahov zakon
Razkošje harema, plesi in zabave. Nedovoljena ljubezen mladega šejka.
Zvočni kino DVOR
Tel. 27-30
Predstave danes ob 3., 5., 7., 9.
Cene 2.—, 4.—, 6.—, 8.— Din

Janku Ruprechtu v spomin

Trebnje, 20. januarja

Zadet od kapi je te dni nenadno umrl tukajšnji lekarnar g. Janko Rupreht. Daleč na okoli je bil znan zaradi svoje dobrohotnosti, odločne naprednosti in neomajnega jugoslovenskega nacionalizma. Po rodu Trebanjec se je posvetil farmacevtiki in študiral v Ljubljani, v Gradcu in na Dunaju, kjer se je poleg študija udejstvoval tudi v tedanjih naprednih dijaških društvih. Po končanih študijah se je naposled naselil v rojstnem kraju, kjer je vzorno vodil svojo lekarno. Ni pa ostal delaven samo v svojem poklicu, nego je bil spiritus agens vsega tedanjega predvojnega narodnostnega gibanja. Kumoval je vsem narodnim organizacijam, ki so se ustanovile mnoge na njegovo pobudo, in to Bralno društvo, podružnica Ciril Metodove družbe, Jugoslovenska Matica in Sokol. V njih je sodeloval kot predsednik, tajnik in blagajnik. Zanimal pa se je tudi za gasilstvo in ubožcem je bil velik dobrotnik. V družbi je bil vedno šegav. Zato ga je vzljubilo i Trebnje in tudi kmečko ljudstvo ga je spoštovalo.

V četrtek 18. t. m. je dopoldne nastopil pokojnik svojo poslednjo pot, na kateri ga je spremljala ogromna množica ljudi. Pred njegovo hišo se je župni starosta br. dr. Vašič poslovil od pokojnega požrtvovalnega narodnega delavca. Spavaj v miru v domači zemljici! Njegovi družinici naše iskreno sožalje!

Kmetijski vestnik

V uvaževanje pionirjem našega kmetijstva

Pod tem naslovom je prinesla »Domovina« z dne 18. t. m. članek, ki posega oddaleč v aktualna vprašanja kmetijskega napredka. Dopisnik ugotavlja, da je skrb za napredek kmetijstva važna javna zadeva, od katere je odvisna blaginja vse naše dežele. To je polna resnica. Zato je tudi umestno, posvetiti v ta veliki kompleks vprašanj, ki se vidijo nepoučenim morda enostavna, so pa dejansko močno zamotana in je javnost o njih prav malo poučena. Piscu omenjenega članka je očitno zadeva pri srcu, to je pa tudi pionirjem našega kmetijstva.

Dopisnik ugotavlja, da so nekateri naši sosedje preobrazili svoje kmetijstvo v teku 15 let po prevratu, mi pa ne dovolj. To je res. Poiščimo vzroke. Teh je več. Sosedje delajo od vsega začetka stalno s polno paro po vsestransko preudarjenih načrtih, za katerih uresničenje ustvarjajo vselej najprej pogoje. Oni upoštevajo vsa dejstva, ki soodločajo pri uspehu. Zato uspehi ne izostajajo. Pri nas pa je manjkalo že od početka pravega sistema.

V zadnjih letih pa so se ustvarili tudi v Sloveniji naravnost velikopotezni načrti za povzdigo kmetijstva. Načrti in smernice se kopičijo in izkušajo sistematično izvrševati. Vendar je le malo uspehov, ker se kljub velikemu pogumu le pozabljajo nekateri temelini pogoji, ki odločajo pri uresničenju načrtov. Omenim le najvažnejši pogoj. To je vprašanje organizacije pospeševalnega dela med narodom. Omenjeni načrti in smernice so tako širokopotezni, da tovor raznovrstnega pospeševalnega organizatoričnega in nadzorovalnega dela na terenu ni v pravem razmerju z močmi pionirjev pri izvrševalnih oblastvih. Mirno trdim, da bi začrtanemu delu bilo komaj kos dvakrat toliko strokovnjakov na poklicanih mestih, kolikor jih je danes. Ti zunanji izvoditelji kmetijskega napredka so danes tako obremenjeni z navadnimi administrativnimi pisarniškimi posli raznovrstnega značaja in vrhu tega s težkimi pospeševalnimi in nadzorovalnimi posli med narodom, da nikakor ne morejo z veselim zanosom potrkati na lastne prsi, ker so po današnji potrebi službe itak boli pisarniški uradniki kakor terenski delavci. Kako naj bi bilo mogoče se uspešno udejstvovati na licu mesta med narodom, če pa strokovnjak komaj diha pod bremenom raznovrstnega administrativnega dela in mu za teren komaj preostane nekaj pičlega časa. Zunanji pionirji so prežeti z najboljšo volio za živo delo med narodom. To tudi preko svojih moči vršijo. Toda njihove moči so danes tako razcepljene zaradi obremenitve z drugimi, le napol strokovnimi posli, da se po sili razmer razvija žal polovičarstvo in so v marsičem uspehi samo navidezni. Tudi najpogumnejši kmetijski delavci bodo v takih prilikah doprinesli k napredku veliko manj, kakor bi sicer mogli. Vsi vemo, da je najhuša pogreška, preoblagati stroj, ki zmore le delo v razmerju svojih sil.

Pisca članka dam popolnoma prav, ko piše o desetih vagonih selekcioniranega žita. Vendar je iz gornjih ugotovitev lahko uvideti, da je v teh razmerah nemogoče temeljito nadzorovanje raznih akcij daleč okrog po srezu. Nemogoči so pregledi številnih poizkusov in raznovrstnih plemenjakov, sodelovanje pri dolgi vrsti organizacij, nadzor podpor, izvrševanje raznih od časa do časa se ponavljajočih zunanjih poslov itd. Saj ima samo upravnega posla za povprečno najmanj 8 ur dnevno. V 18 urah res ni mogoče dovršeno predelati 21 strokovnih poročil, kakor naj bi se to zgodilo na sestanku strokovnjakov. Še manj pa je mogoče, da preorje trdo ledino kmetijskega napredka današnje število podeželskih strokovnih organov. To delo bi zmoglo pri normalni zaposlitvi morda dvakrat toliko prvovrstnih strokovnjakov.

Priznavam, samo od smernic in dobre volje res ne bo imel kmet ničesar. Za pravi uspeh pa manjka važen steber! Dokler se peta zunanjih kmetijskih pionirjev najmanj ne podvoji, dokler se posamezne stroke ne specializirajo in se delo pravilno ne razdeli, ne bomo mogli ob današnjih načinih nuditi kmetu dejanske pomoči za dosego napredka. Brez preosnove zunanje kmetijske službe v tem smislu ne bo zadosti uspešen noben, še tako imeniten pospeševalni načrt. To dejstvo je treba spoznati in upoštevati, če nočemo ostati pri malenkostnih uspehih, ki skoro spominjajo na Patjomkina. Zunanji delavci so piscu dotičnega članka hvaležni, da je načel perečo vprašanje, ki danes kriči po nujnem razčiščenju. Ni težko spoznati, da se moramo odločiti, ali za zmanjšanje začrtanih velikopoteznih načrtov najmanj na polovico ali pa najmanj za podvojitev števila zunanjih kmetijskih delavcev.

J. S.

Danes znižane cene
Simfonija jazza
NOCOJ ALI NIKDAR
Zvočni kino IDEAL
Predstave ob 3., 5., 7. in 9¼.
Cene 4, 6 in 8 Din

Zaščitenim dolžnikom kmetom

Podpisane osrednje organizacije denarnih zavodov pozivajo kmete, ki so zadolženi pri denarnih zavodih in mislijo, da imajo pravico da zaščite po uredbi o zaščiti kmeta, da do konca januarja letos predložen svojim denarnim zavodom dokaze, da so zaščiteni. To je potrebno zaradi tega, ker morajo denarni zavodi z dne 23. novembra l. 1933. zaključiti račune zaščitenih kmetov in jih od tega dne dalje voditi po določilih uredbe. Seveda velja ta poziv samo za one dolžnike kmete, ki tega niso že uredili s svojimi denarnimi zavodi. Dokler prizadeti dolžniki ne dokažejo denarnim zavodom pravice do zaščite, jim ne morejo zavodi nuditi ugodnosti po uredbi. Dokazi o pravici do zaščite morajo biti verodostojni in resnični. Neresnične podatke lahko smatrajo denarni zavodi za poizkus prevare, ki je kaznjiv.

Po določilih uredbe morajo dolžniki predložiti denarnim zavodom dokaze, *da so ob času zadolžitve:* 1. sami ali s člani svoje rodbine obdelovali zemljo, 2. da njihova posestva tedaj niso presegala 75 ha orne zemlje (njiv, travnikov, vrtov, vinogradov, torej brez gozdov, pašnikov, ribnikov, kamnolomov), 3. da je bila tedaj njihova davčna podlaga ali katastralni čisti donos z odmero zemljarine, v okolici mest in trgov poleg tega tudi podlaga za odmero zgradarine, v kolikor ta ni presegla 10.000 Din, višja kakor pa podlaga za odmero drugih neposrednih davkov (pridobnine, rentnine, uslužbenskega davka). Isto velja tudi za posestva maloletnih, za kmečke zapuščine in za take kmete, ki zaradi bolezni ali drugih neuklonljivih vzrokov niso mogli sami obdelovati zemlje.

Najemniki posestev morajo dokazati, da so se v času zadolžitve kot najemniki pečali s kmetijstvom kot glavnim poklicem in da niso plačevali nikakega davka razen morda uslužbenskega.

Bajtarji, sezonski delavci in podobni morajo dokazati, da so imeli značaj kmeta, to je, da so živeli na svoji domačiji in obdelovali zemljo, torej da so se pečali s kakšnim poslom le kot s postranskim zaslužkom.

Uredba sicer določa, da izda gori omenjene dokaze županstvo, vendar navadno potrdilo županstva ne zadostuje, ker ne nudi dokaza, saj dokaznih pripomočkov županstva v večini primerov sama nimajo. Zato naj dolžniki preskrbe pri davčnih upravah številčne podatke o davčni podlagi za davke, ki so jih plačevali ob času zadolžitve, ali pri sodiščih zemljeknjižne podatke in jih predlože denarnim zavodom osebno ali po pošti. Točne podatke županstva morajo torej predložiti poglavitno le oni, ki so se poleg kmetijstva bavili še s kakim drugim poslom.

Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani, Zadružna zveza v Ljubljani, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani in Društvo bančnih zavodov v dravski banovini.

Za kraljem naših voda

Nekaj spominov z lova na sulce v Krki

Z novim letom je bil lov končan. Sicer pa smo nehali že prej loviti večino divjadi in to zaradi njenih zimskih skrbi in težkoč. Le v gorah, kjer domujejo črni gamsi, je bilo slišati one dni, med božičem in novim letom, kak oster pok iz risanice. Veljal je gamsom dlakarjem. Lovci jih streljajo in sicer samo izbrane komade, stare samotarje, zaradi dolge zimske dlake. Z dolgo, kakor svila mehko dlako, ki jo povežejo v gamsov šop, so vezani najlepši spomini na vse, v planinah doživljene prijetnosti in neprijetnosti. V gamsovem šopu so povezane vse zimske lepote planin in vsi napori, o katerih se lahko prijetno razmišlja doma, pri zakurjeni peči; saj so prestani!

Od peči, od razmišljevanja o zadnjih lovskih dnevih, me je izvabila dopisnica, vabilo na sulčji lov v Krko. Gams in sulec — kako sta to po prirodoslovju različni bitji! Prvi sesalec, ki živi po pečinah, drugi riba, ki ljubi globoka vodovja, divje deročine in peneče, pojoče jezove. Toda kljub temu sta si tako sorodna, vsaj za pravega ribiča in lovca, kakor nobena druga bitja. Lov je hrepenenje po novih nenavadnih doživetjih, čim lepša je pokrajina tem lepši je lov. In kje je lepši kakor v zasneženih planinah, kjer se trgajo plazovi, in pa ob divjem vodovju! Gams in sulec nista prijatelja civilizacije, ljubita kraje, kjer gospodari mati priroda po svoji mili volji, brez vmešavanja enoličnega, koristi željnega, človeškega razuma. Lovec, ki lovi gamse in sulce, se dobro zavedata, da ne bosta deležna mnogoštevilnega plena, marveč pričakujeta le posamezne, a izredne komade. Pravi gamsar izbira in strelja le močne, dorasle kozle. Sulčar se veseli le velikega sulca, s kakršnim se ne opravi kar tako gladko. Borba, napori in težko dosežena zmaga nad prirodnimi silami, ki so stalni zavezniki obeh, ogrevajo strasti v gamsarju in sulčarju.

Polni lepih nad smo se peljali z avtomobilom po zmrzli cesti, skoz solnčne, dolgočasne dolenjske gabrove gozdičke, proti Krki. Kakor hitro pa smo se pripeljali v dolino Krke, smo se prebudili iz sanjarenja in naši pogledi so bili uprti v zeleno vodo. Vprav tako, da je bila voda zelena, je dvignilo naše upanje. Saj je taka voda vedno čista, kar je prvi pogoj, če hoče ribič imeti užitek z lovom.

To pot smo bili sklenili jo zastaviti nizko, ob koncu ribolova, pod velikim jezom v Soteski, kjer je vsako leto zbirališče vodnih velikanov za sulčjo drst. Ta se vrši v Krki prve dni aprila, baje pa nekaj dni prej kakor po drugih vodah. Vprav zaradi tega so lovopust skrajšali za celih štirinajst dni. Dočim se prične prepovedani čas za lovlenje sulcev v ostalih vodah s prvim marcem, so sulci pred sportnimi ribiči v Krki zaščiteni že sredi februarja. Ponavljam pa, da le pred sportnimi! Žal, da se nikjer ni toliko grešilo pri uničevanju rib v prepovedanem času, kakor vprav v Krki. Ko so sulci stopili na drstišča, so jih okoličani Krke bodli z ostmi in celo z gnojnimi vilami, kljub temu, da meso drstečih se rib ni okusno, marveč celo škodljivo.

Avto je obstal pri veliki žagi ob jezovju. Krasna točka Dolenjske! Nad jezom mirna, temno zelena voda, polna bajnih globočin, ki se komaj giblje in kar nevede zdrkne čez mogočno pregrado, čez veliki jez. Ta sega od žage pa tja do nekdanje prestolice, do gradu bivših vladarjev in gospodarjev otočnega Kočevja, razširjajočega se med Krko in Kulpo.

Z nekimi posebnimi občutki sem sezuval čevlje in obuval čez kolena segajoče gumijaste škornje. Tresoče se roke sem sestavljal prot in nervozno vozlal in privezoval vabo na vrvico: pet piškurjev, med katerimi so tičali ostri, za vodne velikane takozvani trnki. Glavo vabe pa je predstavljala precej debela svinčena kapica. Ko je bilo vse preizkušeno, če dobro drži, smo stopili k vodi. Prvi lučaj je bil kratek, vaba je padla v prvo podjezje, kamor le včasi privesla kak večji stanovalec, iskajoč plena. Vretence se je vrtelo, vrvica hitro krajšala, piškurji pa plavali in migljali s tankimi repki, da jih je bilo veselje gledati. Ker sulca ni bilo v tem delu, je bilo treba poskusiti v globočini, kjer je voda bobnela in se penila. Toda kako to doseči? Ker je bilo med posameznimi izlivi izpod jeza skalovje in vrbovo grmičevje ni bilo misliti, da bi vaba mogla doseči pravo točko.

Mojim prijateljem je bilo to lahko, saj sem bil jaz tisti, ki naj poskusim akrobatstvo, ki bo bržčas zvezano z mrzlo januarsko kopeljo v deroči Krki. Oni se bodo smejali, če padem v vodo in uživali, če pograbi sulec!

Žagar mi je bil prinesel lestev. Vrgli smo jo čez prvi, nad en meter globoki in kakih pet metrov široki izliv. Komaj-komaj, da je segala lestev do vrbovega grma na dober kvadratni meter velik otoček, sedeč med močnimi curki Krke, deroče izpod jeza. Divja igra vode me je bila toliko prevzela, da sem bil pozabil na nevarnost, da štrbunknem v vodo. Mislil sem samo, kako bom prišel tja in kdaj bo pograbil kak velikan. Kako nazaj, na to nisem mislil. Zibal sem se in zibal, zibala pa se je tudi lestev, ki je bila kaj slabo oprta, le z enim drogom. Zadnji obupni korak je bil storjen in znašel sem se na mahnati skali.

Uredil sem vrvico, pogledal vabo, zamahnil in vaba je frčala v bele pene. Nevarno, kakor menda še nikoli prej, sem vrtil vretence in to zaradi tega, ker sem po vseh nenavadnih okoliščinah sklepal, da bo čudna igra, če pograbi vabo eden izmed velikanov. Drugi lučaj je bil dobro preračunan, namenjen je bil tja, kjer sem pričakoval, da je stan kralja voda. Vaba je padla vprav tik pod jez, k močnemu kolu, kjer je bil zvezan glavni jez s stranskim jezom. V vodi je potegnilo, zastal mi je dih. — Ali se je trnek zapel za kol, ali kaj . . .? Toda bil sem že na jasnem. Ponovni poteglaj, še hujši kakor prvi! — Vleklo je k tlom, jaz pa sem držal prot dvignjen in napenjal vrvico, prav tako kakor sem bil zamahnil, ko je potegnilo prvič. Ker je le vleklo, sem pričel popuščati in odvijati vretence. Ko je vleklo pri tleh, sem trenutno upri pogled na prijatelje, stoječe pri žagi. Strmeli so tudi oni. Kaj pa zdaj? sem si mislil, pričakujoč novih prizorov. Kar naenkrat se je situacija izpremenila in znatno poslabšala. Na površini vode sta se prikazali dve ogromni ribi, obe dolgi nad en meter. Ena je bila privezana na vrvici, druga in plavala poleg nje, da je bilo videti, kakor dva skupaj vprežena konja. Sulca sta mi priplavala prav pred noge. Takrat pa se je večji vrnil pod jez, v bele pene, oni na vrvici pa je švignil kakor puščica navzdol po vodi, proti velikemu tolmunu. Spustil sem vretence, sicer bi se bil sulec bržčas izpulil ali mi celo zlomil prot. Ko sem uvidel, da bi mi znala postati 40 m dolga vrvica prekratka za krotenje velikega sulca sem hitro prijel zopet za ročaj vretenca in ga nekoliko zadržal. Bržčas je sulcu postalo to nekoliko neprijetno in zavil jo je proti prodiču sredi Krke. Tu se je pritisnil v kotlinici in počival. To priliko sem porabil tudi jaz in se ozrl na spremljevalce. Videl sem jih mahati, odpirati usta, toda glasovi so se bili zgubili v bobnenju čez jez deroče vode. Ko sem vrvico napel močneje, se je sulec zopet pomaknil v deročino, toda k meni ni hotel. Voda pa je bila preveč deroča, da bi ga bil prisilil v to. Pomaknil se je zopet k produ. Pol ure je ležal v kotlinici, dokler se nisem odločil in se mu skušal približati po skalah. Toda že prvi korak se je ponesrečil. Zdrsnilo mi je bilo na polzki skali in že sem bil do pasu v vodi. Ko sem bil pa že pošteno premočen, sem jo mahnil kar naprej z dvignjenim protom in napeto vrvico k produ, kjer sem pograbil omaganega sulca, za pokrovke in potegnil iz vode. Mrtvemu sem odpel trnke. Spodnji trojček je bil zlomljen, brez kljuk, zgornji pa je tičal v trdi čeljusti. Menda bi ne bilo trajalo dolgo in sulec bi se bil oprostil neprijetnih vajeti. Pomaknil sem se spet pod jez in poskusil lov na glavnega stanovalca. Že na prvi lučaj se je odprlo ogromno žrelo prav na površini vode. Z odprtim žrelom in vabo v njem je hitel sulec proti meni, tako da mi ni bilo mogoče ga zatekniti. Ko se je približal mojemu stojišču je vabo izbljunil in odplaval nazaj v varno skrivališče. Prav tako naporna kakor pod jez, je bila hoja tudi k bregu. Otežkočal mi jo je še dobrih 12 kg težki sulec, ki sem ga komaj privlekel k osupljenim prijateljem. Kašelj in nahod, posledice zimske kopeli sta kmalu minila, spomin na napore in zanimivo borbo pa mi ostane za vedno.

—s

Dom za zdravo rast mladega rodu

Ob desetletnici Zavoda za zdravstveno zaščito mater in otrok — 20.000 vzgojenih mater, 150.000 oskrbovanih otrok — Otroški dispanzer, posvetovalnica

Ljubljana, 20. januarja

V skromnem zatišju brez kakšnega pompoznega slavja je lani obhajala desetletnico svojega plodovitega dela ena izmed naših najpomembnejših socialno - zdravstvenih ustanov, Zavod za zdravstveno zaščito mater in dece, ki pod vodstvom primarija dr. Bogomira Dragaša skrbi za zdravo rast našega mladega rodu. Delo, ki ga ima zavod v tem času za seboj, je ogromno. Skozi njegovo belo čakalnico in njegove ordinacije v hiši ob Lipičevi ulici je šlo v tem času blizu 150.000 otrok, ki so na njegovih oddelkih iskali zdravja in življenja, v njegovi posvetovalnici in na njegovih tečajih se je vzgojilo okrog 20.000 mater v najpotrebnejšem znanju higienske nege otroka, da ne navajamo podrobno še vsega kurativnega, socialnega in propagandnega dela, ki ga je zavod opravil po vseh svojih odsekih za povzdigo higiene in socialne skrbnosti v vzgoji mladega rodu.

Šef dr. Bogoljub Dragaš

Svoje prostore ima zavod na vrtu javne splošne bolnice, v paviljonu, v katerem se je do konca leta 1922. nahajala porodnišnica. Zavod je skupna ustanova društva Dečji in materinski dom kraljice Marije ter državne zdravstvene oblasti. Društvo je zamislilo moderno institucijo, ki naj bi služila socialno-zdravstveni zaščiti naših otrok od rojstva do konca šolske dobe. Ker je bilo društvo tedaj še mlado in ker je takšna velika institucija zahtevala ogromne vsote, je smotreno sodelovanje društva z državno zdravstveno upravo omogočilo, da oddelek društva, to je Dečji in materinski dom, še danes obstoji in plodonosno deluje. — Tedanji zdravstveni odsek za Slovenijo je koncem leta 1922. pripravljal ustanovitev otroškega dispanzerja. Zdravstveni odsek je povabil slovenski del Narodnega ženskega saveza, v čigar rokah so se tedaj nahajale priprave za Dečji in materinski dom, naj sodeluje z njim tako, da bi se pod eno streho uredil majhen otroški in materinski dom ter otroški dispanzer. Novoustanovljeno društvo, ki je od saveza prevzelo akcijo za ustanovitev doma, se je vabilu odzvalo in tako je ob sodelovanju zasebnega društva in države nastal Zavod za zdravstveno zaščito mater in otrok. Do pred štirimi leti je bil naš zavod edini te vrste v državi. Spočetka je imel tri oddelke: državni dispanzer, dom, ki je društvena institucija, in higiensko šolo materinstva. Tako sta društvo in država od svojega početka delovala v tesni skupnosti in dosezata mnogo lepše uspehe, kakor bi jih vsak zase. Država je za zavod dala zgradbo na razpolago, jo adaptirala za zavodne svrhe ter je notranje opremila dispanzer in šolo, društvo pa je prispevalo inventar za Dečji in materinski dom. Vzdrževanje zavoda je prevzela država. Nastanitev v sedanjem poslopju se je takrat smatrala kot začasna, ker hiša, ki je bila grajena v druge namene, sodobnim zahtevam takšnega zavoda ne zadošča v vseh ozirih. Vendar se je problem rešil toliko, da tudi v tem provizornem domu zavod napravlja najboljši vtis ter je v polni meri sposoben za uspešno delo. Kakor dandanes vse kaže, bo zavod moral pod dosedanjo streho tudi ostati in počakati boljših časov, ki mu bodo lahko naklonili boljših prostorov.

Ob ustanovitvi v juniju 1923. je prevzel vodstvo zavoda dr. Matija Ambrožič, nekaj mesecev kasneje pa je nastopil svoje mesto njega sedanji vodja, primarij dr. Dragaš, pod čigar vodstvom se je zavod iz skromnih početkov razrasel do sedanjega obsega. Primarij dr. Dragaš nam je na našo prošnjo stavil vse podatke na razpolago.

Brezplačno zdravljenje otrok

Sicer naj vam pa nudi približno sliko plodnega dela v tem prvem desetletju poročilo zavoda v jubilejnem letu 1933. Zavod za zdravstveno zaščito mater in otrok vrši v glavnem dve nalogi: da v svojem **dispanzerju** brezplačno sprejema v zdravljenje siromašne bolne otroke, za katere nihče ne more plačati stroškov za zdravila in zdravnika, in da obenem daje dojenčkom, ki trpe na motenju prehrane, zdravilno hrano na zdravnikov predpis — in siromašnim dojenčkom jo daje zastonj. Dispanzer, ki deluje kot brezplačna poliklinika za siromašne otroke do dovršenega 14. leta, je odprt vsak delavnik dopoldne.

Lani je bilo sprejetih okrog 7000 otrok, bolnih za raznimi boleznimi. Tu so štete ambulatorične ordinacije, konzultacije in sprejemi otrok iz siromašnih rodbin. Poleg tega je bilo obsevanih s kremenčevo svetilko 1140 otrok, tako da je bilo v celoti sprejetih v ambulatorij nad 8000 otrok. Od teh je bilo dojenčkov 2016, malih otrok 233, ostalo pa otrok iz šolske dobe. Po večini so prihajali zaradi bolezni na dihalih in zaradi motitve prehrane. Mnogo pa je bilo lani tudi primerov rahitide, ki gre na rovaš dolge zime in hladnega poletja ter nepravilne prehrane in slabih stanovanj. Tuberkuloza je bila pri dojenčkih ugotovljena v 0.39 % primerov, pri majhnih otrokih 2.64%, pri šolskih otrokih 6.22%. Za sifilido obolelih je bilo izredno malo: med vsemi dojenčki 0.65%, med majhnimi otroki 0.64%, med šolsko mladino pa ni bilo nobenega.

Naslednji najvažnejši oddelek zavoda je

posvetovalnica za matere

dojenčkov in otrok do 6. leta, ki posluje po dvakrat na teden popoldne za vse žene, ki žele ob nosečnosti in dojenju ter v predšolski dobi svojih otrok higienskih in socialnih nasvetov. Te posvetovalnice žele in zahtevajo od mater, da jih v krajših ali daljših presledkih redno obiskujejo, ker je zdravniku samo na ta način mogoče, da pravilno zasleduje razvoj otroka. Neredne obiskovalke zavod lahko zavrne. Posvetovalnica pošilja zaščitne sestre tudi materam na dom, da jih poučujejo v otroški higieni, da jim svetujejo in praktično pomagajo. Delo v tem odseku je lani silno naraslo. Obisk se je povečal v tolikšni meri, da bo v doglednem času treba uvesti še en posvetovalni dan v tednu. Prav razveseljivo je, da se večina mater zglasi že v prvih treh mesecih, ko je nasvet najbolj potreben. Lani je posvetovalnico obiskalo 4000 otrok, največ izmed njih jih matere prinašajo in privajajo po dvakrat. Med dojenčki jih je bilo hranjenih pri prsih nad 48%, torej približno polovico, s samo umetno hrano pa 21%.

Dečji in materinski dom

ki se nahaja pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije in ki je priključen zavodu, sprejema pod svojo streho otroke, ki so bolni na motitvah prehrane in ki se ne morejo uspešno zdraviti v polikliniki, nadalje matere z otroki, ki jim je ogroženo zdravje ali eksistenca, pa matere z otežkočenim dojenjem in tiste matere z otroki, ki bi jim bil dojenček brez zdravniške nege zdravstveno ogrožen. V zvezi z dispanzerjem posreduje dom, da se otroci brez staršev oddajajo sorodnikom ali rednikom in skrbi za njih zdravstveno nadzorstvo. Lani je bilo v njem oskrbovanih 124 otrok. Od teh jih je bilo 48 z materami, drugi pa sami. Zakonskih je bilo 54, ostali pa nezakonski. Vsako dete je v domu ostalo povprečno 106 dni. Umrl je en sam otrok, ki pa je prišel v zavod že v umirajočem stanju in ki je že doma izgubil polovico svoje teže. Tudi prejšnja leta je bila umrljivost v domu minimalna in je znašala samo 2—3%, medtem ko je celo v prvovrstno oskrbovanih zavodih v tujini normala umrljivosti 5—6%. Če upoštevamo vse nedostatke, ki se tičejo pretesnih prostorov, pomanjkanja izolacijskih prostorov itd. in pa še dejstvo, da služi dom tudi za praktično vežbanje zavodske šole za sestre, ki jim še povsem manjka izobrazbe v negi otrok, in da se vse leto vežba v njem cela vrsta vrtnaric, učiteljic in gojenk raznih gospodinjskih šol, lahko ugotovimo, da se z našim zavodom glede na skrbnost in višino zdravstvenega dela ne morejo kosati niti znameniti zavodi v tujini.

Naj še pripomnimo, da prihajajo v ta dom največ nedonošeni otroci, katerih teža se gibije po navadi od 2 do 2 in pol kg, velik del pa jih ne tehta niti 2 kg. **Lani je imel dom v oskrbi tudi otroka, ki je ob rojstvu tehtal komaj 1.40 kg — pa so se vsi dobro popravili in so zdravi in rejeni zapustili zavod.** Takšnih uspehov domača oskrba nikdar ne bi mogla doseči.

Tečaji za mlade matere

Nadaljnji oddelki zavoda so še: strokovna šola za dečje zaščitne sestre, ki je bila predlanskim pretvorjena v triletno šolo, higienska šola materinstva, teoretično-praktični tečaji za vzgojo negovalk za dojenčke, dečjih sester in potujočih učiteljic otroške higiene. Mimo tega prireja zavod tudi za bodoče in sedanje mlade matere tečaje o praktični negi dojenčkov in otrok. Potujoči tečaji o higieni in negi dojenčkov in malih otrok, združeni s poučnimi razstavami, se gibljejo po vseh krajih banovine in nudijo materam tudi po najbolj oddaljenih vaseh možnost, da si pridobe znanje o tem, kako je treba hraniti in negovati otroka.

Ti tečaji trajajo po 14 dni in se vrše pod nadzorstvom predstojnika zavoda, ki z zdravstvenim predavanjem tečaj otvori in po potrebi poda tudi še več predavanj; sicer pa vodi tečajne ure zaščitna sestra, ki je specialno izobražena kot učiteljica otroške higiene. Poseben oddelek za gospodinjstvo in kuharstvo je zavodu potreben zato, da se sestre, zlasti pa učenke šole in tečajnice materinstva izvežbajo v pripravi najpreprostejše hrane. Mlečna kuhinja oddaja za bolne dojenčke hrano na zdravnikov predpis. V posebnem oddelku proizvajajo posebej izvežbane sestre pod nadzorstvom vodstva zavoda ves poučni material, ki ga zavod potrebuje za propagando otroške higiene. V tem pogledu se je naš zavod kot prvi v državi osamosvojil od tujih tvrdk, ki so doslej dobavljale vse higiensko propagandno gradivo.

Potujoči tečaji

z razstavami so se vršili največ v zvezi s potujočimi gospodinjskimi in kmetijskimi tečaji, ki jih prireja po deželi kmetijski oddelek banske uprave. Lani se je vršilo 17 takšnih tečajev po raznih krajih banovine. Pomanjkanje kreditov je v tej smeri oviralo razmah — v prejšnjih, boljših časih je bilo teh tečajev po dvakrat več — vendar pa so se doslej med ljudstvom že lepo uveljavili in priljubili.

Posebni tečaji so se vršili še za gojenke babiške šole, gospodinjske šole Mladike, Krekove gospodinjske šole v Šiški, gospodinjske nadaljevalne šole v Mostah in poseben počitniški tečaj za učiteljice. Razen tega ima zavod svojo stalno higiensko razstavo, ki se vzdržema izpopolnjuje, dasi je velik del gradiva zgorel svoj čas na velesejmu.

Zaščitne sestre

zavoda so v tem letu opravile 2727 obiskov na domu — od tega 1984 obiskov v razdalji do 3 km od sedeža zavoda, 743 pa v širši okolici. Pri raznih uradih, socialnih zavodih, sodiščih itd. so sestre napravile 285 intervencij. Uspeh tega sestrskega dela med ljudstvom in z njim se opaža v tem, da matere zmerom bolj uvidevajo korist dojenja in je s tem nega otrok dosegla že lepo višino.

V Trbovljah

Razen teh institucij na svojem sedežu v Ljubljani pa ima zavod pod nadzorstvom še nekatere ustanove v provinci, tako predvsem posvetovalnice za matere v Trbovljah in Hrastniku. V Trbovljah je bilo lani 1915 zdravniških konzultacij, na domu pa je zaščitna sestra opravila 777 obiskov. Posvetovalnica je zlasti tu, v središču rudarske industrije, največjega pomena, na žalost pa razpolaga samo s prav pomanjkljivimi prostori. Zaščitna sestra je v Trbovljah uvedla tudi ure za obravnavanje zadev socialnega značaja po trikrat na teden: tu se obravnavajo prošnje za podpore, intervencije pri sodiščih itd. Lani je posvetovalnica priredila tudi poseben tečaj za gospodinjsko šolo bratovske skladnice. Banska uprava in trboveljska občina sta prispevali sredstva, da so otroci najbednejših občanov brezplačno prejemali mleko. — V podobnem smislu je delovala posvetovalnica v Hrastniku.

Otroci v reji

V Lukovici je zavod organiziral posebno **selsko otroško kolonijo** s tem, da je ženam v dobrih kmečkih rodbinah, ki so izvežbane v negi otrok in ki premorejo sredstva za svoje vzdrževanje, oddal v rejo otroke, ki jim je treba na ta način pomagati v življenje. Letos je tu v reji 36 otrok, ki so staršev vseh stanov — od delavcev do akademsko izobraženih ljudi. Njihovo stanje je izredno dobro: samo 5 jih je obolelo za lažjimi katarji. To rejo vzdržuje Dom kraljice Marije pod upravo posebnega kuratorija, ki mu predseduje predstojnik zavoda in ki obenem stalno zdravstveno nadzira rejence. V Lukovici je organiziran poseben otroški dispanzer. Tu sta zaščitna sestra in zdravnik, ki je vsak hip na razpolago za pomoč, sestra pa rejence stalno obiskuje, da se prepriča, kako so oskrbovani. Predstojnik zavoda večkrat iznenada napravi kontrolo, da se osebno prepriča o razmerah v kolonijah.

Podobna kolonija je organizirana v ožji okolici Ljubljane: v Mostah, na Viču, v Zeleni jami, Št. Vidu, pri Devici Mariji v Polju. Tu je v reji nekaj nad 100 otrok. Te rejnice so po večini zanesljive žene delavcev ali pa nameščencev, o katerih se je zavod prepričal, da ne prevzamejo oskrbe samo iz koristoljubja.

V splošnem pa si zavod prizadeva, da bi dosegel čim tesnejše sodelovanje z vsemi drugimi sorodnimi ustanovami — zlasti s samoupravnimi — kar bi delu prineslo še več uspeha v prid prebivalstvu, ki pričakuje takšnega smotrenega dela zlasti v teh gospodarsko in socialno težkih dneh.

Hop! Glej zapreko,

sicer nedolžno, ki pa spada takisto kot Nivea k zimskemu sportu. To vam je znano, da stavljata veter in mraz na kožo velike zahteve in da se ona suši. Koži je torej potrebna posebna zaščita, ako ne želite, da postane zgrbančena, rdeča in da ne spoka. V to svrho je Nivea krema in Nivea olje idealno in enostavno sredstvo, ker vsebuje **koži slično snov:** Eucerit. Zato na večer, zjutraj in pred izletom natrite kožo, oziroma jo dobro naoljite. Uspeh: Nikako neprijetno grbančenje več, koža postane mehka in gladka in izgledate sportsko sveži.

Veliko veselje malih ljudi

Na levi: Mali, ki ga je čar zime tako prevzel, da si je nese dober kos domov, »za poznejše« čase. Na desni: na »dvovprežnih« sankah se pelje mala gospoda na vežbališče

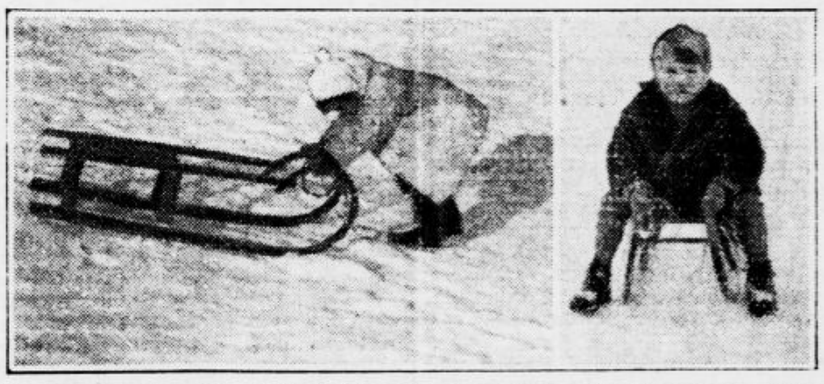

Proti vsem pravilom drse sanke tudi zadensko počasi proti vrhu. Desno: »Pozor!« — mojster drvi z veliko naglico navzdol. On zna že zavirati, krmariti levo, desno in kadar je sila, s kozolcem namestu ustaviti

Ljubljana, 20. januarja

Vsak letni čas prinaša mladini svoje čare. Prav za prav je samo dvoje teh časov, poletni in zimski. Kar je vmes, otroci prav nič ne upoštevajo.

Gore veselja prinaša poletje, to je samo ob sebi razumljivo. Poleti vode ne zmanjka in sonca tudi ne, pozimi pa je vse drugače: včasi kar noče pa noče priti mraz, pogosto se pa tudi sneg tako dolgo obotavlja, da božične počitnice minejo in potem je tudi velik del veselja preč.

Letos nekoliko čudno: kadar sneži, je močno južno, ko jug pohrusta sneg, pa pride mraz, ki skeli v podplate in dela poledico po pločnikih, da je starih ljudi strah na cesto. Mladina pa je skromna in je zadovoljna, da zima le nakaže svoje čare, da se pobeli tisti razsežni travnik tam v Tivoliju, ki je že dolge zime pravi raj smučarskega naraščaja in preizkuševališče vseh smučk, kar so jih prinesli ata Miklavž, Božič in novo leto v dar.

Treba si je ogledati ta sportni prostor brez oficielnega naslova, da vidiš, kako resno pojmujejo naši najmanjši smučarsko umetnost, s kakšnim veseljem neutrudno vadijo, kako upehani, gorečih ličk hite brez prestanka po položnem klancu gori, doli, gori, doli, ves dan do mraka in še dlje.

Je tu najboljša smučarska šola, od nikogar priznana, le od mladine same. Nekak pospešeni tečaj, v katerem se vsakdo v najkrajšem času priuči raznih plužnih zavojev, kakih deset vrst kristijanij in še telemark povrhu, vse brez tistih neštetih priprav, vaj in predavanj, ki so jih baje le zato iznašli, da gospodje smuški učitelji trpinčijo tečajnike.

Naši mali pa vežbajo brez reda in brez učitelja, pa gre tudi in še kako hitro. Najboljši učitelj jim je dobra volja in zdrav sportni duh, ki se kaže v doslednem vežbanju posameznih smuških likov do popolnosti.

Pravi smučarji, ki hodijo tod mimo na Rožnik ali k Mostecu, nazivajo ta prostor »oslovski travnik«, menda zato, ker si ne upajo nanj. Je običajno tako zdrsan, zglajen in utrjen, da jim ne kaže iti kozolce pobirat, ker osel gre le enkrat na led, kar je tu skoro dobesedno razumeti. Mali sportniki pa so tudi na tem prostoru, ki je vse prej, kakor idealno snežišče, pravi mojstri. Kaj njim številne luknje, udrtine, globoke brazde, to vse so jim za vežbanje prepotrebna zla. Le na takem snegu se izvežba pravi smučar, ki so mu vse te male zapreke le za vzpodbudo pogumnega vežbanja.

Poleg smučanja je pa tod tudi sankanje močno razvit sport, do katerega imajo predpravico dojenčki in starejši do šolskih let. Najmanjši seveda še v naročju ali pod nadzorstvom mamice drugi pa solo ali v dvoje čez brazde, hribčke in dolinice od vrha celo doli do ceste, kjer potrpežljivo čakajo in uživajo z veseljem svojih najdražjih ateki in mamice, ki stoje vse popoldne tu na mrzlem snegu pa jim je kljub temu prijetno od toplote in veselja, ki je v srcih malih in na njihovih žarečih ličkih.

Samo solnce je tukaj in brezskrbno življenje, ki ga ne moti noben umazan dogodek vsakdanjega dneva, čistega zraka je na pretek, sreče, zadovoljstva in zdravja pa toliko, da se jih še ti malezeč, kadar slučajno zaideš v to vrveče, veliko veselje teh malih ljudi.

Smučarji!

Najboljše, od smučarskih mojstrov priznane, nepremočljive, specialno izdelane smučarske čevlje pod znamko »BRANA« izdelujeta

BRATA NAGLIČ, ŽIR'

Zahtevajte cenik! Cene solidne!

Naše čevlje dobite tudi v trgovini tvrdke A GOREC, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 1.

DARMOL

čokolada za odvajanje

deluje blago in zanesljivo

Ne škoduje!

Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja S. štev. 249 od 19. II. 1932.

Naš najmlajši smučar

Pregledali smo statistiko in krstne knjige, — nu, pa smo dognali, da je *Matiček Tuma*, vnuček nestorja naših planinarjev, odvetnika in pisatelja dr. Henrika Tume, najmlajši smučar, kolikor jih okrog Ljubljane in po milih slovenskih bregovih vobče nosi pokorne dilce. Matiček se je rodil 1. maja 1931 in je pričel smučati v pričetku decembra lani. Po lahkem terenu smuča dovolj dobro, težje bo pa kajpak zmagoval z leti. Vesel in zdrav je mali Matiček. Če pa je kdo še mlajši od njega na smučkah doma, naj se le javi!

Borba proti jetiki v gornjeradgonskem sodnem okraju

Gornja Radgona, januarja.

Nedavno se je vršil drugi redni občni zbor protituberkulozne lige za sodni okraj Gornjo Radgono ob udeležbi lepega števila kmečkega prebivalstva. Na zboru sta podala domača zdravnika poročili o dosedanjem delovanju lige in zanimivo statistiko o tej zavratni bolezni iz petih župnij, ki sestavljajo naš sodni okraj. Najhuje razsaja jetika v župniji Negovi, kjer umre letno za to boleznijo 19 odstotkov vseh umrlih; njej sledi župnija Sv. Jurij ob Ščavnici z 18 odstotki, župnija Kapela s 16 odstotki, Apače v Apački kotlini s 13 odstotki in na zadnjem mestu župnija Sv. Petra v Gornji Radgoni z 12 odstotki. Pri tem je čudno, da razsaja ta morilka najhuje v više ležečih, z gozdovi obraslih zdravih krajih. Verjetno je, da so temu krive socialne težave in nepoznavanje načina okužbe, v veliki meri pa seveda tudi alkohol in pomanjkanje pravočasne zdravniške pomoči.

Delovanje lige od časa ustanovitve doslej je bilo iz raznih vzrokov nekoliko zavrto. Novoizvoljeni odbor pa si je zadal nalogo, da bo delovanje poživil in izpopolnil, in sicer s tem, da so na eni strani vsi zdravniki našega sodnega okraja pristali na golove žrtve v delu, na drugi strani pa, da se članarina zviša od dosedanjih 12 na 20 Din letno. Obenem se bo okrepila akcija za nabiranje članstva in prostovoljnih prispevkov. Vsi ti članski prispevki bodo ostali izključno v našem sodnem okraju in v prid tukajšnjemu prebivalstvu. Za uspešno delo lige je namreč nujno potrebno zavetišče za pljučno bolne, katerega sedež bo v področju sodnega okraja Gornje Radgone.

Po izčrpnem poročilu o smernicah bodočega liginega delovanja sta bila izvoljena ožji in širši odbor. Ožji odbor sestavljajo: predsednik župnik g. Gaberc Martin, tajnik posojilnični tajnik g. Snoj Franc, blagajnik zasebni uradnik g. Stanovšek Franjo, vsi iz Gornje Radgone in ligini zdravniki: gg. dr. Sedlaček Jan iz Slatine - Radencev, dr. Matthey Julij iz Apač, dr. Sokolov Peter od Sv. Jurija ob Ščavnici, dr. Karalov iz Gornjega Cmureka, dr. Čremošnik Vinko in dr. Breznik Fran, oba iz Gornje Radgone; nadzorni odbor: upravnik finanč. kontrole iz Gornje Radgone g. Krhin Josip in šolski upravitelj s Ščavnice g. Nemec Franc. V širšem odboru so: župnik Stuhec Franc in šolski upravitelj g. Ivanjšič Ludovik, oba od Sv. Jurija ob Ščavnici; župnik g. Škofic Marko od Kapele, ravnatelj zdravilišča v Slatini Radencih g. Janžek Karol, šolski upravitelj g. Jenko Vincenc in upravitelj graščine g. Ivanuša Anton, oba iz Negove, upravitelj velepoestva Meinl v Črncih g. Paidasch Oton, trgovec in župan g. Kolerič Franc in kaplan Bohanec, oba iz Apač.

Navzočno občinstvo je z zanimanjem sledilo poročilom funkcionarjev in se izjavilo za povišanje članarine. Priporočati bi bilo, da pristopajo k ligi premožnejši ljudje kot ustanovni člani z enkratnim prispevkom po 1000 Din, podporni pa s poljubnimi zneski. Vsi prisotni člani bodo imeli razne ugodnosti, kakor pravico do enkratne brezplačne ordinacije pri svojem najbližjem liginem zdravniku našega sodnega okraja. Izkušalo pa se je bo tudi pomagati v primeru potrebe članstvu do pravočasnega uspešnega zdravljenja. Po vseh krajih našega sodnega okoliša se bodo vršila poučna predavanja liginih zdravnikov, da se na ta način pouči naše prebivalstvo o ukrepih, potrebnih za zatiranje jetike. Pozivamo prebivalstvo, da nas podpira v boju proti jetiki.

Popolnoma zastonj

je za naročnike »JUTRA« njih nezgodno zavarovanje pri zavarovalnici **»Jugoslaviji«**, saj točnosti v plačevanju ni smatrati za kako protidajatev. Danes preneha veljavnost tega zavarovanja, če še niste poslali naročnine.

Domače vesti

• **Spomenik Vuka Karadžića.** Sklenjeno je, da bo spomenik Vuka Karadžića, ki ga postavlja Srbska književna zadruga, nameščen v parku pred beograjskim vseučiliščem. Spomenik bo stal sredi parka in beograjska mestna občina bo poskrbela za njegov podstavek. Odkritje spomenika bo izvršeno še letos.

• **Iz zdravniške zbornice.** Dr. Vladimir Volovšek in dr. Rudolf Kac, zobozdravnika v Ljubljani, sta bila dne 5. januarja vpisana v imenik Zdravniške zbornice za dravsko banovino.

• **Nov notar v Kranju.** Po objavi predsedništva apelacijskega sodišča v Ljubljani je včeraj g. Ivo Bakovnik začel poslovati kot javni notar v Kranju.

• **Profesorski izpit** je napravil te dni na zagrebški univerzi g. Iskra Miroslav, profesor na učiteljski šoli v Čakovcu.

• **Rumunski državljani,** rojeni l. 1913., ki stalno bivajo v dravski banovini, se obveščajo ,da bo rekrutacija letnika 1935. od 1. do 10. februarja letos pri rumunskem poslaništvu v Beogradu, kjer se morajo javiti in predložiti uverenje o državljanstvu ali potni list, krstni ali rojstni list in šolsko izpričevalo.

• **Opozorilo članom SPD.** Vozne olajšave za planinska društva so dovoljene v smislu interpretacije železniških oblastev le za vožnje planinsko-izletne vrste in se torej te ugodnosti ne smejo posluževati oni, ki se vozijo na drugovrstne sportne prireditve ali po trgovskih in privatnih poslih SPD bi bilo prisiljeno event. izkoriščanje te omejene ugodnosti kaznovati z izključitvijo.

Da! pri tvrdki **J. MAČEK** na Aleksandrovi cesti 12 kupite najbolj ugodno moška in dečja oblačila

• **Pred nabavo premoga državnim železnicam za novo proračunsko dobo.** Načelstvo II. rudarske skupine je poslalo vlogo trboveljski občini, rudarskemu glavarstvu in Delavski zbornici v Ljubljani, s prošnjo, naj bi te institucije na odločujočem mestu intervenirale glede na nabave premoga za državne železnice. Vloga poudarja, da je rudarsko delavstvo v revirjih TPD vsako leto pred mesecem aprilom, ko se oddajajo naročila za novo proračunsko dobo, v skrbeh, kako bo z njegovo zaposlenostjo, z delavstvom pa so v skrbeh tudi vsi drugi sloji v revirjih, ki so odvisni od njegovega zaslužka. V tem času se leto za letom pojavlja ustavljanje dela za nedoločen čas in praznovanje več ko polovice delavnikov. Spomenica naglaša potrebo, naj se pogajanja za nabavo premoga državnim železnicam za leto 1934-35 s strani TPD čimprej začno. Da izostanejo gospodarski in socialni pretresljaji, ki so se v premnogih dolinah javljali prejšnja leta ob tem času, predlaga načelstvo II. rudarske skupine, naj bi banska uprava posredovala razgovor med odločujočimi činitelji, na katerem naj bi se razpravljalo o pravočasni obnovi pogodbe za nabavo premoga državnim železnicam od strani TPD in o primerni količini, ki bo zajamčila obstanek rudarjev, njihovih družin in drugih slojev v rudniških krajih.

• **Gospodarska šola za Medmurje.** Komisija kmetijskih strokovnjakov je obiskala dvorec Pribislavec, v katerem bo ustanovljena kmetijska postaja, ki bo organizirala predavanja in tečaje po vsem Medmurju. Komisija je ugotovila, da je dvorec z gospodarskimi poslopji v dobrem stanju in da popolnoma odgovarja določenemu namenu. Prikupili bodo še nekaj zemljišča za ureditev vzornih nasadov. Zemljišče bodo kupile same medmurske občine, uprava savske banovine pa bo dajala sredstva za kmetijsko postajo in za gospodarsko šolo. Medmurje doslej še ni imelo nobene take ustanove in je bil že skrajni čas, da se tudi v tej pokrajini uvedejo gospodarski in gospodinjski tečaji. Medmurje ima okrog 120.000 prebivalcev, ki pa doslej niso imeli prilike, da bi prisostvovali strokovnjaškim gospodarskim predavanjem. Prva taka prilika se jim je nudila sedaj, ko je v Medmurje prispel »modri vlak« s poljedelsko razstavo.

• **Sestanek starih zadrugarjev** se je vršil v Beogradu v glavni zvezi srbskih kmečkih zadrug. Sestanka so se udeležili pionirji našega zadružništva iz Srbije, Bosne in Vojvodine. Namen tega sestanka je bila sestava sporeda za proslavo 40-letnice zadružnega pokreta v Srbiji, ki se bo vršila še letos. Zadrugarji so si ustanovili tudi odbor, ki bo vse pripravil za proslavo.

• **»Službeni list dravske banovine«** št. 6 objavlja: zakon o trgovinskem sporazumu med Jugoslavijo in Nemčijo, zakon in ratifikacijo o zrakoplovni konvenciji in protokolarnem dodatku med Jugoslavijo in Avstrijo, razpored uradnikov notranje uprave, podaljšanje trgovinskega sporazuma z Rumunijo, službena navodila za sreske sanitetne referente, razglas o pobiranju taks za listine, ki jih izdaja Zbornca za TOI v Ljubljani razne objave iz »Službenih novin«.

PENSION — RESTAVRACIJA

„JALOVEC“

Rateče—Planica, tri minute od železniške postaje, nudi brezplačen smučarski tečaj, vodstvo za ture tudi za poedince.

JEKLENE ROBNIKE

v kombinirani montaži rabite na vaših smučeh. Za ostalo pa se posvetujte v naši trgovini ali zahtevajte naše izdaje: »Vse za zimo« s cenikom ter »Sport in moda«.

B. KOLB & PREDALIČ

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

SMUČARJI!

Uporabljajte proti mrazu in vetru kakor tudi za solnčenje

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

• **Nalezljive bolezni v dravski banovini.** Po objavi banske uprave v Ljubljani je v dobi od 1. do 7. t. m. na področju banovine umrlo za nalezljivimi boleznimi 9 oseb, in sicer za tifuznimi boleznimi 1, za šenom 1, za davico 6, za otročično vročico pa 1 oseba.

• **Davica v okolici Moravč.** Pri Sv. Križu pri Moravčah se je v preteklem tednu pojavilo več primerov davice, ki se polagoma širi tudi proti Javorščici in Veliki vasi. En primer je že zabeležen v Podbrdu, neposredni bližini Moravč. Prebivalstvo se boji, da bo epidemija zavzela večji obseg.

• **Srečna starost.** 85. rojstni dan je praznoval včeraj v Št. Vidu pri Lukovici gosp. Franc Primec, davčni izvrševalec v pokoju. Jubilant je rodom iz Sobrač pri Litiji. Kot mladenič je po vojaški službi služil pri orožnikih ter je l. 1881. dobil civilno službo pri finančni upravi za Kranjsko kot davčni izvrševalec. Leta 1914. je bil po 41-letnem službovanju upokojen. Kot orožnik je služboval v Bohinju, Radovljici, Kranju, Škofji Loki in Bledu, kot davčni izvrševalec pa v Kranju, Idriji, Ribnici in Kočevju. Kljub starosti je še čil in svež. Alkoholnih pijač ne uživa in tudi ne kadi. Bodi čvrsti korenini nakionjenih še mnogo srečnih let!

• **Novi grobovi.** V Bazovici je včeraj po dolgi in mučni bolezni preminila ga. Marija Mahničeva, rojena Ferluga. Pokojnica je bila vzorna mati, ki je skrbno in v strogem narodnem duhu vzgojila dva sinova in dve hčerki. — V Ljubnem na Gorenjskem je umrla posestnikova vdova ga. Rozalija Rantova, stara 71 let. Pokojnica je bila daleč na okrog priljubljena in znana kot vzorna gospodinja. Njen pogreb bo jutri ob 10. na domačem pokopališču. — V Trbovljah je umrla te dni 75 letna Marija Laznikova, po domače Paršuhova Mica, ki je bila najstarejše dekle v fari. K večnemu počitku so jo položili na domačem pokopališču. — V Ptuju je umrl splošno znani gostilničar in posestnik g. Pavle Dostal v 45. letu starosti. Pokopali so ga v nedeljo ob veliki udeležbi občinstva v družinsko grobnico na pokopališču v Rogoznici. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **Trikrat zdravo.** Pod zaglavjem »Medju nama« je objavila »Politika« naslednjo beležko: Od kar so v rajhu hitlerjevci zavladali tudi v poslovnem svetu, je uveden tudi v trgovski korespondenci nov način. Pisma se ne končavajo več z onim splošno znanim izrazom vljudnosti »Hochachtungsvoll«, marveč s »Heil Hitler«. Od svojih trgovskih prijateljev iz Nemčije dobivam tudi jaz sama taka pisma. Ker moram odgovarjati, sem v veliki zadregi, kaj naj storim. »Hochachtungsvoll« je, kakor vidim, prišel iz mode, jaz pa nisem hitlerjevec, da bi lahko klical »Heil Hitler«. Ker kakor rečeno nisem hitlerjevec, marveč Srbin in Sokol, sem zato sklenil, da svoja pisma, poslana v Nemčijo, zaključujem takole: »Ihrer geschätzen Antwort gerne entgegensehend, dreimal hoch für Djura Paunković«. — Tako pišem in naj se tudi Švabi malo čudijo.

• **O železniškem prometu in o naših pristaniščih** je v Dubrovniku razpravljala pomorska sekcija zbornice za TOI. Govorilki so v svojih govorih naglašali, da naš železniški promet ne upošteva dovolj interesov naših pristanišč in da bi se moralo zaradi tega skrbeti za to, da bo ves naš promet koordiniran in da bo služil povečanju prometa preko naših pristanišč. Nadalje so razpravljali o izgraditvi dubrovniškega pristanišča in o njegovem pomenu za našo mednarodno pomorsko politiko. S tem v zvezi je tudi položaj Zelenike, ki bi morala dobiti vse olajšave, kakor jih imajo druga pristanišča. Promet preko dubrovniškega pristanišča je treba na vsak način povečati, zaradi tega pa so potrebne tudi subvencije za parnike.

• **Ugotovitev.** Poročilo o samomoru g. Josipa Pridgarja od 6. t. m. izpopolnjujemo in popravljamo s tem, da je bila povod obupnega čina samo duševna zmedenost in da ne more biti govora o slabih družinskih razmerah, ker pokojnikova soproga že dolgo samostojno živi ter s svojim zaslužkom oskrbuje dva nedoletna otroka. V samostojno življenje in službo se je zatekla baš zaradi otrok.

• **Sluga je umoril svojega starega gospodarja.** V Sarajevu so našli mrtvega 77-letnega posestnika Josipa Dedušičkega, potomca stare poljske plemiške rodbine. Starec je živel sam v svoji hiši, stregel pa mu je 25letni sluga Vejsil Hromo, ki ga je starec šele pred nekaj tedni iz usmiljenja, ker je bil brez posla, sprejel v svojo službo. Sluga je pripovedoval, da je bil njegov gospodar zvečer še zdrav in da ga je najbrže zadela kap. Tudi policijski zdravnik je bil sprva mnenja, da je postal starec žrtev naravne smrti, policijski uradnik, ki je prišel z njim, pa je iz gotovih okoliščin sklepal, da je postal stari posestnik žrtev zločina. Sluga se je pri zasliševanju zapletal v razna protislovja in ko so naposled pri njem našli tudi stotak, ki si ga gotovo ni bil prislužil v kratki dobi svojega službovanja, se je še bolj potrdil sum, da je on v zvezi z nenadno smrtjo starega gospodarja. Naposled je sluga res priznal da je starca, ki je trdno zaspal v toplo zakurjeni sobi, zadušil z odejo. Mislil je, da ima v hiši dosti denarja, našel pa je samo 120 Din. Pokojni Josip Dedušicki se je preselil v Bosno takoj po okupaciji in je služboval v raznih krajih kot gozdarski uradnik. V Sarajevu, kjer je imel več hiš, je prebival že od leta 1912.

• **Planinski koledar Saveza Planinskih društev** je na razpolago še samo v majhnem številu. Koledar, ki je vodič po vseh predelih naših planin, navaja tudi izhodišča ter glavne dohode na poedine važnejše vrhove z navedbo planinskih koč in zavetišč v dotičnem gorskem predelu. Tri pregledne karte nas vodijo po Julijskih Alpah, Kamniških planinah in Pohorju. Za vse planine področja HPD in Srp. P. D. ter ostalih planinskih društev Jugoslavije pa je koledar točen vodič. Cena je kljub obsežnosti sam 12 Din. Naroča se pri Savezu planinskih društev v Ljubljani, Masarykova cesta.

• **»Strelska koračnica«,** skladba za moški zbor, o kateri smo že poročali, se dobi v samozaložbi skladateljice profesorice Ervine Ropasove, Maribor, Maistrova 3. Glede na dejstva, da je skladba izrazito za strelske družine in prikrojena tako, da jo morejo izvajati tudi podeželske strelske čete, a stane posamezni izvod le 5 Din, jo vsem strelskim družinam priporočamo.

USTA IN GRLO

Proti vhajanju infekcijskih klic potom ustne dupline

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malemu zavojčku Din 8.—, velikemu zavojčku pa Din 15.—. 354

• **Lastno stanovanje** lahko kupite v solastnini v stanovanjski hiši! Ponudbe sprejema »Stavbna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307.

• **Še se godijo čudeži** celo v naši domovini. Že pol leta po izdaji je pošla vsa naklada najboljšega in zato najbolj čitanega kmečkega romana »Grunt« od Janka Kača Pisatelj pripravlja zaradi močnega in stalnega povpraševanja novo predelano izdajo. Kdor naroči to krasno delo vnaprej pri njegovi založbi »Zemlja« v Ljubljani, Gajeva ulica 9., dobi za veliko noč odlično opremljen izvod **že za 40 Din.** Istotam se dobi **še zadnjih 100 izvodov Kačeve** pravkar izišle duhovito zabavne knjige **»Pisane zgodbe«** za 35 Din v platno vezani izvod s poštnino vred. Sezite po dobrem čtivu, ki je danes pri nas tako redko.

• **Darujte Podpornemu društvu slepih. Ljubljana, Pod Trančo 2-III.**

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

ČEZ 5 DNI

BO

ILIRIJANSKI BOHEMSKI KARNEVAL V UNIONU

Iz Ljubljane

u— **Obisk švedske pisateljice v Ljubljani.** Včeraj se je pripeljala v Ljubljano ga. Annemarie Kraatz, švedska pisateljica in kritičarka iz Helsingforsa na Finskem. Ga. Kraatz se je prej deij časa mudila v Celju, kjer je bila gost pisateljice Alme Karlinove, v Ljubljani pa ostane samo nekaj dni. Glavni namen njenega obiska v Jugoslaviji in Sloveniji je študij našega umetnostnega, kulturnega in duhovnega življenja in bo o svojih doživetjih objavila večje delo. O veliki noči bo o svojih vtisih iz Slovenije in Jugoslavije predvidoma predavala v Stockholmu. — Ga. Kraatz se bavi največ z gledališko in filmsko kritiko, v novejšem času pa je tudi sama aktivna dramatičarka. Njene novele kažejo pečat nekakšnega slovanskega duha, in dasi Švedinja, se pisateljica aktivno zanima za snovanje slovanskih kultur. Namenila se je, da bo zlasti slovenske pesmi prevajala v švedščino. Dragemu gostu želimo prijetno bivanje med nami in upamo, da bodo stiki, ki jih bo pisateljica navezala na naše umetniške kroge, ostali plodni tudi za našo kulturo.

u— **Svetosavska proslava** bo v soboto 27. t. m. v veliki dvorani na Taboru. V umetniškem delu programa sodelujejo direktor konzervatorija g. Julij Betetto, znana koncertna in operna pevka ga. Pavla Lovšetova, g. Marjan Lipovšek in železničarska godba »Sloga« pod vodstvom g. Heri Svetla, kar dokazuje, da bo akademija tudi letos na umetniški višini.

u— **Družabni večer železniškega in poštnega uradništva v Unionu.** Na pobudo direktorjev železniške in poštne direkcije gg. J. Cugmusa in dr. Tavzesa priredi železniško in poštno uradništvo na svečnico, 2. februarja ob 20. v veliki dvorani Uniona velik družabni večer s plesom. Med raznimi prijetnimi točkami večera bo brez dvoma najbolj privlačna — dobra in cenena okrepčevalnica, ki so jo vzeli v oskrbo izkušeni železniški zadrugarji in »menzarji« Ker s te strani gotovo ne bo pritožb, je skoraj verjetno, da bodo obiskovalci večera tudi pri plesu in za mizami samo najbolje razpoloženi. Za najbolj izbirčne pa je pripravljen še poseben spored, tako da je res poskrbljeno za vse. Vstop je z vabili; kdor ga morda ne bi prejel, naj ga reklamira pri obeh blagajnikih Müllerju in Erkerju na žel. ozir. poštni direkciji, kjer se dobe od 25. t. m. dalje tudi vstopnice v predprodaji. Morebitni dobiček prireditve je namenjen številnim sirotam žel. in poštnih uslužbencev in bi bilo tudi že zato razveseljivo, če bi bil obisk tega družabnega večera čim večji.

Pravkar je izšla knjiga

„MOJSTRSKI IZPIT“

ki jo je priredil Janko Traven kot priročnik kandidatom za mojstrske izpite. Obsega 250 strani in stane Din 30.—

„Ljubljanska založba“

Ljubljana, Podrožnik V/40

Krofe pustne, dobre in velike tudi slaščičarna »pri Zalazniku« ti nudi! Kdor množino krofov večjo naroči, pa k normalnim cenam znaten še popust dobi!

Danes ob 20. uri

zaključna plesna vaja

v veliki taborski dvorani, združena s čajanko. Vabljeni vsi prijatelji plesa in taborske plesne šole. Sodeluje The Falctone Jazz. 1428

u— **Bolniški fond uradništva največjega finančnega zavoda.** Že l. 1932. je agilna ljubljanska sekcija združenja nameščencev Poštne hranilnice (čekovnega zavoda) pokrenila v Beogradu akcijo za osnovanje lastnega bolniškega fonda. S prvim januarjem letošnjega leta je tiho in neopaženo pričel fond v vseh sedežih Poštnih hranilnic s svojim človekoljubnim delom. Program, ki si ga je začrtalo združenje, je velikopotezen, kajti poleg tega, da nudi fond zdravniško pomoč svojim članom, jim daje brezplačno zdravila, omogoča zdravljenje v klimatičnih zdraviliščih in klinikah, namerava pa tudi z leti zgraditi lastne sanatorije in okrevališča za svoje člane ob morju, na našem lepem Gorenjskem in v osrčju Srbije. Te ustanove bodo v primeru praznih mest dostopne tudi ostalemu občinstvu. Naloge fonda so vseskozi socialno in humanitarno zamišljene ter smo prepričani, da bo z dobrim vodstvom uspelo uresničiti ves ta tako človekoljubno zasnovan načrt. V korist bolniškemu fondu bo Združenje nameščencev Poštne hranilnice v Ljubljani 3. februarja v Trgovskem domu priredilo svojo prvo prireditev, ki je zaradi idealnih ciljev organizacije vredna vse pozornosti.

u— **Vojaške zadeve.** V letu 1916. rojeni mladeniči se morajo najkasneje do konca tega meseca zglasiti v mestnem vojaškem uradu. — V svrho rednega nabora se morajo istotam takoj javiti vsi doslej še nezglašeni naborniki rojstnih letnikov 1914. do 1907. — Vojaški obvezniki, ki se čutijo nesposobne za osebno izvrševanje vojaške službe, naj se v svrho pregleda zglase najkasneje do konca tega meseca istotam. — Vojaško zaprisežen mora biti vsak obveznik, ki je že odslužil svoj rok. Kdor še ni prisegel, naj se vsaj do konca tega meseca zglasi istotam. — Lastniki avtomobilov, motornih koles, živine in vozov morajo vedno takoj priglasiti ali odglasiti vsako nastalo spremembo v istem uradu, sicer zapadejo ostri kazni, ki jo določa vojaški kazenski zakon. — Zglasitev bivališča mora imeti vsak v Ljubljani bivajoči moški od 18. do 50. leta starosti potrjeno na svoji vojaški izkaznici. Pravilno zglasitev stanovanja potrjuje vojaški urad. — Vojaški urad je na Ambroževem trgu št. 7-I.

u— **Rupel Karel, Leskovic Bogomir in Lipovšek Marjan** so imena, ki so naši koncertni publiki dobro znana in se resno uveljavljajo. Združili so se v komorni trio in v torek 23. t. m. priredijo v Hubadovi pevski dvorani v Vegovi ulici intimni večer, na katerem bodo izvajali Mozartov trio v e-duru, iz Schubertovega tria v b-duru 2 stavka in 10 variacij za trio, ki jih je zložil Beethoven. Klasični spored, izvrstno naštudiran, bo brez dvoma vzbudil med občinstvom veliko zanimanje. Sedeži po 10 Din in stojišča po 5 Din so v prodaji v knjigarni Glasbene Matice. Začetek točno ob 20.

u— **Orkester majhnih harmonikarjev** in orgličarjev že imamo. Preteklo nedeljo je imenitno odrezal na akademiji pomladka JS na I. državni gimnaziji. Našteli smo 9 harmonikarjev in 14 orgličarjev, ki so v spremstvu citer, čela in violine igrali in peli, da je bilo veselje. Odobravanju ni bilo kraja, morali so ponavljati in dodajati. Vsekakor je bil celoten spored prvovrsten, vendar je ta zbor zbudil največ pozornosti. Še lepša pa bi bila slika, če bi bile v zboru tudi punčke. Prijatelji harmonike in orglic, ki sta naša dva narodna instrumenta, želimo, da se ljubki zbor tako spopolni. Dajte torej, starši, učit svoje hčerkice, pa bo Ljubljana imela orkester malčkov, ki nam bo vsem v veselje!

u— **O mikrokozmu bo predaval** g. dr. Lavo Čermelj 25. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. To bo 5. poljudno-znanstveno predavanje, ki jih prireja prirodoznanstvena sekcija Muzejskega društva za Slovenijo. G. predavatelj je znan kot avtor uspelih poljudno-znanstvenih knjig in kot živahen govornik. V začetku lanske sezone nas je povedel v vesoljstvo, ko je predaval o makrokosmu. Letos pa nam hoče tolmačiti dogajanja v mikrokozmu, govoril bo o atomih, s sestavinah atomskih jeder itd. Predavanje bo spremljalo okoli 20 skioptičnih slik. Sekcija upa, da bo s tem predavanjem ustregla svojim gostom in članom, ki jih vabi na predavanje. — Vstopnina 4 in 2 Din.

u— **Vajenski dom** priredi 22. t. m. ob 18.30 pod okriljem ZKD predavanje g. Puharja o alkoholu in jetiki. Predavanje bo spremljal film.

u— **Narodna čitalnica v Dravljah.** Dne 25. t. m. ob 20. bo pod okriljem ZKD predavanje g. dr. Mihelaka o industrijalizaciji Jugoslavije, edini naši rešitvi.

u— **»Sestra Angelika«** Snoči je bila v kinu Matici premiera težko pričakovanega filma »Setra Angelika«, ki bodo pri njem gledalke potočile gotovo mnogo solza. Dejanje se godi v ženski kaznilnici, delno pa v barih in zabaviščih. Plesalka Karla se spre s svojim prijateljem in ga ubije ter je zato obsojena na večletno ječo. Preden pa jo policija prime, sreča pianista Pavla ter se zaljubi vanj. V kaznilnici hrepeni po njem in naposled preprosi svojo paznico sestro Angeliko, da jo izpusti za kratek čas in ji zato posodi svojo redovniško obleko, nuna se pa izdaja za kaznjenko in gre v ječo. Vendar pa kaznjenka ne najde svojega ljubimca in se ne vrne v zapor. Tako mora sestra Angelika trpeti v ječi mesece in mesece, dokler ne odsedi plesalkine kazni. Angelika je podobna kaznjenki tako, da se Pavel zaljubi v njo, ker misli, da je našel svojo Karlo. Angelika ga odbije, a na največje presenečenje jo zvečer vidi spet v baru ter zdaj on odbija njo. Ne loči seveda obeh žensk, saj zdaj odbije pravo, vanj zaljubljeno ljubimko. In tako se razvija dejanje od zapletljaja do zapletljaja, dokler srečna plesalka s svojim ljubimcem ne prične novega življenja, Angelika je pa le priča njune sreče. To ginljivo delo bo gotovo pri vseh predstavah napolnilo kino Matico, saj v njem nastopajo tudi sami najboljši umetniki.

Kaj je BIOLOŠKA NEGA UST?

Higiena ust, ki predvsem podpira naravne obrambne sile kot n. pr. slino, izločevine papil, žleze sluznice, poleg drugih organov. Te obrambne sile so noč in dan na delu ter uničujejo bakterije, ki ne sodijo v ustno votlino. Za njih nemoteno delovanje pa je zdravo zobno meso poglavitne važnosti. Rabite tedaj Doramad radioaktivno zobno kremo! S svojimi blagimi žarki radija masira zobno meso, krepi v njem krvni obtok ter tako povzroča hitrejši dotok zdravih redilnih snovi. Vsled tega ostanejo zobje zdravi in dobe snežno belino!

Dobite jo povsod!

u— **III. družabni večer Kluba jugoslovenskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre** pod pokroviteljstvom častnega damskega komiteja bo 1. februarja v dvorani Trgovskega doma. Vršila se bo tudi akademija, kjer bodo sodelovali naši javnosti že znani umetniki gdč. Poženelova (klavir), gdč. Gnusova (sopran), g. Janovsky (bariton) in pa moški zbor akademikov. Delo primorskih akademikov pri propagandi za njih domovino pozna gotovo vsa naša javnost. Za ogromne materialne žrtve, za ves ta trud naj da javnost s svojim polnoštevilnim obiskom priznanje akademikom in obenem izpodbudo k nadaljnjemu delu.

u— **»Nj. Vis. gdč. prodajalka«** se je že javila. Kakor smo izvedeli, se za nekaj dni naseli v Ljubljani. Z njo prideta Willy Forst in ljubka Liane Haidova, Paul Kemp je pri njih kot nekak tajnik. Treba jih bo dostojno sprejeti.

u— **Film ZKD** »Gilgi, ena izmed nas« se bo predvajal danes ob 11. dopoldne v Elitnem kinu Matici. Film je vzbudil med obiskovalci doslej obilo zanimanja, posebno ker so predstave ZKD zelo poceni. Vstopnina znaša 3 do 5 Din.

u— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Prihodnji teden zopet redne pevske vaje: ponedeljek (vsi), sreda (ženski zbor), četrtek (moški zbor).

u— **Mladinski oder društva »Tabor«** se bo predstavil drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice z Bevkovim »Bedakom Pavlekom«, dramskimi prizori, slikami, deklamacijami in petjem. Pridite med naše malčke! Blagajna bo odprta eno uro pred pričetkom predstave.

u— **Gozdovniki!** 22. t. m. prične ljubljanska gozdovniška edinica spet z rednimi obveznimi sestanki v deški šoli na Grabnu. Rodov svet prosi, da se jih udeležujete polnoštevilno. Privedite nove člane! Mir z Vami P. E.

u— **Opest (Organizacija praktičnih električnih in strojnih tehnikov v Ljubljani)** sporoča članstvu, da bo VII. redni občni zbor v nedeljo 4. februarja ob 9. dopoldne v Delavski zbornici, predavalnica, ogelni vhod v pritličju. Vabljeni člani in absolventi električne in strojne delovodske in njim sorodnih šol.

u— **X. redni občni zbor Zveze duševnih delavcev v Sloveniji** bo v ponedeljek, 5. februarja, ob 8. zvečer, v prostorih Slovenske Matice, z običajnim dnevnim redom.

u— **Tečaj za vežbanje posluha pri mladini,** ki je od narave na posluhu prikrajšana, se bo vršil. Pričetek pouka bo v torek 23. t. m. ob pol 17. na Bleiweisovi cesti 21. Vsi, ki žele svoje otroke še prijaviti, lahko to store ob pričetku tečaja.

u— **Za mestne ubožce.** V počaščenje spomina blagopokojne ge. Roze Rohrmannove je darovala rodbina Kavčičeva, Lepi pot št. 6, 200 Din za mestne ubožce. — Namesto venca na grob pokojne ge. Seunigove je daroval g. Čadež, trgovec v Stritarjevi ulici, za mestne siromake 100 Din. Obema izreka mestno načelstvo iskreno zahvalo!

u— **Elitni reprezentančni akademski ples.** Nj. Vel. kralj je blagovolil sprejeti pokroviteljstvo nad elitnim reprezentančnim plesom akademikov, ki bo 3. februarja v Ljubljani v vseh prostorih hotela »Uniona«. Čisti dobiček prireditve je namenjen vseučiliški knjižnici in akademskemu zdravstvenem skladu.

u— **Bohemski karneval SK Ilirije.** Letošnji bohemski karneval SK Ilirije obeta biti prava posebnost. Vsi so na delu, da nam pripravijo čim lepši karnevalski večer. Posebnost bo znana Loch-Nesška pošast, ki je postala plen Ilirijanov tam v daljnem škotskem jezeru. Pogumni vodja lovske ekspedicije bo govoril zbranim Ilirijanom in prijateljem, pošast sama, če bo dobro razpoložena, pa bo zapela nekaj škotskih narodnih pesmi. Obeta se nam tudi posebna radijska reportaža o prireditvi kar na prireditvi sami. Devize ni. Zbralo se bo vse kar ima dosti dobre volje in veselja za karnevalski dirndaj, ki bo vladal. Naši vrli ronnyjci bodo svirali posebne viže, tako da bo vsakomur letošnji bohemski karneval ki bo v soboto 27. t. m. v Unionu, ostal v lepem in veselem spominu.

u— **Plesna šola na Taboru.** Danes zaključna plesna vaja v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru, združena s čajanko. Sodeloval bo priznani jazz The Falctone. Vabljeni vsi prijatelji plesa in taborske plesne šole.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

Članom

VZAJEMNE POMOČI

in članom ostalih pomožnih blagajn!

Nudimo proti gotovim pogojem celotno odškodnino za izgube pri gornjih pomožnih blagajnah. Naslov interesenta naj se javi pod šifro »Kritje« na oglasni odd. »Jutra«. 1427

Poravnajte takoj naročnino

za zadnji kvartal. »Jutrovo« nezgodno zavarovanje naročnikov pri zavarovalnici **»Jugoslaviji«** miruje, **če ste s plačilom naročnine v zaostanku za več kot 14 dni.**

ZVOČNI KINO MOSTE

Danes ob 3., ½6. in 8. uri, jutri ob 8. uri

VLASTA BURIAN

v veseli vojaški komediji

CARJEV ADJUTANT

Torek, sreda in četrtek ob 8. uri zvečer vesela muzikalna komedija

„NOCOJ ALI NIKOLI“

v glavni vlogi Hans Albers

Pride: „ARSEN LUPIN“

u— **Popravek.** V zadnjih dneh so izšle v časopisju pod naslovom »Planinski ples« notice, da bo v četrtek 1. februarja zvečer v Ljubljani na Taboru tradicionalni planinski ples. Izjavljamo, da to ni res, res pa je, da bo na Taboru ta večer veliko **planinsko veselje.** Ker je spričo sedanjega visokega snega dostop v gore planincem, ki se ne znajo smučati, nemogoč in jim je zato pokvarjeno veselje, smo se odločili, da jim omogočimo veselje kar v Ljubljani. Naše planinske koče bodo ta večer oskrbovane na Taboru in so dobili vsi oskrbniki že zadevni nalog. Odprte bodo: Aljažev dom, Zlatorog, Kredarica, Aleksandrov dom, Koča pri sedmerih jezerih in Dom v Kamniški Bistrici, ki bodo preskrbljeni z vsem kar si poželi planinec, če je žejen in lačen. Tudi za plezalce bo preskrbljeno, ker bomo zaradi hudih plazov prenesli severno steno na Tabor. P. t. članom hočemo prihraniti stroške za pouk v modernih plesih s tem, da smo naročili godbo, ki bo znala igrati samo okrogle. Da pa se plesalci ne bodo držali preveč zamišljeno, jih bodo med plesom motile razne fletne dogodivščine, ki jih naletiš samo na planinah: fantovsko petje, godba kravjih zvončkov in druga podobna zabava. Ta večer bodo otvorjeni tudi planinski muzej, umetniška razstava in zbirka gorske favne. Drugih tajnosti za enkrat še ne smemo izdati. — Prireditveni odbor SPD

u— **Nedeljski popoldanski ples s poukom novosti** v Jenkovi šoli, Kazina, od pol 4. do 7. zvečer.

u— **Začetniški plesni tečaj s poukom osnove** za vse družabne plese in četvorke se vrši vsak ponedeljek ob 20. v Jenkovi šoli, Kazina. Nove prijave, informacije in posebne plesne ure vsak dan.

u— **Vsakoletni otroški ringaraja** bo v nedeljo 11. februarja ob 16. v veliki dvorani Uniona. — Atena.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠIŠKI. — Telefon 33-87

Magda Schneider, Luise Ullrich, W. Eichberger in W. Liebeneiner

v filmu velike ljubezni po igrokazu A. Schnitzlerja

LJUBIMKANJE

Dopolnilo Paramountov zvočni tednik

Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob ½7. in ½9. zvečer.

Pride! Pride!

»NOČ VELIKE LJUBEZNI«

Iz Celja

e— *40letnico obstoja* bo praznovalo letos Celjsko pevsko društvo. Ob tej priliki bo 12. in 13. maja društveni in župni koncert Ipavčeve župe združen z odkritjem spominske plošče bratom Ipavcem v Št. Juriju ob juž. žel.

e— *Na Ljudskem vseučilišču* bo predaval jutri ob 20. g. inž. Šlebinger iz Ljubljane o predmetu »Radioprenos slik — gledanje na daljavo«. Zanimivo predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

e— *Krajevni odbor Združenja vojnih invalidov* bo imel svojo običajno tombolo letos 1. julija, v primeru slabega vremena pa 8. julija in prosi ostala društva v Celju in okolici, da bi pri svojih prireditvah upoštevala ta datum.

e— *Rekordno obiskano planinsko predavanje.* Savinjska podružnica SPD je priredila v četrtek zvečer v predavalnici Ljudskega vseučilišča v Celju predavanje o Montblancu in Matterhornu. Gospod Andrino Kopinšek iz Celja je predaval o svoji turi na Montblanc, gdč. Mohorčičeva iz Ljubljane pa o svoji turi na Matterhorn. Oba sta žela za svoja zanimiva, izčrpna in šegava izvajanja buren aplavz. Predavanje je ponazorovalo okrog 90 krasnih skioptičnih slik. Za predavanje je vladalo izredno zanimanje. Predavalnica je bila nabito polna in okrog 100 ljudi je moralo oditi, ker ni bilo več prostora. Na splošno željo se bo predavanje ponovilo v začetku februarja.

e— *Nad 12 milijonov je šlo v zrak.* Prebivalci celjskega sreza so lani pokadili 9893.1 kg tobaka za cigarete in pipo, 39,656.515 cigaret, 1,270.294 cigar ter porabili 116.75 kg tobaka za nosljanje in 1639 kg tobaka za žvečenje v skupni vrednosti 12,041.385 Din. Med pokajenimi cigaretami tvorijo ogromno večino »Drava« (26,264.460 komadov), »Sava« (6.057.500) in »Zeta« (5,557.600). Cigaretnega papirja je bilo prodanega za 94.067.50 Din. Konzum tobačnih izdelkov je napram l. 1932. nekoliko padel.

e— **Delovni trg v l. 1933.** Pri celjski ekspozituri javne borze dela je lani iskalo dela 4193 oseb, delo je bilo ponujeno za 1988, posredovanj je bilo izvršenih 1718. Lani so prejeli 1104 brezposelni 161.528 Din rednih, 955 brezposelnih 114.885 Din izrednih in 7 brezposelnih 856.25 Din potnih podpor.

e— *Samomori, smrtne nesreče in požari.* V območju celjske policije so bili lani izvršeni 4 samomori. Smrtno so se ponesrečile 3 osebe, gorelo pa je štirikrat.

e— *Tatvine se množijo.* V sredo je nekdo ukradel zasebnici ge. Ani Mariji Krantz na Ljubljanski cesti 6 iz nezaklenjenega stanovanja okrog 800 Din vreden damski plašč. Istega dne je prišla neka ženska beračit k nekemu posestniku v Dobrišji vasi pri Petrovčah Ljudje so se je usmilili in so ji dali prenočišče. Drugo jutro pa je ukradla iz posestnikovega stanovanja ženski plašč, sviter in dežnik v vrednosti 500 Din ter neopaženo odšla. Storilka je znana a je še niso izsledili.

e— *Kino Union.* Danes ob 14.15, 16.15, 18.30 in 20.45 zvočni velefilm »Gospodar pragozda Tarzan« in dve zvočni predigri, jutri ob 16.30 in 20.30 pa zvočna opereta »Tri sestre« (»Hčerke ge. Lehmannove«) in zvočni tednik.

e— **Svila crep de Chine** 29 Din, ostanki 26 Din, od povodni poškodovana flanela 6.50 Din. Stermecki, Celje.

e— **Reprezentančni tehniški ples** bo nepreklicno 3. februarja. Pokroviteljstvo je sprejel Nj. Vel. kralj.

Iz Maribora

a— **Člani Centralnega akademskega podpornega društva** ljubljanske univerze bodo v torek pobirali prostovoljne denarne prispevke v fond za najrevnejše slovenske akademike. Prosimo, upoštevajte težko gmotno stanje našega akademika ter mu priskočite na pomoč s svojo uvidevnostjo in naklonjenostjo. — Odbor.

a— **Jubilej znanega obrtnika.** Včeraj je v krogu svojih domačih praznoval 50 rojstni dan znani brivski mojster g. Boštjan Ulčar. Skupno z življenjskim jubilejem pa slavi tudi srebrni jubilej dela. Že pred 25 leti je bil na njegovi brivnici napis v narodnih barvah »Prva narodna brivnica« Takrat so mu nemčurji razbili šipe in po mazali napis. Jubilant je bil vedno naročnik slovenskih listov. Številni znanci in prijatelji mu za to priliko kličejo: **še na mnoga leta.**

Dr. Rudolf Rožič

PRAKTIČNI ZDRAVNIK

ordinira od 24. jan. naprej redno

V MARIBORU

TRG SVOBODE štev. 6/I.

a— **Krajevna organizacija JNS Krčevina -Košaki.** Danes dopoldne ob pol 10. uri ima krajevna organizacija za Krčevino-Košaki svoj občni zbor v krčevinski šoli, na katerega ponovno vabi vse članstvo in občane.

a— **Železničarski krajevni odbor Jadranske straže v Mariboru** vabi vse člane na svoj prvi redni občni zbor, ki se bo vršil 28. t. m. ob pol 10. v mali dvorani Narodnega doma. Vabljeni tudi vsi prijatelji te organizacije. Odbor.

a— **Strelski odsek** mariborske podružnice SLD namerava letos otvoriti za otroke svojih članov teoretični in praktični tečaj v streljanju. Tečaju bodo pridružena še predavanja o lovstvu.

a— **Včerajšnji trg** za živila je bil zaradi lepega vremena prav dobro založen in je bila dobra tudi kupčija. Špeharji so pripeljali 41 voz zaklanih prašičev, kmetje pa 11 voz poljskih pridelkov in sadja. Na kokošjem trgu je bilo nad 200 kljunov in so imele mariborske gospodinje prav bogato izbiro. Cene blagu pa se niso spremenile izza zadnjega tržnega dne.

a— **Zaradi odpusta iz službe prostovoljno v smrt.** Pretekli petek ob pol 13. uri so našli v stanovanju v Slovenski ulici obešenega 60 letnega prevoznika pošte Mihaela Satlerja. Nesrečni mož je bil pred kratkim odpuščen iz službe in ga je to tako potrlo, da je šel prostovoljno v smrt. Obesil se je na kavlju, ki je bil pritrjen sredi stropa. Ko so prišli v njegovo sobo domači je bil že mrtev. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na pobreško pokopališče.

a— **Z roko v stroj.** Pri Sv Miklavžu na Dravskem polju je doletela 30 letnega delavca Alojzija Turka huda nezgoda. Po nesrečnem naključju je prispel z levo roko v rezilni stroj, ki mu je odrezal štiri prste. Hudo ponesrečeni delavec se zdravi v mariborski bolnišnici.

a— **Huda nesreča delavca.** Včeraj popoldne so delavci poštno-telegrafske sekcije popravljali v Pekrah telegrafske vode. Na visok vod je splezal 51 letni delavec Jakob Strelec. Ker pa je bil drog spodaj trhel, se je nenadoma prelomil in Strelec je z njim vred zgrmel na tla. Zlomil si je desno nogo in obležal nezavesten. Mariborski reševalci so ga z avtomobilom prepeljali v bolnišnico.

Iz Škofje Loke

šl— *Šahovsko simultanko* je igral v škofjeloški kavarni g. Mirko Kragelj z našimi šahisti. Simultanke se je udeležilo 20 šahistov. G. Kragelj je 17 partij dobil, dve remiziral in le nasproti g. Francu Matulju, ki se mu obeta naslov prvaka Škofje Loke, je izgubil.

šl— *Vodstvo pošte.* Ker je g. Cunta, dosedanji upravnik škofjeloške pošte, že odšel, novi, g. Omahen, pa še ni prišel, vodi posle poštnega urada do nadaljnjega gdč. Fani Kastelčeva.

šl— *Ponarejen 50dinarski kovanec* je prinesel nekdo v četrtek dopoldne na pošto. Falzifikat so kljub temu, da je izvrstno ponarejen, vendarle spoznali, ga stranki zaplenili in ga izročili oblastvom.

Iz Kranja

r— **Veliki gasilski ples** bo letos na svečnico 2. februarja ob 18. v vseh prostorih Narodnega doma. Priprave za to tradicionalno in splošno privlačno prireditev so v teku. To bo predpustni večer največjega stila ter opozarjamo že danes vsa društva bližnje in širše okolice, naj upoštevajo ta dan, da ne bodo pri svojih prireditvah na obisku preveč oškodovani. Podroben spored prireditve objavimo pravočasno.

Iz Kamnika

ka— **Tujsko-prometno društvo** bo ta teden polagalo račun o svojem delovanju v preteklem letu. Društvo bo s tem zaključilo peto leto delovanja za povzdigo tujskega prometa in napredek Kamnika. Da je bilo njegovo stremljenje in delovanje vsestransko uspešno, se lahko prepričamo, ako pogledamo diagrame o gibanju tujskega prometa v preteklih letih, ki jih je napravil tajnik g. Fonzo Skala in jih razstavil v izložbenem oknu trgovine.

ka— **Kmetijski tečaj** je bil otvorjen preteklo nedeljo v Trzinu. Otvoril ga je z lepim nagovorom sreski načelnik g. Voušek iz Kamnika. Tečaj ima velik uspeh in so poljudno praktična predavanja, ki jih vodijo priznani kmetijski strokovnjaki iz Ljubljane, prav lepo obiskana. Povprečno je na vsakem predavanju okrog 140 poslušalcev, ki prihajajo tudi iz daljne okolice, kar je pač dokaz, kako si naše kmečko ljudstvo želi pouka, da si izboljša način gospodarjenja in obdelovanja zemlje. Predavanja so vsak dan in tečaj bo zaključen v petek, 26. t. m.

ka— **Smrtna kosa.** Na Grabnu je umrla v 64. letu starosti gospa Marija Lampičeva, žena krojaškega mojstra in vnetega gasilca g. Egidija Lampiča. Naj počiva v miru, žalujočim naše sožalje!

ka— **Kamniško sokolsko okrožje** je razpisalo za danes smuške tekme za člane, članice in naraščaj. Tekme bodo v Domžalah. Če bodo vremenske prilike neugodne, bodo tekme preložene na poznejši termin.

ka— **Kino »Kamnik«** predvaja krasen film iz zimsko-sportnega življenja »Ljubezen v snegu«.

Iz Trboveli

t— *Shod narodnega delavstva.* Danes ob 16. se bo vršil v dvorani Forte shod NSZ.

t— **Občni zbor Društva rudniških upokojencev v Trbovljah** bo v četrtek 25. t. m. z običajnim dnevnim redom. Dolžnost članov je, da se zbora udeležijo.

Iz Hrastnika

h— *Oblastni odbor Jadranske straže* želi, da bi se tudi v naši dolini ustanovil krajevni odbor JS, zato je imenoval za poverjenika JS v Hrastniku učitelja gospoda Hofbauerja. Poverjenik ima nalogo, da zbere v Hrastniku zadostno število članov, to je 50, za ustanovitev krajevnega odbora. In tako je želja oblastnega odbora, da se naj prijavijo kot člani JS poverjeniku tudi tisti člani, ki so bili do sedaj včlanjeni v sosednjih krajevnih odborih, to je na Dolu in v Trbovljah.

h— *Občni zbor* strelske družine se je vršil pretekli četrtek v Sokolskem domu. Po podanih poročilih funkcionarjev so bile volitve odbora. Ker je dosedanji predsednik g. dr. Arnšek odložil to mesto, je bil izvoljen za predsednika g. Ferdo Roš. V ostalem je pa ostal stari odbor. Strelišče pri Rošu se bo še nekaj preuredilo, nakar se bo začelo takoj pomladi s streljanjem.

h— *Gasilska četa Hrastnik* bo imela danes ob 16. v deški šoli zdravstveno predavanje. Predaval bo občinski zdravnik g. dr. Neuberger.

h— *Dar.* Neimenovan iz Ljubljane je izročil za šolarsko kuhinjo 100 Din namesto venca na krsto pokojne gospe Malovrhove, za kar se vodstvo kuhinje najlepše zahvaljuje.

h— *Od danes naprej* zopet vsako sredo in soboto sveža zelenjava v trgovini Štraus.

Iz Novega mesta

Dumping japonskega blaga nas niti malo ne vznemirja, ker je statistično dokazano, da je v naši državi od vseh prodanih radio aparatov 75 % s svetovno znamko **Philips.** Dobi se pri **M. WAHTER,** urar, Novo mesto

Iz Krškega

kr— *Nova organizacija SLD.* Kljub temu, da je tu okoli obilo ljubiteljev lovskega sporta, se na žalost ni nikdar opazilo pravega organizatoričnega gibanja med našimi lovci. Zato je tembolj razveseljiva vest, da se je dala pobuda za ustanovitev posavske podružnice Slovenskega lovskega društva. V to svrho so pripravljalna dela že izvršena in bo ustanovni občni zbor 28. t. m. ob pol 16. v Gregoričevem hotelu v Krškem. Zasnovani okoliš nove podružnice bi za enkrat obsegal naslednje sodne okraje: Krško, Brežice, Kostanjevico, Sevnico, del Radeč in Mokronoga. Pričakovati je, da se bodo ustanovnega občnega zbora udeležili vsi člani SLD iz gori navedenih sodnih okrajev.

Iz Ptuja

j— *Popivanje s hudimi posledicami.* Pred dnevi so popivali v neki gostilni v Hodošah Zupanič Štefan, delavec iz Hodoš, in brata Kurež Anton in Franc, delavca iz Slovenje vasi. Ko so bili fantje že malo okajeni, so se med seboj sprli, ker je Kureš Anton Zupaniču očital, da je zastrupil nekemu kmetu dve kobili in svinje. Zupanič jo je pobrisal domov, a brata Kureža sta okoli 1. ure vdrla v hišo Neže Zupaničeve ter začela Zupaniča Štefana obdelovati. Da se jih obrani, je Zupanič segel po sekiri in z njo udaril Kureža enkrat po levi strani vrata in mu prizadejal veliko rano, razen tega ga je še zabodel z nožem v levo pleče. Njegovega brata Antona pa je udaril z nekim topim predmetom po glavi. Oba brata sta potegnila nato Zupaniča na prosto, kjer sta ga premikastila in jim je komaj pobegnil. Zupanič toži o notranjih bolečinah. Po pretepu je šel Kurež Anton nazaj v hišo, kjer je z nekim trdim predmetom udaril po obrazu Zupaničevo Nežo, ki je morala z otroki vred zbežati iz hiše. Med tem časom pa je Kurež razbil vse šipe na oknih, izruval tudi okvire ter razbil lesena okenska krila. Vsi trije so ovadeni sodišču.

j— *Tatvine kokoši.* V zadnjih tednih je bilo ukradeno več kokoši posestnici Petrovičevi Matildi v Hodošah, posestniku Brodnjaku Alojzu, posestniku Zupaniču Antonu in Marinčku Francu. Tatvin je osumljen že večkrat kaznovani Z. Š. iz Hodoš, ki je zdaj v zaporih ptujskega sodišča zaradi drugih deliktov.

j— *Sodba divjih lovcev.* Pred sodnikom sta se zagovarjala kočarski sin Marinič Alojz iz Janškega vrha in Zajšek Rudolf, posestnik iz Dolena, obdolžena, da sta izvršila lani več lovskih tatvin v lovišču Lovskega kluba na Ptujski gori in v lovišču pekovskega mojstra Fürthnerja Josipa iz Ptuja. Obsodba: Marinič na 10 dni in Zajšek na 7 dni zapora.

Iz življenja na deželi

ČATEŽ. Članstvo občinske organizacije JNS je priredilo 16. t. m. v gostilni predsednika g. Radaja Martina v Čerini na novo službeno mesto odhajajočemu tajniku organizacije g. Prinčiču Stanislavu, učitelju zdaj v Genterovcih v Prekmurju, poslovilni večer. — Kako je bil Prinčič priljubljen ne samo pri članih organizacije, nego tudi pri ostalih občanih, se je pokazalo na tem večeru, katerega so se udeležili v lepem številu. Neumornemu narodnemu delavcu in borcu želimo na novem službenem mestu mnogo uspeha.

GOLNIK. Pod okriljem ZKD bo jutri ob pol 17. v zdravilišču predavanje g. Marjanovića o konservativnosti bosanskih muslimanov v izvrševanju verskih dolžnosti.

JEŽICA. Podružnica Kmetijske družbe priredi v nedeljo 21. t. m. ob 15. v Gasilskem domu predavanje o splošnem kmetijstvu. Predaval bo družbeni tajnik g. Kafol. prireditve objavimo pravočasno.

RUŠE. Gledališki odsek Sokola ponovi v nedeljo 21. t. m. zvečer velezabavno burko »Turške kumare«. Ker je igra dosegla pri prvi predstavi zelo lep uspeh, upamo, da bo občinstvo tudi zdaj napolnilo dvorano.

RŽIŠČE-KOLOVRAT. Pod okriljem ZKD bo danes ob 16. predavanje o veselj nem potopu. Predaval bo profesor g. Dolžan.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Javen shod bo imel v nedeljo 28. t. m. po prvi maši v Habjanovi gostilni narodni poslanec g. Vekoslav Spindler. Popoldan bo shod pri Sv. Vidu pri Grobelnem. G. poslanec bo poročal o gospodarskem in političnem položaju in istočasno sprejemal prošnje. — **Redni občni zbor Sokola** se je vršil 15. t. m. Izvolil se je z majhnimi spremembami lanski odbor. Preteklo leto društvenega delovanja beleži zelo zadovoljiv uspeh. — **Osnovna šola** je priredila v nedeljo 14. t. m. Golijevo otroško igro »Peterčkove poslednje sanje« v korist Rdečega križa. Igra je uspela pod vodstvom učiteljice ge Vide Lorgerjeve nad vse dobro. Zlasti Petrček, ki ga je igrala četrtošolka Regorškova, nam ostane v spominu! Krasno inscenacijo sta nam ustvarila g. Goedrich in ga. Bercetova. — *Atlet Sava Pengačević* nas je obiskal 16. t. m. in nam nudil proti pričakovanju dva lepa večera. Del čistega dobička je poklonil Sokolu in gasilski četi. — **Predavanje.** V nedeljo 14. t. m. sta predavala v Zibiki in Pristavi sreski kmetijski referent g. Strašek in ekonom g. Novak, prvi o standardizaciji kmetijskih pridelkov in zadružništvu, drugi o oskrbovanju travnikov in gnojenju. Slušateljev v obeh krajih je bilo zadovoljivo število, zanimanje veliko. V Zibiki se snuje ustanovitev živinorejske selekcijske zadruge. Sreski kmetijski odbor bo subvencijoniral 8 plemenskih bikov in 10 plemenskih merjascev. — **Tatvina.** Dne 17. t. m. je bil ukraden na parni žagi g. Königa v Mestinju gonilni jermen, vreden 3000 Din. Neka oseba je bila aretirana, ker jo sumijo, da je izvršila tatvino.

Vremenski pregled

Že četrti teden je sedaj, kar gospodujejo nad velikim delom Evrope atlantske depresije s toplim, vlažnim južnim vremenom. V zadnjem tednu se je njihov vpliv razširil prav temeljito tudi do nas ter nam dal odmeko, kakor si neprijetnejše komaj misliti moremo.

Seveda je vsega kriva atlanska depresija, ki se je bila že prejšnjo nedeljo prav močno približala s svojim jedrom celini, tako da se je topli sektor že do ponedeljka razširil tudi čez naše kraje. Sredi tedna se je pripodila čez ocean nova depresija ter še bolj ojačila ciklonsko gospodstvo nad vso severnozapadno polovico Evropo. Spričo tega se naša celina tudi v tem tednu ne more nič pritoževati nad mrazom. Vedno na novo poganja južnozapadni veter kot motorna sila toplega depresijskega sektorja zračne mase iznad srednjega Atlantskega oceana ter jih podi čez srednjo Evropo in baltiško področje daleč na sever. Povsod tod vlada jug, je zelo gorko, pa seveda hkrati vlažno, oblačno in deževno. Višek je odmeka dosegla v četrtek, ta dan so južni in jožnozapadni ter južnovzhodni vetrovi zavzeli prav malo manj kakor vso Evropo in temperatura se je silno stopnjevala, najbolj nad Francijo, kjer je toplomer že zjutraj kazal 10 do 13 stopinj C, kakor da smo v marcu. Tudi v srednji Evropi je bilo skoro tako toplo ali vsaj ne veliko manj, toda samo severno od Alp, kjer je celo v višavah vladalo južno vreme do 2000 metrov navzgor. Toda mi južno od Alp smo pa ostali vendarle v hladnejšem območju; pri nas je ostala toplina samo za nekaj stopinj nad ničlo, zakaj vendarle smo toliko oddaljeni od depresijskega jedra, da močnejši jug po dolinah in kotlinah ni mogel prevladati.

Tudi v Rusiji ni hude zime, razen v srednjem in spodnjem Povolžju, kjer imajo skoro ves čas 15 do 25 stopinj C pod ničlo. Ruski zapad in sever pa imata le prav zmeren mraz, samo nekaj stopinj pod ničlo; tudi tamkaj gospoduje jug.

Proti koncu tedna se celotna vremenska situacija spreminja. Atlantska depresija odhaja proti vzhodu, že v petek zjutraj je njeno mogočno jedro prehajalo čez Skandinavijo proti Finski. S tem prihaja do veljave njen zapadni sektor, ki nosi mrzle severne vetrove. V mogočnem toku dere mrzli polarni zrak od Grönlandije semkaj proti Evropi. Res da se na poti čez Ocean znatno segreva — pri Grönlandiji je imel še temperaturo 25 do 35 stopinj C pod ničlo! — vendar pa prinaša kljub temu prav vidno ohladitev zapadni Evropi. Že v petek je dosegla prva fronta grönlandskega mraza Velikobritansko otočje in južno Norveško ter se približala čez severno morje evropski obali; čez srednjo Evropo ji je odprta pot proti jugu in vzhodu. Napoveduje se nam tedaj invazija grönlandskega zraka, ki sicer ne bo tako mrzel kot ruski ali sibirski mraz, kakor smo ga bili deležni v decembru, ki pa nam vendarle prinaša hladnejše dneve.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10. 7 padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo

20. januarja

Ljubljana 7, 764.4, 2.6, 91, E1, 10, 0.2, dež; Ljubljana 13, 765.4, 4.6, 86, SSW1, 10, —, —; Maribor 7, 763.9, 0.0, 80, N3, 2, —, —; Zagreb 7, 761.5, 3.0, 90, E2, 7, —, —; Beograd 7, 764.4, 2.0, 80, SE1, 0, —, —; Sarajevo 7, 768.5, —7.0, 90, mirno, 10, —, —; Split 7, 764.2, 7.0, 75, NE3, 7, —, —; Kumbor 7, 764.6, 7.0, 70, E1, 10, —, —; Rab 7, 763.8, 8.0, 65, ESE5, 10, —, —.

Temperatura: Ljubljana —, 2.0; 5.0, —; Maribor 8.0, 0.0; Zagreb 10.0, 3.0; Beograd 10.0, 1.0; Sarajevo 1.0, —9.0; Skoplje 8.0, —; Split 11.0, 5.0; Kumbor —, 5.0; Rab —, 4.0.

Na litijskem mostu in preko njega

Litija, 18. januarja

Posebnost svoje vrste je litijski most. Bolj je ob takem-le vremenu podoben kadunji z zvrhano mero nagnusne žlobudre, kakor čemu drugemu. Spodaj voda, zgoraj voda... Treba mu bo navrtati nekaj lukenj, da se bo nečedna čofota odtekala!

Naravnost klasični primeri poledenelih cest sta oni, ki vodita v Šmartno in na graško Dobravo. Poledica ima že svoje žrtve: šmarska učiteljica ga. Mila Wagnerjeva si je pri padcu na poti za cerkvijo zlomila roko in je morala v ljubljansko bolnico. Prav tako se je zgodilo nekemu okoličanu, ki je padel na gladkem prehodu čez železnico pri sreskem načelstvu in je dobil nevarne notranje krvavitve. Tudi on je v bolnici. — Zoper zimske nevšečnosti na cestah pomaga le posipanje; one, ki uganjajo na cestah sport, pa naj prime oblastvo za ušesa!

S 15 januarjem je nastopil s strani lovcev-poštenjakov za zajce čas pomirjenja. Pred divjimi lovci jim bo seveda treba še uporabljati naglico svojih beder. Letos je padlo precej dolgouhcev, ki so si po hudi zimi pred leti že opomogli. Visok sneg v decembru je silil brzopetce, da so se zatekli po hrano prav do hiš. Polšniški nadučitelj in navdušen Nimrod g. Jožko Aničič je ustrelil tri kratkorepnike prav iz svoje sobe. Zajci so mu hodili objedat mlado drevje v šolsko drevesnico. Gospod Jožko pa se je utaboril kar pri topli peči in je strmel v svetlo noč in čakal na dolgouhce. Ko se je kosmati grešnik zatopil v prepovedano delo na vrtu, je jeknil z okna pok in kosmatinček se je zvrnil ustreljen. Gotovo redke prigode, pa brez pridatka lovske latinščine!

Zaradi visokih davščin na motorna vozila bo samodrč popolnoma zginil s cest našega sreza. Doslej smo imeli precej lastnikov motornih koles, luksuznih in tovornih avtov in avtobusov. Za letos pa v vsem našem srezu, ki se deli na litijsko, zagorsko in šentvidsko-stiško okrožje, ni prigašenega niti enega avtomobila. Obdržalo je motorna kolesa le 9 lastnikov in ostanejo le še 3 avtobusi: 1 za prevoz na progi Zagorje-kolodvor, v Stični pa je obdržal g. Šimčič še dva avtobusa za poštni in potniški promet skozi krško dolino do Žužemberka.

Litijski šahisti, ki imajo svoje igralne večere v gostilni pri »Urški«, so se spet spoprijeli v širšem turnirju, ki naj izloči elito za nadaljnje boje do zmage zasavskega šahovskega prvaka.

Sokol

Mladinski odsek Sokola Vič uprizori danes popoldne ob 15. pravljično igro »V kraljestvu palčkov«. — Dramski odsek Sokola Vič pa ponovi drevi ob 20. komično burko »Maksele«, ki je že pri premieri dosegla velik uspeh. Bratsko vabimo!

Sokol Štepanja vas priredi pod okriljem ZKD danes ob 14. predavanje o temi: Kako izboljšamo in uredimo živinorejo. Predaval bo dipl. agronom Jamnik

Sokol na Vrhniki priredi v nedeljo 4. II. ob 20. v Sokolskem domu maškarado »Kakor kdo more«. Vabljeni!

Sokolska četa Grahovo. Danes ob 10. dopoldne bo pod okriljem ZKD predavanje o jugoslovenstvu v luči zgodovine. Predaval bo g. Vekoslav Bučar.

Sokol Velike Lašče. Danes ob 15. bo pod okriljem ZKD predavanje g. dr. Mihelaka o socializmu in solidarizmu.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 21. ob 15.: Ciciban. Izvaja otroški oder »Svobode«. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Kulturna prireditev v Črni mlaki. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 22.: Sonjkin in njegova sreča. A.

Torek, 23.: Sonjkin in njegova sreča. Gostovanje v Celju.

OPERA.

Začetek ob 20

Nedelja, 21. ob 15.: Tičar. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Jenufa. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 22.: Zaprto.

★

»Ciciban« v naši drami. Našo najboljšo mladinsko pesniško zbirko Župančičevega »Cicibana« je postavil g. Ferdo Delak na oder. V nedeljo 21. t. m. se uprizori v novi predelani obliki prvič na odru dramskega gledališča. »Cicibana« izvaja otroški oder »Svobode« in pa otroci iz ritmične šole ge. Delakove. Občinstvo vabimo, da pripelje mladino k tej predstavi, za katero veljajo znižane dramske cene.

Golieva veseloigra »Kulturna prireditev v Črni mlaki« se ponovi drevi ob 20. po znižanih dramskih cenah. Delo je izvrstno, izredno zabavno in ima vedno polne hiše.

Prihodnja premiera v drami bo tridejanska komedija »Kariera kanclista Vincigaca«. Spisal jo je Lichtenberg, poslovenil prof. Šest. V posameznih ulogah nastopijo ga. Mira Danilova, gdč. Boltarjeva ter gg. Sancin, ki igra naslovno ulogo, dalje Potokar, Jerman, Drenovec, Lipah, Jan, Plut in Železnik. Vsa tri dejanja se godijo v finančnem ministrstvu na Dunaju. Premiera bo v četrtek 25. t. m.

»Tičar« je ena najpriljubljenejših operet starejšega operetnega repertoarja. Melodije so ponarodele in se povsod prepevajo. Tudi dejanje je izredno zabavno. Na našem odru ima letošnja uprizoritev zelo lep uspeh. Naslovno ulogo poje g. Janko, v ostalih ulogah ge. Poličeva, Ribičeva, Kogojeva ter gg. Zupan, Peček, Simončič, Magolič in Dermota. Veljajo znižane operne cene Uprizori se danes popoldne ob 15.

»Jenufa« je po soglasni sodbi občinstva in kritike tako odlična predstava, da je v ponos našemu gledališču. Delo je v muzikalnem oziru na visoki umetniški stopnji, dejanje pa je izredno dramatično in učinkovito. Vse uloge so v pevskem in igralskem oziru izvrstno podane. Zato ima »Jenufa« izredno privlačno moč in tudi izreden obisk. Zasedba je naslednja: ga. Zlata Gjungjenac, ga. Vilma Thierry, ga. Bernot - Golobova, ga. Kogojeva, ga. Poličeva ter gg. Gostič, Marčec, Marjan Rus in Zupan. V manjših ulogah gdč. Strniševa, Ramšakova, Jeromova in Škerjančeva. Dirigira ravnatelj Polič, režija je Debevčeva. Veljajo znižane operne cene za nedeljo zvečer.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Nedelja, 21. ob 15.: Pogumni Tonček. Mladinska igra. — Ob 20.15: Mladostni grehi.

Šentjakobsko gledališče igra ob 15. Špicarjevo pravljico »Pogumni Tonček«, ob 20.15 pa burko »Mladostni grehi«. Četrtič v sezoni se ponavlja danes popoldne slovenska pravljica »Pogumni Tonček«, katerega glavno dejanje se odigrava v vilinskem kraju ob zeleni vodi. Vile, palčki, povodni mož in zeleni mož in vilinski krali so glavne osebe poleg Tončka samega. — Ob 20.15 pa se ponavlja burka v treh dejanjih, ki je polna dobrega in zdravega humorja. Vabimo

Vstopnice po 3 do 12 Din se dobe od 10. do 12. in od 15. do 17. pri blagajni v I. nadstropju Mestnega doma.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Nedelja, 21. ob 15.: Mala Floramye. — Ob 20.: Scampolo

Ponedeljek, 22.: Zaprto.

Torek, 23.: Okence. A.

Pristopajte k „Jadranski straži“!

Gospodarstvo

Maksimiranje obresti

Iz sklepov posameznih organizacij denarnih zavodov, ki so bili zadnji čas objavljeni v »Službenem listu« je razvidno, da so v smislu uredbe o maksimiranju obrestne mere te organizacije določile najvišje dopustne obrestne mere, in sicer tako za posojila, kakor tudi za stare in nove hranilne vloge. »Zadružni vestnik«, glasilo Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani objavlja naslednjo tabelo najvišjih dopustnih obrestnih mer na področju dravske banovine:

	kreditne zadruge	regul. hranilnice	banke
Za stare hr. vloge:			
nevezane	4%	4%	4%
vez. na 3 mes.	5%	5%	5%
Za nove hr. vloge:			
nevezane	4%	4%	4%
vez. na 3 mes.	5%	5%	5%
vez. na 6 mes.	6%	6%	6%
Za posojila:	9.5%	10.5%	12.5%

Kakor vidimo, je obrestna mera za vloge pri vseh zavodih maksimirana na isti višini. **Nadalje vidimo, da je najvišja stopnja obrestne mere za nove vloge sedaj nekoliko višja (6 % za vloge vezane na 6 mesecev) in smo torej začeli zopet licitirati navzgor; to pa samo zaradi tega, ker imamo v Sloveniji javen denarni zavod, ki nudi tako visoke obresti.** Kraljevska vlada, ki si prizadeva, da doseže splošno znižanje obrestne mere, naj bi vplivala na vse državne zavode (zlasti na Državno hipotekarno banko), da znižajo obrestno mero za hranilne vloge in tako vzamejo privatnim zavodom povod, da bi licitirala navzgor. Napetost med maksimalno obrestno mero za posojila in za hranilne vloge je različna, največja je pri bankah, najmanjša pa pri zadrugah. Pri tem pa je treba upoštevati, da zadruge le redko dajejo posojila po tako visoki obrestni meri, kakor je določena kot maksimum, saj večina zadrug ne računa za posojila več kakor 8 %.

Občinske davščine v Ljubljani

Kakor smo že poročali ne vsebuje predlog proračuna mestne občine ljubljanske, ki je sedaj razgrnjen in na vpogled občanom, nobenih novih davkov in tudi nobenega povišanja sedanjih davkov in davščin. Nasprotno je v proračunu upoštevano že sklenjeno znižanje gostaščine in vodarine, tako da bodo v tekočem letu znašale vse tri občinske davščine, ki se pobirajo na podlagi kosmate najemnine (gostaščina, vodarina in kanalska pristojbina) **skupaj za stare hiše 12%, nasproti 13% v lanskem letu; leta 1930. so znašale te tri davščine še 18% kosmate najemnine, prej pa celo 20%.** Za nove hiše se bo v tekočem letu pobiralo za gostaščino, vodarino in kanalsko pristojbino 6.5% nasproti 8% v lanskem letu. Znižanje gostaščine in vodarine je bilo sklenjeno zaradi tega, ker se je zadnje leto zaradi nove prakse pri ocenjevanju najemne vrednosti stanovanj hišnih lastnikov in zaradi prirastka novih stanovanjskih hiš osnova za zgradarino (kosmata najemnina) znatno povečala. Po uradnih podatkih ljubljanske davčne uprave je znašala kosmata najemnina za zadnja davčna leta v milijonih Din:

	v starih hišah	v novih hišah	skupaj
1930	41.1	17.0	**58.1**
1931.	48.1	23.0	**71.1**
1932.	52.3	28.8	**81.1**
1933.	61.6	38.5	**100.0**

Od leta 1930. se je torej ugotovljena kosmata najemnina povečala za skoro 42 milijonov. Od tega odpade nekaj več kakor polovica na nove hiše. Da se davčno breme zaradi tako povišane kosmate najemnine ne bi povečalo še zaradi občinskih davščin, je ljubljanska občina od l. 1930. znižala skupni odstotek gostaščine vodarine in kanalske pristojbine od 18. na 12%.

Občinska trošarina, ki tvori **glavni vir** davčnih dohodkov mestne občine, je v novem proračunu predvidena z donosom 16.9 milijona Din nasproti 17.8 milijona Din v lanskem proračunu in nasproti uspehu 18.5 milijona Din v letu 1932. Donos gostaščine je predviden z vso vsoto 2.92 milijona Din (lani 2.96) donos vodarine z vsoto 5.19 milijona Din (lani 4.8) in donos kanalske pristojbine z vsoto 1.75 milijona Din (lani 1.33), donos tržnine je predviden z vsoto 1.35 milijona Din (lani 1.38) in donos prirastkarine z vsoto 0.90 miljona Din (lani 0.60). Občinska trošarina bo v kratkem času podvržena reviziji, in sicer tako, da se bodo odstranile najhujše trdote.

Poučna razstava o reklami

V okviru letošnjega spomladanskega velesejma, ki bo od 30. maja do 10. junija, pripravlja uprava gospodarskim krogom in obiskovalcem veliko in poučno presenečenje. Na programu je namreč tudi poučna razstava o reklami in propagandni tehniki z razstavo jugoslovenskih lepakov. Reklama je v svetovnem gospodarstvu važen faktor, ki ga priznavajo vsi. Reklamni načini za pridobitev kupcev in oddajo blaga so sila številni. Pri nas je reklama in propaganda šele v povojih, tudi nje obseg ni velik in propagandna sredstva so skromna. Reklama in propaganda pa sta danes že veda. Vsako večje podjetje bi moralo imeti svojega strokovnjaka za reklamo in uporabljati nasvete dobrih reklamnih podjetij. Trgovec niti ne ve, da je slaba in nepremišljena, četudi draga reklama lahko celo **negativna**. Reklamna stroka zahteva **zaradi tega** mnogo znanja in izkušenj. Tudi pri **nas** ta stroka napreduje.

Da se prikaže način propagande pri drugih narodih in na drugih kontinentih, da se podajo nove smernice za uspešno propagando in nudi pregled dobrih in slabih reklamnih sredstev, **so** prirejena na veleseimu nazorna in poučna razstava, ki bo nudila in pomagala obiskovalcu v krajšem času več, kakor tozadevna številna literatura. Predvidena razstava bo strokovnjaško organizirana in je sestavljen poseben odbor reklamnih strokovnjakov, ki mu predseduje g. ravnatelj Lojze Novak. Podpredsednik je g. Jože Rozman, tehnična referenta sta arhitekta inženierja Omahen in Serajnik, aranžer g. Mitja Švigelj, odborniki pa gg. dr. Milan Dular, Peter Kocjančič, Oton Krištof, Jože Košiček, Ivan Miklavec, Emil Podkrajšek, Ivan Rihter, Rudolf Rozman in ravnatelj Vladimir Totović.

Razstava bo imela več oddelkov in bo zlasti obravnavala: teorijo reklame in nje gospodarski pomenu; plakat v raznem materijalu in njega osnutek; embalažna reklama; izložbena reklama; časopisna reklama; prospekti, katalogi in tiskovine; reklama na železnici in tramvaju; svetlobna reklama; potujoča reklama; radio; velesejmi in razstave. Tej razstavi, ki bo obsegala mnogo desettisoč vzorcev in objektov iz vsega sveta, bo priključena specialna razstava jugoslovenskih plakatov in osnutkov.

Ob tej priliki so naprošeni vsi gg. industrijci, trgovci in obrtniki, da vpošljejo na upravo velesejma vsaj do 1. marca po dva komada vseh svojih reklamnih in propagandnih pripomočkov, po možnosti pripremljeno za razstavo ali kaširano na kartonu.

Taksa na listine, ki jih izdaja Zbornica za TOI

V »Službenem listu« dravske banovine so objavljene takse, ki jih bo pobirala Zbornica za TOI v Ljubljani na izdane listine. Tarifo je odobrila banska uprava dravske banovine. **Za potrdila po § 95. odst. 5. zakona o obrtih** (k prošnjam za izdajo dovolitev in poblastitev), **in sicer: 1. za trgovinske obrate** na debelo 500 Din, na drobno 250 Din, za male trgovske obrate (§ 19., št. 3. zakona o obrtih) 100 Din; **2. za rokodelske in ostale obrtniške obrate** v krajih preko 50.000 prebivalcev 600 Din, v krajih preko 20.000 prebivalcev 450 Din, v krajih preko 5000 prebivalcev 150 Din, v ostalih krajih 75 Din; **3.) za industrijske in rudarske obrti** 1000 Din; **4. za gradbene obrti**, inženjerske in stavbeniške 500 Din, zidarske in tesarske 300 Din, ostale 250 Din; **5. za elektrotehniško obrt** 500 Din; za elektromonterško 250 Din; **6. za obrti, za katere je potrebna dovolitev**, in sicer za hotele, kavarne, avtomate 500 Din; za restavracije 300 Din; za ostale gostilniške obrti 200 Din; za bančne, menjalniške in zavarovalne posle 1000 Din; za obrti, navedene v § 60. zak. o obrtih (št. 1. do 4., 6., 8. do 21., 23., 25. in 26) 250 Din; za ostale obrti iz § 60. zak. o obrtih 100 Din.

Ako potrebuje potrdilo javna trgovska družba, se taksa podvoji, pri delniških družbah, družbah z o. z., gospodarskih zadrugah in komanditnih družbah se taksa zviša na 1000 Din. Pri otvarjanju podružnic podjetij, ki so na zborničnem področju in ob postavitvi poslovodje, se pobere polovična taksa. Pri otvoritvi podružnic in ob postavitvi poslovodij ostalih podjetij se plača polna taksa.

Za legitimacije trgovskih potnikov podjetij, ki ne zaposlujejo več kakor 3 potnike, se pobere za vsako legitimacijo taksa po 20 Din. Pri tvrdkah, ki zaposlujejo 4—10 potnikov, se taksa zviša na 50 Din, pri tvrdkah ki zaposlujejo več kakor 10 potnikov, pa na 100 Din za vsako legitimacijo.

Za ostala potrdila se pobira: **1. za izpričevala o izvozu** pri vagonskih pošiljkah 20 Din, pri komadnih pošiljkah 10 Din, pri lesnih pošiljkah 5 Din; **2. za potrdila po čl. 14., št. 4. uredbe o skupnem davku** z veljavnostjo 6 mesecev 100 Din, v posameznih primerih za vagonske pošiljke 50 Din, za komadne pošiljke 15 Din; **3. za potrdila za dosego carine prostega uvoza** za kompletne instalacije 1000 Din, za vagonske pošiljke 300 Din, za komadne pošiljke 25 Din; **4. za zmožnostna izpričevala za dobavo potrošnega materiala** v vrednosti do 10.000 Din 5 Din, z vrednostjo 10.000—100.000 Din 10 Din, z vrednostjo 100.000—1.000.000 Din 25 Din, z vrednostjo preko 1.000.000 Din 100 Din in za ostala zmožnostna izpričevala in ostala potrdila različnih vrst 25 Din.

Gospodarske vesti

= **Ustanovitev saveza trgovskih združenj v Zagrebu.** Kakor smo že poročali, se bo v nedeljo, 21. t. m. vršil v Zagrebu ustanovni občni zbor Zveze trgovskih združenj za savsko banovino. Tudi smo že navedli, da je bila pred kratkim ustanovljena taka zveze za področje osiješke zbornice. Ta nova zveza se sedaj protivi, da bi zagrebška zveza obsegala teritorij vse savske banovine, češ, da bi morala obsegati le teritorij zagrebške zbornice. Na sestanku pripravljalnega odbora za ustanovitev zagrebške zveze, ki se je vršil v četrtek, je bilo ugotovljeno, da se je doslej prijavilo za vstop v zvezo že 26 udruženj, ki bodo poslala svoje delegate na ustanovni občni zbor. To število pa se bo do nedelje še povečalo. Ustanovni odbor je mnenja, da mora zagrebška zveza obsegati vso banovino, ker bodo v to zvezo stopila tudi združenja, ki so osnovana za posamezne stroke in so organizirana po banovinah (n. pr. Savez spediterjev za savsko banovino). Kot nadalnji argument navajajo ustanovitelji zagrebške zveze, da je banska uprava savske banovine potrdila pravila zveze za vso banovino. Zato hočejo Zagrebčani pripraviti Osječane, da bi tudi oni sodelovali v novi zvezi in bi svojo zvezo likvidirali.

= **Izboljšanje naše trgovinske bilance s Švico.** Po pravkar izdani švicarski statistiki je znašal lani švicarski uvoz iz naše države 11.8 milijona frankov (l. 1932. 9.6), izvoz iz Švice v Jugoslavijo pa 5.9 milijona frankov (6.5). Čeprav se je lani ves švicarski uvoz skrčil (od 1763 na 1594 milijonov frankov), se je vendar uvoz iz Jugoslavije povečal za 23%; švicarski izvoz v Jugoslavijo pa se je istočasno skrčil. Trgovinska bilanca med Švico in Jugoslavijo je bila lani za nas precej aktivna (za Švico pasivna); ta aktivnost je znašala 5.9 milijona frankov nasproti 3.1 milijona frankov v letu 1932. Lani je Švica od nas kupila še enkrat toliko blaga kakor ga je nam prodala. Ta za nas ugodni razvoj trgovinskega prometa s Švico je omogočil, da smo v glavnem pokrili saldo klirinškega računa in da dobimo sedaj del izvoznega izkupička v devizah. Klirinški saldo v korist Švice je dosegel najnižje stanje v oktobru, ko je padel na 560.000 frankov, potem pa se je do začetka decembra zopet dvignil na 1095 milijonov; ob koncu decembra pa je bil zopet nekoliko manjši in je znašal 1039 milijonov frankov.

= **Dobave za drž. železnico ostanejo centralizirane.** Na iniciativo gospodar. krogov je Trgovinsko - industrijska zbornica v Zagrebu pričela akcijo za decentralizacijo dobav pri državnih železnicah, da bi se z javnimi licitacijami pri pokrajinskih direkcijah omogočila večja udeležba trgovcev in producentov na sedežu direkcije. Generalna direkcija državnih železnic je na to sporočila, da tej želji ne more ugoditi, ker je način dobav določen z zakonom. Vrh tega je s centralizacijo dobav dosežen cilj, da se enotno vodi politika nakupovanja in da se dosežejo prihranki na državnih izdatkih.

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini Lenarda Fišingerja, trgovca v Peklu pri Poljčanah (poravnalni upravnik dr. Ant. Žnidaršič, odvetnik v Slov. Bistrici; poravnalni narok pri sreskem sodišču v Slov. Bistrici 20. februarja ob 9., prijavni rok do 15. februarja, kvota 40%) in o imovini Ivana Oberžana, peka v Zavodni pri Celju (poravnalni upravnik dr. Friderik Zangger, odvetnik v Celju; poravnalni narok pri okrož. sodišču v Celju 22. februarja ob pol 11., prijavni rok do 17. februarja).

= **Ustanovitev tekstilne tvornice v Ljubljani.** V Ljubljani namerava g. Casip Cihlar na Tyrševi cesti št. 69 zgraditi tekstilno tvornico. Banska uprava je že razpisala komisijsko obravnavo o tem projektu, ki se bo vršila 30. t. m. na mestu samem.

= **Druga pismena ponudbena licitacija za regulacijo Ljubljanice** se bo vršila 6. februarja ob 11. v prostorih hidrotehničnega oddelka v Ljubljani.

= **»Mojstrski izpit«.** Ljubljanska založba (Ljubljana, Podrožnik V/40) je pravkar izdala pod naslovom »Mojstrski izpit« priročno knjigo za mojstrske izpite, ki jo je priredil Janko Traven. Snov je v skrčeni obliki prirejena tako, da je pregledna in da nudi vso tvarino, ki jo mora danes obvladati kandidat za mojstrski izpit. Knjiga obsega 250 strani in ima sledečo vsebino: 1. obrtni zakon; 2. zakon o zavarovanju delavcev; 3. predpisi za zaščito delavstva; 4. trgovinstvo, trgovski zakon, menični zakon, konkurzni zakon itd.; knjigovodstvo, kalkulacija; 5. državoznanstvo; 6. davki; 7. oris zgodovine rokodelskega obrta; 8. dodatek s stvarnim kazalom. Iz vsebine je razvidno, da nudi knjiga vse, kar mora današnji napredni obrtnik vedeti o javnem življenju. Cena je 30 Din.

= **Poljski zunanji dolg se je zaradi padca dolarja skrčil za 1 milijardo zlotov.** Zaradi razvrednotenja dolarja se je poljski zunanji dolarski dolg v preteklem letu skrčil od 2510 na 1520 milijonov zlotov, torej za skoro eno milijardo zlotov.

= **Prijava uslužbenskega davka.** Davčna uprava razglaša, da morajo vsi delodajalci, ki plačujejo uslužbenski davek za svoje nameščence v davčnih znamkah, predložiti davčne knjižice v kontrolo najpozneje do 31. t. m. Obenem se opozarjajo vsi delodajalci in podjetniki, ki zaposlujejo povprečno nad 20 delavcev in so začeli obratovati v letu 1933, da se javijo do 25. t. m. pri davčni upravi zaradi plačevanja uslužbenskega davka, ki ga morajo plačevati vsak mesec v gotovini.

= **Udeležba naše države na mednarodnih velesejmih.** Kr. Jugoslavija se bo oficielno udeležila v tekočem letu naslednjih mednarodnih velesejmov: Praga in Dunaj od 11. do 18. marca t. l.; Lyon od 9. do 19. marca t. l. in Milan od 12. do 17. aprila t. l. Vse potrebne informacije dobijo interesenti neposredno od Trgovinskega muzeja, Beograd, Miloša Velikog 29.

= **Dobava ognjegasnega materiala** se bo vršila potom direktne pogodbe 25. januarja pri inženjerskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

= **Dobava pohištva.** Uprava bolnišnice za duševne bolezni v Ljubljani - Studenac (Poljanski nasip 52) razpisuje za zavod na Studencu dobavo raznovrstnega lesenega pohištva (omare, mize, klopi, stole). Ponudbe je vložiti do 24. t. m.

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 1100 kg jeklene pocinkane žice. Direkcija državnih železnic sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 9000 komadov stekel za potrolejske svetiljke. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 5. februarja ponudbe glede dobave 3000 kg vagonskega olja in 2000 kg bencina in do 12. februarja glede dobave 4 elektrolmagnetskih ampermetrov in 1 peči. Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 15. februarja ponudbe glede dobave 100 komadov naočnikov za avijatike in 50 komadov rezervnih triplekssteklov.

Položaj na naših borzah

Na ljubljanski borzi je bil tudi pretekli teden devizni promet prilično velik in je znašal **3.6 milijona Din** nasproti 3.28, 2.06, 2.58 in 1.88 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Na deviznem trgu je v teku tedna prišlo do večjih sprememb glede deviz New York in London. V zvezi s proglasitvijo predstabilizacije dolarja na višini 50—60% prejšnje zlate vrednosti, je dolar na inozemskih tržiščih popustil, vendar še vedno notira nekoliko višje, nego bi ustrezalo razvrednotenju za 40% (torej devalvaciji do višine 60% stare zlate vrednosti). Značilno je pri tem, da je proglasitev začasne stabilizacije dolarja, imela za posledico tudi padec angleškega funta, ki je nazadoval celo za večji iznos, tako da se razmerje med dolarjem in funtom zopet približuje prejšnjemu razmerju po zlati pariteti. Avstrijski šiling notira dalje razmeroma visoko. Na ljubljanski borzi je ves teden notiral 9.15.

Na prostem trgu so se pri nas razmere stabilizirale in je malo prometa. Pretekli teden je prevladovala ponudba. Proste devize (devize, ki ne izvirajo od izvoza) so se prodajale, kakor poroča »Narodno blagostanje« od 20. t. m., po naslednjih tečajih: **Curih 16 Din za 1 frank, Pariz 2.23 Din za 1 frank, Milan 4.32 Din za 1 liro, London 261 Din za 1 funt (zadnji teden 270) in Newyork 51 Din za 1 dolar (zadnji teden 53).** Pri teh tečajih znaša premija na prostem trgu preko 40%.

Na zagrebškem efektnem tržišču je pretekli teden prišlo do naglega popuščanja tečajev. Vojna škoda, ki se je prejšnji teden trgovala še po 292 do 297 Din, je zadnje dni popustila za preko 20 točk. Včeraj se je trgovala na zagrebški borzi za kaso po 267 in 275 Din, za februar po 265 in 266 in za marc po 263 do 264. Ostali državni papirji so ostali približno na stari višini in niso sledili Vojni škodi. Kakor zatrjujejo v borznih krogih, je padec Vojne škode pripisati okolnosti, da je pri sedanjih tečajih Vojne škode rentabilnost tega papirja precej zmanjšana v primeri z rentabilnostjo ostalih državnih papirjev. Ker mnogi računajo, da se bodo tečaji drugih dinarskih državnih papirjev še dvignili, kar je že opažati zlasti pri investicijskem posojilu in pri begluških obveznicah, prodaja špekulacija Vojno škodo in kupuje druge državne papirje, kjer računa z dobičkom na tečaju.

Devize.

Curih. Pariz 20.2450, London 16.17, Newyork 321.50, Bruselj 72, Milan 27.11, Madrid 42.70, Amsterdam 207.8250, Berlin 122.50, Dunaj 56.30, Stockholm 83.45, Oslo 81.25, Kobenhavn 72.25, Praga 15.32, Varšava 58.10 Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11.06, London 28.33, Milan 47.42, Newyork 564.66, Pariz 35.51, Praga 25.73, Curih 175.70, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Dunaj. Trboveljska 18.35, Alpine-Montan. 9.95.

Blagovna tržišča

VINO.

+ **Vinsko tržišče v dravski banovini** (20. t. m.) V vinski kupčiji ni nobene bistvene izpremembe ne v cenah in ne v konzumu. Prevladuje še vedno zanimanje za cenejša namizna ali komercialna vina, zato se veletrgovina poteguje bolj za cenejša dalmatinska, hrvaška in sremska, odnosno banatska vina, katerih cena ne presega 3.50 do 4 Din, kajti mali gostilničarji, ki so navezani na veletrgovce, se ne morejo sprijazniti s povišanimi nakupnimi cenami pri trgovcih, kakor tudi ne z zvišanjem cen v nadrobni prodaji v gostilnah, boječi se zmanjšanja konzuma. Po dražjih sortnih novih vinih čez 6 Din je sploh redko povpraševanje in vse čaka, kako se bodo ta vina razvila po prvem pretoku, kajti večina pridelovalcev odlaša prvi pretok zaradi učinkovitejšega izločenja preobilne kisline in popolnejšega povretja, dokler ostane še na jesenskih drožeh, kar je pri vinih z zdravimi drožmi pravilno, nikakor pa ne pri vinih z nezdravimi drožmi in s kakim neprijetnim priokusom.

Sport

Pokalne tekme za brezposelne igrače

Današnji program je naslednji:

V Kranju ob 14.30: Korotan (Kranj) : Disk (Domžale).

V Ljubljani igrišče Hermesa: ob 13.30: Reka : Mars; ob 15.15: Primorje : Slovan.

Vse tekme se vršijo ob vsakem vremenu.

Prvenstvo JASO v skokih. Danes priredi JASO drugi del svojega prvenstva pod pokroviteljstvom rektorja ljubljanske univerze dr. Slaviča, in sicer tekmovanje v skokih. To tekmovanje se vrši skupno s podsaveznim prvenstvom na Mostecu. Tekmovanje je prvenstveno za Aleksandrovo univerzo in za prvenstvo jugoslovenskih univerz. Za akademike startajo: za Aleksandrovo univerzo: Dečman, Šubic, Baebler, za zagrebško univerzo Šramel in Palme.

Službene objave LHP. (S seje upr. odb. dne 17. jan. 1934.). Navzoči: dr. Bradač, dr. Adlešičeva, Jelenčeva, Svetličeva, Karba, Baltesar, Kušar, Sturz, Jurman. Odsotni: Jenko, Junc (neupravičeno), Dekleva, Bergant (upravičeno). Glavni skupščini saveza se predlaga, da ostane v veljavi stari obči pravilnik za hazeno in lahko atletiko. Novi osnutek saveza je pomanjkljiv in nepraktičen. Istočasno se predlaga savezu, da sestavi novi osnutek poseben redakcijski odbor, katerega naj imenuje glavna skupščina. Odobrijo se vsi predlogi podsaveza za glavno skupščino saveza. Odobri se ponudba JHS za odigranje medmestne reprezent. tekme Zagreb : Ljubljana 21. t. m. v Zagrebu. Čita se za SK Ilirijo Mirtič Elza s pravico nastopa pri prijateljskih in mednarodnih tekmah 25. januarja in pri prvenstvenih pa 17. julija. Klubi, ki niso še poravnali vseh svojih obveznosti do podsaveza, naj uredijo to takoj.

Službeno iz OZDS. Današno tekmo za ZP Reka : Mars ob 13.30 na prostoru Hermesa sodi ss g. Pfundner in tekmo za ZP Korotan : Disk ob 14.30 v Kranju ss. g. Lukežič (rezerva ps. g. Potušek), ker sta prvotno delegirana sodnika zadržana.

Službeno iz medklubskega odbora za ZP. Opozarjajo se tekmujoči klubi, da postavijo zadostno število rediteljev z znaki, v Kranju šest, v Ljubljani vsak klub po dva.

Mariborski zimsko - sportni podsavez priredi pod pokroviteljstvom bana dravske banovine dr. Drago Marušiča 27. in 28. t. m. smučarsko tekmo v teku in skokih za prvenstvo dravske banovine in za prvenstvo MZSP. Tekma na daljavo 18 km v Radvanju pri Mariboru 27. t. m. ob 9. Skakalna tekma na podsavezni skakalnici v Betnavi pri Mariboru 28. t. m. ob 14. — Prvenstvo dravske banovine doseže najboljše moštvo onega društva, ki ga sestavljajo 4 tekmovalci, verificirani pri JZSS. Prvenstvo pa doseže najboljši poedinec, ki tekmuje v kombinaciji. Posebej se oceni tek in posebej skok. Vsak tekmovalec mora imeti za l. 1934. vidirano tekm. legitimacijo. Prijavnina 5 Din; prijave do 24. t. m. na MZSP, Maribor, Trstenjakova ul. 6-II., ali trgovini Sport, Stojec Maribor, Trg Svobode. Kasnejše prijave samo proti dvojnimi prijavnini. Časta darila prejmejo temkovalci, ki so se plasirali pri tekmovanju za prvenstva. Vodstvo tekme bo razdelilo tekmovalce v posamezne kategorije. Žrebanje 26. t. m. ob 19. v podsavezni pisarni v Mariboru, Kolodvorska ul. št. 1. Razglasitev rezultatov ter razdelitev daril v nedeljo 28. t. m. ob 19. v Grajski kleti v Mariboru. Vstopnina k skakalni prireditvi 10 Din, 5 in 3 Din.

Prvo sportno zborovanje v Ljubljani bo v torek 23. t. m. ob 20. v Zeleni dvorani hotela Uniona. Zborovanje priredi ASK Primorje za svoje člane, prijatelje kluba in po teh vpeljane goste. Poročila se bodo nanašala na vsa aktualna vprašanja. Podali pa jih bodo predsednik kluba nač. v pok. Sancin, inž. Debeljak, Stanko, Kralj in dr. Birsa.

Razdelitev daril smučarskim tekmovalcem, ki tekmujejo za prvenstvo Ljubljanskega zimskosportnega podsaveza in v skokih bo danes zvečer ob 20. v restavraciji Zvezda. Vabljeni vsi prijatelji tega lepega sporta, da s svojo prisotnostjo počaste in pozdravijo naše najboljše.

Smučarski treningi. Od 22. dalje se vrši trening naših smučarjev na skakalnici v Planici. V tečaj je prost dostop vsem tekmovalcem vodi ga pa Björn Jahr. Tečaj bo končal koncem tedna, na kar odide Jahr na prvo smuško skakalnico v Savski banovini, in sicer v Mrkoplje. Tam je zgradil skakalnico TK Sljeme po načrtih ljubljanskega stavbenika g. Rožmana. Ta skakalnica dopušča skoke do 35 m. Erich Marx bo imel tečaj od 22. t. m. dalje v Ljubljani za SK Ilirijo, v primeru nepovoljnega vremena v domu Ilirije v Planici. Tekmovalci, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj se sporazumejo z SK Ilirijo v Ljubljani. To bosta zadnja dva tečaja pred državnim prvenstvom. Marx je določen kot vodja nemške ekipe pri našem državnem prvenstvu ter se z njo povrne v Nemčijo. Stechlik konča trening 25 t. m in se vrne na Češko. Jahr pa odide po državnem prvenstvu v Sarajevo in bo vodil tam tečaj v smučarskih skokih na Palah. Vsi tečaji so brezplačni.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Redne gimnastične vaje prično v torek 23. t. m. ob 19.15 in se bodo vršile tedensko dvakrat: vsak torek in četrtek v telovadnici učiteljišča na Resljevi cesti. Pozivajo se vsi lahkoatleti, da se vaj obvezno, redno in točno udeležujejo. Danes ob 15.30 cross-country trening na igrišču.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 10. strogo obvezen trening vseh igračev na igrišču. Vsi polnoštevilno.

ŽSK Hermes. Redni letni občni zbor kluba bo v nedeljo 28. t. m. ob 9. v veliki dvorani Glasb. društva Sloge (t. j. v dvorani bivše restavracije v Ljubljanskem dvoru) vhod iz Pražakove ulice. Ker je z ozirom na 15letnico obstoja kluba občni zbor še posebno važen, se poziva celokupno članstvo, da se istega zanesljivo udeleži v polnem številu. Dnevni red občnega zbora je običajen.

TSK Slovan. Danes ob 14. morajo biti na igrišču Hermesa: Moša I. II. Pelicon, Grum, Dečman, Uhan, Žnidarčič, Vidic, Sinček II, Ceglar, Thuma, Sluga, Galle, Poznik, Bögel in Rozman, reditelji Jerančič, Zemljič in Ferkov; stranski sodnik Batič. Igramo pokalno tekmo proti Primorju.

IX. redni občni zbor kolesarskega in motociklističnega društva Sava bo v Ljubljani na Svečnico 2. februarja ob 10.30 v gostilniških prostorih g. Fr. Kavčiča, Privoz št. 4 (Prule) z naslednjim dnevnim redom: pozdrav in poročilo predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo revizorjev, volitev novega odbora, slučajnosti. Udeleženci dobijo lepo darilo.

Vremenska poročila od 20. t. m. Bistrica. - Boh. jezero: —1, drobno mede, 5 cm snega na trdo podlago 80 cm, smuka ugodna. *Bled - jezero:* —1, zelo oblačno, mirno, 25 cm južnega snega, led uporabljiv, debel 20 cm. *Kranjska gora, Rateče, Planica:* —2, barometer pada, drobno mede na 110 cm pršiča. *Vršič in Tamar:* 350 cm pršiča. *Kočevje:* +2, pooblačeno, južno, 60 cm južnega snega, sankališče neuporabno. — *Od 19. t. m.:* Zelenica —9, jasno, sončno, veter sever, 250 cm snega, sneg spihan do trdega, smuka prav dobra, izgledi in smuka v planinah dobra. *Kamnik:* —7, jasno, mirno, 8 cm novega snega na podlagi 30 cm, sneg srež, prav dobra smuka, skakalnica uporabna, izgledi prav dobri, v planinah pršič. *Mrzlica nad Trbovljami:* —4, jasno, veter zapadnik, 80 cm pršiča, smuka dobra, skakalnica uporabna, izgledi dobri. *Sodražica:* 0 stopinj, oblačno južno, 100 cm snega, sneg južen, smuka neugodna. *Vrhnika:* —2, oblačno, mirno, 20 cm novega snega na podlagi 25 cm, zmrznjen srenj brez sreža, smuka dobra, izgledi idealni. *Bloke:* +3, oblačno, južno, 90 cm južnega snega, smuka in izgledi slabi. *Krvavec:* 18. jan.: —1, lepo, solnčno, nekoliko vetrovno, sneg srenj in pršič, smuka ugodna. *Velika planina:* 18. jan. —7, jasno, sončno, lahka sapa, na podlagi 10 cm novega suhega snega, smuka idealna.

Vremensko poročilo s Kofc od 20. t. m.: —8, snega 130 cm, smuka prav dobra.

SK Mars. Danes morajo biti pri Beliču Dolinar, Stipo, Zavrl I in II, Krašovec, Korle, Klemenčič, Vrhovec, Zupanc, Burger, Humar, rez. Jenko, Žigon, Drobež III. Reditelji Drobež II, Presker.

IZKORIŠČEVANJE PATENTA

Schnellgefrierverfahren se proda. Informacije daje Odvetniška pisarna DR. V. KISOVEC, Beograd, Kralja Milana ulica 3. 1387

ŠAVS

Kemično čistimo obleke, peremo, svetlo likamo ZA VAS.

Šavs Stane

Tyrševa cesta št. 36

LOKAL

v bližini glavne pošte

pripraven za vsako obrt ali trgovino se odda 1. ali 15. februarja. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1426

Poljski premogokop

odda zastopstvo solidni tvrdki, ki kupuje za lasten račun. Dopise pod »W. O. 1013« nasloviti na Rudolf Mosse A. G. Wien I. Seilerstätte 2. 1402

Entlanje in ažuriranje

svilene, ovratne rute, fini robčki v pastelnih barvah, »Breda« robčki za deco, torbice za servijete, zavese in pregrinjala, vse po izredno nizkih cenah pri

MATEK & MIKES, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Specialni entel oblek in volan, ažur, predtisk. Vezenje monogramov, perila, zaves itd. — Proti predložitvi tega oglasa 5 odst. popusta.

KREČ (apno)

Zastopstvo za prodajo kreča (apna) po vsej Vojvodini išče dobro situirana firma na najboljšem glasu, s 100% delkrederom (jamstvom). Pisati je pod »Vojvodina« na oglasni oddelek »Jutra«. 1413

Žične vloge po 109 Din

Žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Plačljivo vnaprej, franko vsaka železniška postaja. Preprodajalci dobijo popust. Pri naročilu se prosi, da se navede natančna notranja mera postelje.

„WEKA", MARIBOR 9

Kraljestvo mode

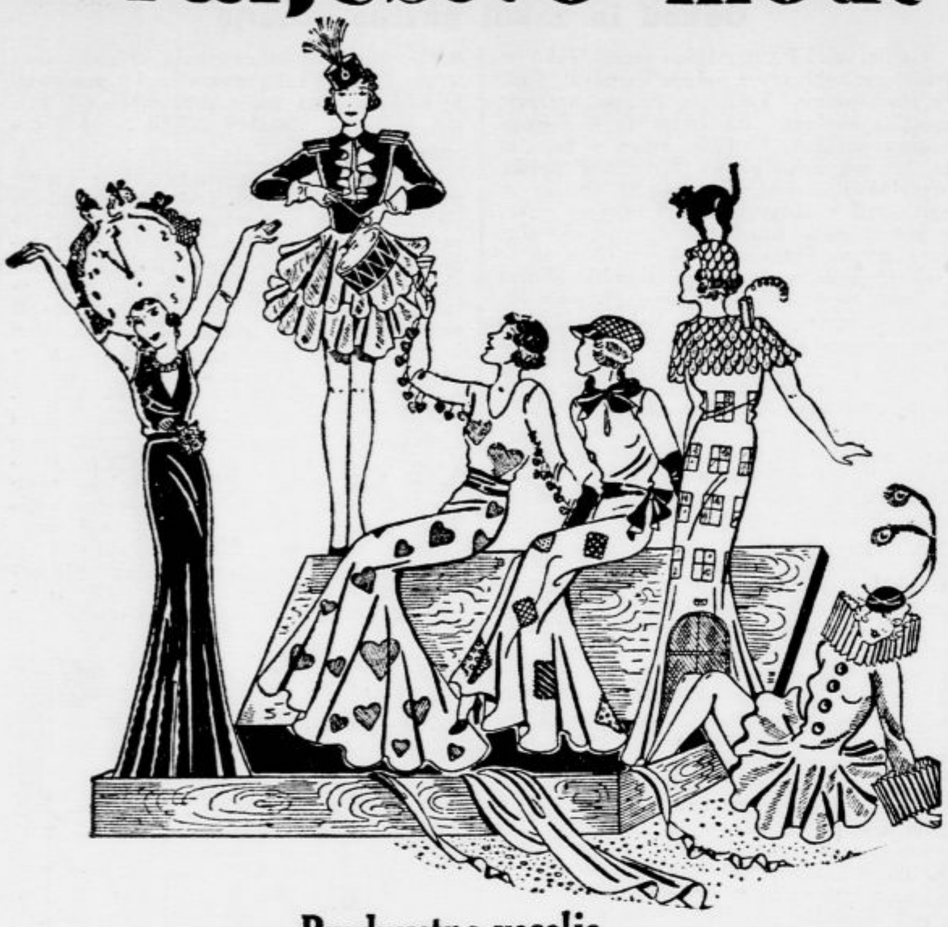

Predpustno veselje

Letos se ljudje zopet živo zanimajo za maškaradne prireditve, dasi je vsem na jeziku vprašanje »Kje naj vzame človek denar, ne da bi kradel?« Ljudje pa se hočejo zabavati, navzlic pomanjkanju in krizi — ali pa morda ravno zaradi tega, da bi v veselem norenju vsaj za nekaj ur pozabili na moreče skrbi.

Vendar si nihče noče naprtiti večjih izdatkov z nabavo maskaradnega kostuma. Tu velja načelo: z malimi sredstvi čim večji učinek! Velikega pomena za rešitev tega »problema« je spremenitev stare večerne obleke v maskaradno. Z nekaj spretno našitimi podrobnostmi dosežemo presenetljiv učinek, ne da bi pri tem trpela dotična obleka, ki ji po maskaradi brez posebnega truda zopet vrnemo prvotno obliko. Za tak kostum potrebujemo razen malenkostnih izdatkov le še spretnosti in domišljije!

Takšna oblika maskiranja je letos najbolj priljubljena, ker je pač najbolj enostavna in najcenejša, vendar pa bomo tudi letos videli nekaj izrazitih maskaradnih kostumov, ki pa so izdelani le iz preprostih tvoriv. Dragoceni kostumi so nesodobni, zato tudi niso več moderni. Samo pestrost in originalnost sta odločujoča pomena za učinkovitost moderne maskaradne obleke.

Skupino lepih in originalnih kostumov smo zbrali na naši skici:

Na prvem mestu vidimo »ljubavno uro«. Ideja je ljubka in prav lahko izvedljiva. Zanjo rabimo le enostavno večerno obleko in pokrivalo v obliki ogromne ure, ki jo obrobljata dve lutki.

Mikaven kostum je »mali bobnar«: svetlo dvojno zvončasto krilce, tesen telovnik z zlatimi našivi, svetla kravata, pisana čepica s peresom in pisani boben!

Navadno večerno obleko spremenimo kaj hitro v lepo masko, če jo celo pošijemo s srci iz svile ali iz blaga, na šive rokavov ali dolgih rokavic pa našijemo srčke iz lepenke (tretja skica).

Tudi »apašinja« je priljubljen kostum, ki ga ustvarimo iz preproste večerne obleke tako, da krilo pošijemo s pisanimi krpami. Seveda ne smeta manjkati apaška ruta in čepica (4. skica).

Izredno zabaven je maskaradni kostum »hiša«, ki ga prav tako napravimo iz svetle večerne obleke. Na obleko našijemo poslikane kose blaga v obliki oken in vrat. Tudi hišna številka ne sme manjkati! Streho predstavlja rdeč kep s poslikanimi opekami in na ramenu pričvrščenim dimnikom iz lepenke. Tudi tesna čepica je poslikana z vzorcem opek, na njej pa je pritrjen črn maček iz blaga, brez katerega si ponoči ne moremo misliti strehe dostojne hiše! (predzadnja skica).

Mala »pierreta« z zvončastim krilcem, visokim, nagubanim ovratnikom in s črno žametasto čepico je povsod dobrodošla (zadnja skica).

Levstikova ulica na Vrtači

Schroll

Od leta 1813 odlicen bel šifon.

Moderno cvetlično stojalo

je iz kovinskih palic in barvasto lakiranega lesa. Stojalo na naši skici je sestavljeno iz okroglo upognjene kovinske palice, ki sloni na barvasti leseni plošči, ter iz dveh

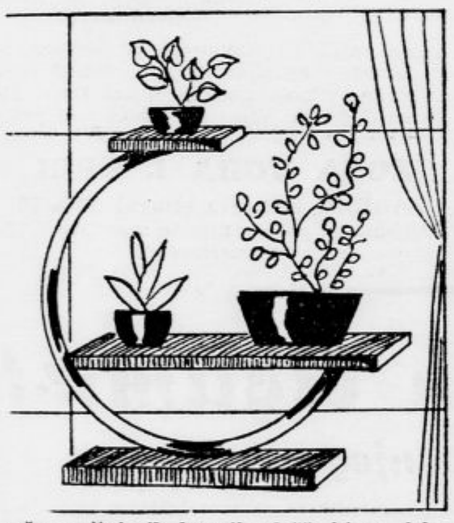

počez pritrjenih lesenih plošč, ki so izločene za cvetlične lonce. Navadno izberemo keramične lonce v kontrastni barvi, kajti zlasti listnate rastline učinkujejo najlepše v keramičnih posodah.

Postani in ostani član „Vodnikove družbe"

Večerni plašč

iz baržuna učinkuje s svojimi ogromnimi rokavi, ki se izrazito odražajo od preprostega temeljnega kroja. Plašč sam je ozek

in raven ter ima ovratnik v obliki spredaj zavezanega šala, rokavi pa so široko nabrani ter pod rameni in na zapestjih obrobljeni s svetlimi krznenimi progami.

Zdravniška posvetovalnica

Skrb. Belo perilo se pogosto pojavi pri slabokrvnih ženah in je včasih slabokrvnost edini in direktni vzrok. V takih primerih velja predvsem zdraviti slabokrvnost s krepko hrano in s preparati železa in arzena. — Pogosto je pa vzrok infekcija, ki je lahko gonoroična ali pa trichomonadna; v teh primerih je treba zdraviti lokalno. V novejšem času z dobrim uspehom uporabljajo tablete Devegan, katere se vlagajo v nožnico, kjer desinficirajo sluz in ojačajo delovanje sluzokožnih celic. — Občanjo belo perilo ne vpliva na plodnost in razvoj otroka. — **O. P. R. in M. M.** Zajedavci so majhne, rumeno umazane, rjave ali črne pikice, odgovarjajoče ustjem maščobnih žlez. Pri pritisku se izloči iz njih tenka, podolgasta, zgoraj temna, na dnu bela tvarina, ki obstoja iz razpadlih maščobnih celic. Ker se pojavljajo zajedavci pogosto in obilno pri slabo hranjenih in bolnih ljudeh, je treba predvsem skrbeti za izboljšanje hrane. Zdravljenje ne obstoja toliko v odstranjevanju zajedavcev kakor v istočasnem zdravljenju maščobnega toka. To dosežemo s sredstvi, ki kožno maščobo in celice zgornje kožne plasti mehčajo in raztapljajo. Zdravi se z večkratnim temeljitim umivanjem s toplo vodo in alkaličnimi mili, nakar je treba kožo z grobo brisačo dobro zbrisati. Nato se izbrišejo prizadeta mesta z ruto, namočeno v alkoholu. Razentega moramo ogrce iztisniti s čistimi nohti ali pa s z nalašč zato sestavljenim instrumentom. Črne pikice se hitro odstranijo z vodikovim oksidom, ki jih vsled oksidacijske moči pobeli. Rabi se sledeča beleča mast, ki se dobro natre: vodikovega oksida 5 gr, vode 15 gr, lanolina 30 gr. — **J. P.** Iz Vašega pisma se razvidi, da bolujete na duševni depresiji, to so pri emigrantih precej česti pojavi. K temu pridejo pri Vas še kompleksi podcenjevanja samega sebe in pa strah pred boleznijo, kateri strah izvira iz čitanja medicinskih knjig. V takih slučajih pomaga edinole krepka volja, ki Vas mora voditi do prepričanja, da ste popolnoma zdravi, kakor je to potrdila tudi preiskava krvi. — **Marija S.** Nabreklina pod očmi (solzni mešički) se v Vašem primeru najbolje odpravi z operacijo, ker za njen postanek ni notranjega vzroka, kakor je to ugotovila zdravniška preiskava. Svetujemo Vam, da se obrnete na očesni oddelek splošne bolnice v Ljubljani. — **Marija M.** Oteklina enega jajčnika ne ovira oploditve, če je drugi zdrav, posebno pa ne, če je vsako drugo zdravljenje ostalo brezuspešno. — **B. H. A.** Maščobo na trebuhu odpravite s pravilno izvedeno telovadbo in masažo. Stas Vam popravi trebušni pas, ki pa mora biti tako prikrojen, da ne ovira delovanja notranjih organov. — **O. P.** Če ima otrok mozole, ga morate kopati v čisti, prekuhani vodi, nato ga pa namažite s sledečim mazilom: Salicilne kisline 2 gr, žvepla v prahu 3 gr, vazeline 100 gr. — **Nesrečna.** Kože, ki se je vnela vsled uporabe mazila za odstranjevanje dlačic, ne smete niti kopati niti umivati niti ne smete uporabljati mila. Namažite jo s tchtiyolovim mazilom (1:50). Grešili ste najbrže v tem, da niste navedenega mazila, ki odstranjuje dlačice, takoj uporabili, kar se pa mora storiti, ker se to mazilo hitro razkraja.

Radio

Nedelja 21. januarja

LJUBLJANA 7.30: O selekciji kulturnih rastlin. — 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika. — 9: Versko predavanje. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe. — 9.45: Plošče. — 10: Preskrba brezposelnih delavcev in nameščencev. — 10.30: Pevski koncert ge. Štagljar-Kogejeve s spremljevanjem orkestra. — 11.15: Jugoslovenska glasba radio orkestra. — 12: Čas, plošče. — 16: O rastlinskih boleznih. — 16.30: Koncert pevskega zbora »Sava«, vmes Humrov šramel kvartet. — 20: Pevski koncert ruskega cerkvenega zbora. — 20.45: Koncert na čelo, igra g. Laskovic Bogi. — 21.15: Radio orkester. — 22: Čas, poročila, radio jazz.

Ponedeljek 22. januarja

LJUBLJANA 12.15: Orgelski koncert na ploščah. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Gospodinjska ura. — 18.30: Kulturne in gospodarske vrednote Jadrana (g. Šrekel). — 19: Lahka orkestralna reproducirana glasba. — 19.30: Esperantsko predavanje o zgodovini našega smučarstva. — 20.15: Prenos iz Zagreba: Koncert v počast zasedanja Male antante. — 21.30: Radio jazz. — 22: Čas, poročila, valčkova ura na ploščah.

BEOGRAD 16: Plošče. — 16.30: Lahka godba orkestra. — 19: Plošče. — 19.20: Komorna glasba. — 20: Prenos koncerta iz Zagreba. — Lahka in plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.15: Slavnosten koncert orkestra in solistov. — 21.45: Plesna muzika. — PRAGA 19.35: Koncert dekliškega pevskega terceta. — 20: Filharmonični koncert. — 22.30: Plošče. — BRNO 19.15: Koncert absolventov konservatorija. — 20.25: Pesmi. — 20.45: Zabaven program. — 21.10: Plošče. — 22.30: Plošče. — VARŠAVA 20: Koncert orkestra in solistov. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 22: Plesna glasba. — DUNAJ 12.30: Lahka godba orkestra. — 16: Mladinski koncert. — 17.30: Koncertna ura. — 19.25: Prenos opere iz gledališča. — 22.35: Orkestralen koncert. — BERLIN 20.05: Simfoničen koncert iz Hamburga. — 22.35: Lahka in plesna glasba. — KÖNIGSBERG 19: Veseloigra. — 20.05: Program kakor v Berlinu. — 20.05: Delni prenos opere. — 20.45: Schumannove pesmi. — MÜHLACKER 19: Mešan program. — 22.45: Lahka glasba. — 23: Beethovnove klavirske sonate. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Godalni kvartet. — 18.40: Koncert opernega zbora in solistov. — 20.20: Orkestralen in klavirski koncert. — 21.55: Ciganska kapela. — 23.15: Lahka in plesna glasba. — RIM 17.30: Prenos violinskega koncerta. — 19.30: Plošče. — 20.40: Lahka godba. —

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Svetovna gospodarska kriza popušča. To vidimo zdaj tudi že v šahovskem svetu. Komaj smo doživeli dvoboj Flohr-Botvinjik v Moskvi in presenetljivi božični turnir v Hastingsu, že vidimo prihajati novo veliko prireditev: dvoboj Aljehin—Bogoljubov.

Aljehin je bil pred božičnim turnirjem v Češkoslovaški. Na povratku se je zadržal v južni Nemčiji. Tik pred božičem je v Karlsruhe podpisal dogovor z nemškim prvakom Bogoljubovom. Za svetovno prvenstvo se bosta zopet borila.

Dvoboj je proračunan na 30 partij. Prvih šest in zadnjih deset je prevzela pokrajinska šahovska zveza države Baden. Porazdelila jih bo na mesta: Baden-Baden, Karlsruhe in Mannheim. Ostalih devet partij pripravljalni odbor še ni dokončno oddal. Pa bo že šlo.

Ne verujem v Bogoljubovo zmago. Prepričan sem pa, da bomo priče izredno zanimivih in živih partij. Vsekakor bo dvoboj prepodil obupno praznino, ki se je lani naselila v šahovskem svetu.

*

Iz moskovskega dvoboja prinašam 6. partijo. Upošteval sem pri analizi Flohrove pripombe, ki jih je objavil v listu »Sudetendeutsche Tageszeitung«.

Beli: S. Flohr — **Črni:** M. M. Botvinjik

1. d2—d4 — Sg8—f6

Indijska obramba.

2. c2—c4 — e7—e6
3. Sb1—c3 — . . . .

Velja za najmočnejšo potezo, pa ji vendarle ne zaupamo popolnoma.

3. . . . . — Lf8—b4
4. Dd1—c2 — c7—c5
5. d4×c5 — Sb8—a6
6. a2—a3 — Lb4×c3+
7. Dc2×c3 — Sa6×c5
8. f2—f3 — . . . .

Borba za osrednje polje e4 je končana. Beli je zmagal. Baš zato velja 3. Sb1—c3 za najmočnejšo potezo.

8. . . . . — d7—d6
9. e2—e4 — e6—e5
10. Lc1—e3 — Dd8—c7
11. Sg1—e2! — . . . .

Skakač ima predpisano pot: c3—d5. Flohrov sistem, izražen v pravkar začetem manevru dokazuje, da znana obramba, ki se v tej igri začenja s 5. . . . . Sb8—a6, ni popolnoma zadovoljiva.

11. . . . . — Lc8—e6
12. Dc3—c2 — . . . .

Odpira skakaču polje c3.

12. . . . . — 0—0
13. Se2—c3 — Tf8—c8
14. Lf1—e2 — a7—a6
15. Ta1—c1 — Sc5—d7
16. Dc2—d2! — Dc7—b8

Na 16. . . . . Le6×c4? bi sledilo 17. Sc3—d5.

17. Sc3—d5 — Le6×d5
18. c4×d5 — Tc8×c1+
19. Dd2×c1 — Db8—d8
20. 0—0 — Ta8—c8
21. Dc1—d2 — Dd8—c7
22. Tf1—c1 — Dc7×c1
23. Dd2×c1 — Tc8×c1+
24. Le3×c1 — . . . .

Igra je zgodaj dospela do končnice. Beli ima v nji prednost dveh lovcev.

24. . . . . — Kg8—f8
25. Kg1—f2 — Kf8—e7
26. Lc1—e3 — Ke7—d8
27. Kf2—e1 — Kd8—c7
28. Ke1—d2 — . . . .

Kralja sta oba v bojni črti.

28. . . . . — Sd7—c5
29. b2—b4 — Sc5—d7

Mogoče bi bilo boljše: 29. . . . . Sc5—a4 in 30. . . . . b7—b5.

30. g2—g3 — Sd7—b6
31. Kd2—c2 — Sb6—d7
32. a3—a4 — Sd7—b6

Črni ne stoji dobro. Primoran je čakati.

33. a4—a5 — Sb6—d7
34. Le3—c1 — Kc7—d8
35. Lc1—b2 — Sf6—e8
36. Kc2—d2 — Se8—c7
37. Kd2—e3 — Kd8—e7
38. Le2—f1 — Sc7—b5
39. h2—h4 — . . . .

To je že začetek operacij na kraljevem krilu, ki vodijo nazadnje do zmage.

39. . . . . — Sb5—c7
40. Lf1—h3 — . . . .

Prvi uspeh! Skakač je sedaj priklenjen na polje d7, ker mora zapirati belemu lovcu pot na c8.

40. . . . . — Sc7—e8

V tej poziciji je bila partija prvič prekinjena.

44. f3—f4 — . . . .

Močan udar, ki izsiljuje odgovor:

41. . . . . — f7—f6

Ta poteza slabi črno pozicijo.

42. Lh3—f5! — . . . .

Zanimivo je, kako beli izpodkopava črno trdnjavo.

42. . . . . — g7—g6
43. Lf5—h3 — h7—h6
44. Lb2—c1 — Se8—g7

Tu stoji skakač slabo.

45. f4×e5! — d6×e5

Na 45. . . . . Sd7×e5 sledi Lh3—c8, na 45. . . . . f6×e5 pa 46. Ke3—f3, h6—h5 47. Lc1—g5+ in črni zgubi figuro.

46. Ke3—f3! — h6—h5
47. Lc1—e3 — Ke7—d6
48. Le3—h6 — Sg7—e8
49. g3—g4 — h5×g4+
50. Lh3×g4 — Se8—c7
51. Lh6—e3 — Sc7—b5
52. Kf3—e2! — Sb5—c7

Na 52. . . . . Sb5—c3+ bi sledilo 53. Ke2—d3, Sc3×e4? 54. Lg4×d7

53. Ke2—d3 — f6—f5

Črnega uničuje dolžnost, da dela poteze.

54. e4×f5 — g6×f5
55. Lg4×f5 — Sc7×d5
56. Le3—d2 — Sd7—f6
57. Kd3—c4 — Kd6—c6
58. Lf5—g6 — b7—b5+
59. Kc4—d3 — Sd5—c7
60. Lg6—e4+ — . . . .

Tu je bila partija drugič prekinjena.

60. . . . . — Se7—d5
61. Ld2—g5 — Sf6—h5
62. Le4—f3 — Sh5—g3
63. Lg5—d2! — Kc6—d6
64. Lf3—g4!

Na 64. h4—h5? bi črni odgovoril 64. . . . . e5—e4+ in remiziral.

64. . . . . — Sd5—f6
65. Lg4—c8 — Kd6—c6
66. Ld2—e1 — e5—e4+
67. Kd3—d4 — Sg3—h5
68. Lc8—f5 — Kc6—d6
69. Le1—d2 — Črni se je vdal.

Janko Kač:

Želodčna grenčica

Res, čudna reč je želodec. Že krog zdravega se suče pretežni del skrbi in zahtev človeškega rodu, da ne govorimo o nenasitnih živalskih želodcih, ki so neki edino žarišče vsega živalskega hotenja. Sodim pa, da smo v tem živalim hudo krivični in prikrojujemo po svoji pameti njihovo, kakor smo prilepili celo samemu otcu nebeškemu sivo brado. Res, svojeglav stanovalec našega telesa je želodec. Če se mu zameriš, ti pa sam Bog stoj na strani. Ni ga namreč hujšega tirana od bolnega želodca. Neroni, Kaligule ali celo najspretnejši španski inkvizitorji, ko solnčni prah ste pred njim! Le čudno se zdi človeku, da še doslej nikjer niso mučitelji sklenili z njim pogodbe. Želodec pokvarite grešniku, bi izrekel sodnik obsodbo in že bi tožil in tugoval razbojnik, ki je ubijal ljudi kakor zajce, ter skesano obetal poboljšanje. Koliko bi prištedili na hrani po ječah v današnji krizi s takšno kaznijo! In prav uverjen sem, da bi postali zločinci bolj redki, kakor so danes poštenjaki. Jasno je, da so visoko v číslih sredstva, ki potolažijo in uspavajo takšnega pobesnelega stanovalca našega telesa. Ni jih malo, najnovejše pa je odkril moj prijatelj Petruha.

Petruha! Saj ga vendar poznate. Popoln vegetarijanec je: poleg solate in kruha ne je ničesar, pije pa samo še — mleko, mislite, kajne? Tega ne! Slabo ga potem poznate. Kri pije... Bog nas varuj in našo deco. Oh, kako ste čudni, saj ne človeške, lepo vam prosim. Rastlinsko, to se pravi, sok ene same rastline — vinske trte.

Dolga leta sta dobro orala. Petruha in njegov želodec namreč. Oni dan — v jeseni nekoč je bilo — pa je prišel k meni navsezgodaj Petruha. Debele srage so mu visele na čelu in ves višnjev je bil njegov ko z maščobo namazani nos.

»Kje ste ga pa spet?« sem mu segel z razumevajočim sočutjem v roko.

»Pejd no pejd!« se je nakremžil v sto gub Petruhin tako dobrodušni obraz. »Nič, prav nič ga nismo. Bolan sem.«

»Kaj pa ti je, ubožec?« sem ga obzirno posadil tja za toplo peč. »Pa ne da bi se bil morda z gobicami zastrupil? Ali pa te je morda samo strah, če se le nisi...«

»Saj vendar nisem histerična ženska!« je jezno bevsknil name siromak in se ves zvil. Nove potne srage so se zalesketale kakor debeli biseri na njegovem, od bolečin razoranem licu.

»Morda si samo kolero nalezel... Po zadnjih poplavah jo je gotovo tudi k nam zaneslo. Kar v bolnišnico se zategni, dokler je še čas, da boš umrl, kakor se spodobi,« sem ga prijateljsko tolažil in bodril.

»Želodec se mi je začel puntati,« je Petruha komaj stisnil izza šklepetajočih zob.

»Želodec?« sem važno zategnil. »Da, da, marsikoga je že spravil v prezgodnji grob. Posebno v tvojih letih...«

»Na raka misliš!« je vzkliknil bolnik in so se mu izbolščile oči kakor obsojencu, ko zagleda vislice.

Skomignil sem z rameni: »Vse se pripeti živemu človeku, ko mu leze že šesti križ na pleča. Ne godrnjaj, temveč vdaj se v usodo in mirno lezi na operacijsko mizo. Če ni več pomoči, boš vsaj umrl v prijetni zavesti, da je zdravniška veda že pred tvojo smrtjo dognala, za kakšno boleznijo si umrl, in se ne bo šele profesor Janez jezil nad napačno diagnozo.«

»Tolažbo in operacijsko mizo prihrani kar zase, ti padarski dezerter!« se je resno razhudil name tako pohlevni Petruha in nadaljeval, pozabivši vse želodčne bolečine: »Poznal sem znamenitega kirurga, ki je vljudno, ne da bi trenil z očesom, prav zgovorno vabil bolnike na belo mizo. Ko se je sam s svojim želodcem skregal, je bil pa ves gluh za blage nasvete tovarišev, da bi legel na isti prostor, češ, se bo že naveličal tudi moj želodec kujbe. Prav je imel in še danes hodi vesel in rejen s celim trebuhom med nami. Morda imaš tudi ti kakšno nadomestilo za nož v zalogi?«

»To bi bil vendar lahko že kar od kraja povedal,« sem segel v omarico in mu natočil šilce zlatorumenega zdravila. »Kar obrni!«

»Phh —« se je stresel Petruha in nakremžil obraz. »Kakor hudičevo olje je.«

»Že za nekaj dinarjev dobiš v lekarni celo stekleničico takšnega zdravila,« sem mu razlagal. »Encijanov cvet zahtevaj! Ta je za želodec kakor balzam za rane. Ti, ki imaš vedno kaj žganega doma, lahko kar sam napraviš zdravilo, ki ti utrdi želodec, da boš prihodnje poletje na našem velesejmskem Pratru žeblje in glaževino jedel. Encijanovih korenin kupi in jih namoči v žganje: vsakega polovico. Najboljše zdravilo je seveda iz svežih korenin. Sedajle na jesen so najbolj močne. Morda imaš koga, ki ti jih nakoplje v planini.«

»Sam jih pojdem kopat!« je vzkliknil Petruha in vedro pristavil: »Kakor od samega božjega žegna gre toplo po teh tvojih čudovitih zdravilih po vsem životu, da kar ne čutim več nobene bolečine. Še ta teden pojdem in si nakopljem encijanovih korenin,« mi je stisnil ozdravljenec hvaležno roko.

»Pa poznaš, kakšno perje ima encijan?« sem na lahno podvomil.

»Odlično sem imel v botaniki pa hribovec sem, kaj bi ne bila sramota, da bi ne poznal encijana,« se je pobahal Petruha in spet je bila zadovoljnost razlita po njegovem obrazu kakor na luninem ščipu takrat, ko ga je opeval sestradan v zimski noči tam gori nekje na Finskem in želel, da bi postal hleb sira.

*

Dober mesec je minil, ko so mi sredi dela sporočili, da leži Petruha v bolnišnici napol nezavesten in da nič ne vidi, pač pa bljuva brez prestanka. Gospodinja ga je našla, ko je prišla pospravljat, mi je pravil zdravnik, ko sem prihitel v bolnišnico: »Nič ni več govoril, le na tele korenine je kazal.« Pobliže sem pogledal in videl, da so bile čmerikove korenine. Zla slutnja me je obšla, da sem planil k njegovi postelji.

»Mu je že malo odleglo,« je dejala sestra. Tedajci pa je tudi Petruha odprl oči in se bridko nasmehnil: »Ne bo sile.«

»Kaj si ti nakopal tistile encijan?« sem ga skrbjo vprašal, pokazavši na čmerikove korenine na mizi.

»Lastnoročno! Danes bi bilo pa prav zares po meni, da nisem imel te po tvojem receptu napravljene encijanove želodčne grenčice,« me je hvaležno gledal bolnik.

»Boga hvali in svoj zdravi želodec, Petruha, da si še med živimi,« sem mu dejal. »Saj si vendar nakopal in si namočil čmerike namesto encijana.«

»Ni mogoče! Malo veliko se mi je res zdelo perje, toda je pač dobra zemlja, sem sodil,« je priznal Petruha in kakor sam zase pristavil: »Pa odlično sem imel v botaniki...«

»Pač nov dokaz, da šola nima nikakšnega opravka z živim življenjem,« sem vzkliknil in važno pripomnil: »Laik naj bo kakor dober otrok: zdravnika naj posluša za bolezen, po zdravila pa naj hodi v apoteko.«

Petruha je lepo ozdravel in je obhajal te dni brez hrupa zdrav in za važno izkušnjo bogatejši svoj 55. rojstni dan. Če se bo ravnal po naukih te hude izkušnje, bo sebi in nam v veselje obhajal še marsikak jubilej.

Nad šesto celino sveta

Smoter obeh letošnjih antarktičnih ekspedicij

Kakor smo v našem listu že opetovano poročali, so Američani za letošnje leto odpravili kar dve ekspediciji proti južnemu tečaju. Prvo je organiziral in financiral znani prijatelj Roalda Amundsena in polarni raziskovalec Lincoln Ellsworth. Med ostalimi vodilnimi osebnostmi te ekspedicije sta Avstralec sir Hubert Wilkins in skandinavski pilot Bernt Balchen, ki je pred štirimi leti letel z Byrdom nad južnim tečajem. V Byrdovi ekspediciji je cela vrsta specialistov za razna znanstvena področja.

Ellsworthova ekspedicija je v prvi vrsti letalskega značaja. Z Wilkinsom, Balchenom in bernskim radiotelegrafistom Lanzem hoče Elisworth v velikem letalu iz vršiti celo vrsto poletov nad »šesto celino sveta«, da bi se natančneje seznanil ž njenimi doslej nepreiskanimi predeli. Naziv celine ozemlje okrog južnega tečaja zasluži z vso pravico, saj meri svojih 12 milijonov kvadratnih kilometrov in je tedaj po velikosti dosti večje nego Evropa.

Eden izmed poletov pojde preko vse te celine od Rossovega do Weddelovega morja in nazaj. Gre za progo, ki bo v celoti merila 4500 km in ki bo doslej menda največja te vrste. Kaj se utegne zgoditi pogumnim možem, če bodo pod višjo silo prisiljeni pristati sredi te najmrzlejše in najsamotnejše puščave na svetu, si lahko mislimo. Toda oni sami na to gotovo ne mislijo. Pred očmi jim lebdi smoter, da bi dognali, ali je južnotečajna celina po ožiem morskem prelivu razdeljena v dva dela, kakor so menili že starejši potovalci. Shackletonova ekspedicija je pred četrt stoletja propadla baš nad tem problemom Je pa tudi vprašanje, ali bo mogoče iz letala ugotoviti obstoj takšnega preliva, saj mora biti tudi sam pokrit z ledom in se potem na zunaj v ničemer ne razlikuje od zaledenele kopnine.

Medtem pa je, kakor smo že poročali, prispela vest, da je admiral Byrd na daljšem poletu iz svojega oporišča »Male Amerike«, ki leži tudi v Rossovem morju, odkril proti jugu veliko, zaledenelo morje. Morda gre za del preliva?

Sicer pa se Byrdova ekspedicija, ki bo v svojem oporišču prezimila in se vrnila šele spomladi prihodnjega leta, tokrat ne meni baviti toliko z novimi odkritji, kolikor z dopolnitvijo lepih odkritij, ki jih je Byrd napravil pred štirimi leti. Gre mu v glavnem za raziskanje Edvardove dežele ob vzhodnem robu Velike pregrade, lednika, ki je po površini enak Franciji. Geologi bodo preiskali Rockefellerjevo gorsko verigo, meteorologi podnebne prilike, glaciologi ledne razmere, a s krajšimi letalskimi ekspedicijami nameravajo preiskati Deželo Mary Byrdove.

Zdi se tudi, da ima ekspedicija namen stikati za zemeljskimi zakladi v teh daljnih deželah, kar bi ji dajalo tudi velik gospodarski pomen.

Na levi Ellsworth; na desni admiral Byrd s svojim ljubljencem

Pod vlado princa Karnevala

Odkod in zakaj pustne norčije

Carne vale! Pozdravljeno meso! Tako so roslej razlagali izvor besede karneval, pust, iz italijanščine. Točnejša bo pa bržkone novejša razlaga, da izvira iz latinskega »carus novalis«, »ladijski voz«, s katerim se je bog zemeljskega blagoslova antike vozil skozi dežele. Ta ladijski voz se je spremenil v ladjo norcev srednjega veka, v kateri sedijo mladi fantje in pojejo norčave pesmi. Stara poganska izročila so se itak ohranila v spremenjeni obliki skoraj v vseh področjih ljudskega življenja in tako je možno, da se je Bakhov ladijski voz ohranil v imenu princa Karnevala. Gotovo pa to ni, kajti nagnjenje do pustne šale in zakrinkanja sega v najstarejše čase, v početke človeške zgodovine.

Na vsak način je gotovo, da izviraio naši pustni običaji iz običajev poganskih časov, ki jih krščanstvo ni moglo iztrebiti, kvečjemu da jih je malo spremenilo in jim dalo drugačno vsebino. Maske dobimo v vseh časih pri vseh narodih. V svojem bistvu izviraio iz človekove želje, da bi se oblikoval po bogu, in iz njegovega prepričanja da je v maski toliko kakor bog sam. Pestre norčavosti, s katerimi se ljudstvo danes zabava, so zadnji ostanek čarovnega in pogansko verskega kulta. Oblika je različna, izvor isti. Eden izmed znanih običajev pustnega časa oziroma pustne noči je n. pr. monakovski sodarski ples. Sodarski pomočniki, običajno 20 po številu, se preoblečejo v živopisano uniformo in gredo z godbo na čelu skozi mesto. V njih sredini je šaljivec in mladenič, ki vihti nad glavo z veliko brzino obroč soda, ne da bi izlil niti kapljico iz treh čaš vina, ki so pritrjene na notranjem robu obroča. Pred določeno, okrašeno hišo se sprevod ustavi in pomočniki zaplešejo ples s kompliciranimi figurami, medtem ko se ljudstvo zabava nad šaljivčevimi norčijami.

V prejšnjih časih je bil na pustni dan marsikje v navadi tudi ples z meči, na katerega so civilizirani narodi že čisto pozabili. Ponekod nahajamo v pustnih dneh še običaje, ki spominjajo na naše koledovanje, samo da si otroci nabirajo darov pod vodstvom šaljivca, drugod se zbirajo dovtipneži pred hišami oseb, ki so se med letom ljudem kako zamerile, in prednašajo njih sramoto javno v zasmehljivih verzih, ki so jih kovali v dolgih zimskih nočeh.

Sicer pa običaji in znamenitejše pustne prireditve v posameznih krajih nikakor ne izvirajo vse iz poganskih časov, temveč so ponekod, zlasti v severnejših deželah, pozneje uvoženo blago. Prava domovina karnevala je pač lahkoživi jug. Tu proslavljajo patrona vseh norcev s tisočvrstnimi prireditvami in domislicami, s pustnimi korzi, sijajnimi plesi mask, s hruščem in razposajenostjo. Posebno znano je maskirano pustno vrvenje v Benetkah s sprevodom živo okrašenih gondol po Canalu Grande. Po znamenitosti ne zaostaja karneval v Nici prav nič za beneškim, samo da je bolj zadeva odličnih tujcev nego širokih ljudskih plasti. V osredju francoskega karnevala je ples v pariški operi, ki je v navadi od l. 1715. Znamenit je tudi karneval v Kelmorajnu, ki praznuje beš letos svojo 700 letnico in ga bodo za to priliko priredili še posebno sijajno.

PUSTNA MODA 1934
nekaj modelov za gospode

Nestalni milijoni

Kdo in kje so današnji bogataši

V zadnjih letih je propadlo mnogo milijonarjev, nekoliko novih se je pojavilo, toda nazadovanje je vendarle očitnejše. Sploh je beseda »milijonar« izgubila mnogo svojega magičnega pomena. Vzemimo človeka, ki razpolaga z milijonom dinarjev, t. j. z letno rento 50.000 Din. Takšen bogataš nikakor ne ustreza naši predstavi o Krezu, ki si lahko vsega privošči Drugo bi bilo, če bi znašal letni dohodek milijon dinarjev — a takšnih srečnikov ni dosti in jih je v zadnjih letih čedalje manj.

Sploh je opažati veliko nazadovanje ogromnih imetij, zlasti v Ameriki, ki je veljala še pred nedavnim za deželo bogatašev. Na višku prosperitete, l. 1929., je Amerika štela 43.000 ljudi, ki so imeli več nego 1 milijon dolarjev imetja. L. 1933. je njih število padlo že na 19.000, lani pa še bolj. Še bolj so trpeli velemilijonarji, t. j. tisti, ki so imeli letnega dohodka 1 milijon dolarjev in več. L. 1929. je bilo v Ameriki 513 takšnih Krezov, l. 1931. še 149, danes pa je samo eden, John Rockefeller starejši, ki pa je z 1 milijarde dolarjev padel na 500 milijonov. Zato pa je njegov sin »popolnoma uničen«: l. 1924. je plačal še 6 milijonov dolarjev dohodniškega davka, predlansko leto komaj 500 tisoč dolarjev. Avtomobilska kralja Ford in njegov sin, ki sta imela še l. 1928. 1 milijardo 200 milijonov dolarjev imetja, premoreta danes »komaj« 120 milijonov!

Angleška velika imetja so stalnejša. L. 1924. je bilo 600 Angležev z letnim dohodkom preko 50.000 funtov, predlansko leto 540, torej za 10 odst. manj. Število »navadnih milijonarjev« (z 1 milijonom funtov imetja) je celo naraslo, od 144 v l. 1924. na 157 v l. 1932.

Francija ni imela nikoli prav veliko milijonarjev in kar jih je, se držijo precej trdno. Milijardarja ima pa samo enega, »kralja svile« Gilleta, ki deluje še vedno v isti branši kakor njegovi predniki, kar je v ostalem na Francoskem nekakšno pravilo. V splošnem je imetje na Francoskem razdeljeno precej »enakomerno« na vse, tako da tam sicer nimamo velikega števila bogatašev, pač pa je srednje imovitih ljudi veliko več nego drugod in življenjski standard je za vse visok.

Nemčija je po trdih preizkušnjah svetovne vojne in povojnega časa seveda zelo trpela tudi kar se tiče njenih bogatašev. Še l. 1913. je štela 15.500 oseb z najmanj 1 milijonom mark, danes jih je samo 2994 in samo 180 z več nego 5 milijoni mark. Najbogatejši Nemec je še vedno bivši kajzer Viljem, sledijo mu Fritz Thyssen, Otto Wolff in drugi, dočim Krupp ne šteje več.

Najbogatejši mož na svetu je danes menda nizam hajderabadski, ki ga cenijo na najmanj 100 milijonov funtov šterlingov. Njegovo imetje pa predstavljajo v glavnem od vrha do tal z dragulji in dragimi kovinami napolnjene zakladnice. Sploh si je Vzhod navzlic vsem krizam znal ohraniti svoja bogastva, kar velja na primer tudi za Japonsko, kjer število milijonarjev narašča, dasi so nekatere stare milijonske rodbine prišle na beraško palico.

Sladek robot

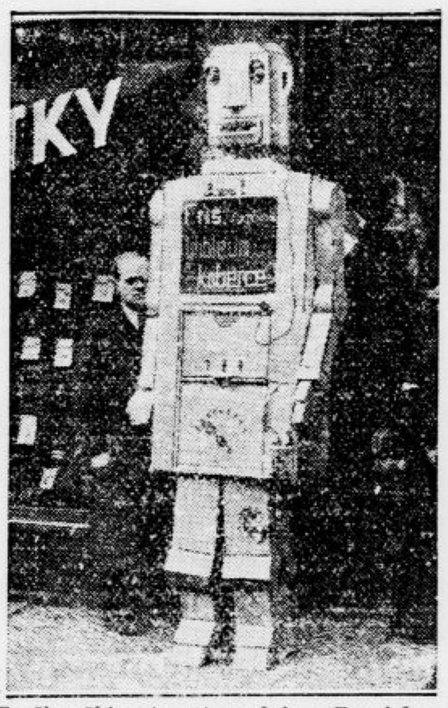

Ta človeški avtomat prodaja v Pragi bonbone, čokolado in druge slaščice

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Nov tramvajski tip

Pred nekaj leti je zložilo 25 ameriških tramvajskih družb kapital 500.000 dolarjev, ki so ga porabili za poskuse zgraditve novovrstnega tramvajskega voza. Ta voz je pred kratkim postal dejstvo.

Njegove prednosti so: kolesa z gumastimi obroči, ki tečejo tako rahlo, da se jedva zaznava ropot, napravo, ki pospešuje 10 do 15 odstotno boljšo izrabo električnega toka pri nagli vožnji, ne da bi neprijetnosti pospešene vožnje čutili potniki, vnanjo obliko, ki spominja na avtomobil ter posebno vzmet, ki veže električno in hidravlično zavoro. Novi tip tramvajskega voza še preizkušajo in ga bodo uvedli v promet — seveda ne na ljubljanski cestni železnici.

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od higijenskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke modernih vzorcev, najboljših kvalitet, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova c.

Za prve pomladanske dneve

Obleka, klobuk in rokavice v isti barvi
(Model Hermes, Pariz)

Tat, kontrabandar in bigamist

Smrt Staviskega je šele odkrila verigo njegovih grehov

Vdova Staviskega na hodniku pred preiskovalnim sodnikom

Budimpeštanski listi poročajo, da je živel Stavisky trinajst let na Madžarskem in se je v tem času tudi oženil. L. 1921. se je pojavil v krogu neke odlične velikoposestniške rodbine v Bački, kjer se je predstavil za inženjerja iz Bamberga. Dejal je, da se piše Aleksander Hajos. Ni dolgo trajalo, pa se je zaročil in oženil s hčerjo veleposestnika Szigethyja, Margareto. Zakon pa je trajal samo dva meseca. Po tem času ga je namreč zapustila žena, ki je bila zvedela, da živi mož pod izmišljenim imenom in da je že bil kaznovan. Inženjer Hajos je — tako pišejo madžarski listi — obvladal vse slovanske jezike in je bil Poljak ali Rus. Za takšnega so ga vsaj imeli znanci. Po ločitvi zakona se je Hajos odpravil v inozemstvo. Prva leta po tem odhodu je še pisal znancem razglednice iz Curiha, Hamburga in Pariza, slednjič pa se je za njim izbrisala vsaka sled.

Szigethyjeva je baje zdaj spoznala po slikah, ki so jih prinesli časniki o Staviskem, da je bil to njen mož. Tudi vsi njeni sorodniki, ki so poznali dozdevnega Hajosa, trdijo isto in pravijo, da sta Stavisky in Hajos ena in isti oseba. Szigethyjeva je doma iz Baje in je zaradi tega odkritja prišla v Budimpešto, kjer je dala protokolirati svoje izjave. Oblast je uvedla poizvedovanje za Hajosem, da se zadeva po možnosti razčisti.

Nekateri listi pripominjajo tudi, da je kazal dozdevni Hajos inženjersko diplomo, ki pa je bila nedvomno potvorjena. Zaradi tega falsifikata je moral Hajos pozneje v ječo in je bil dve leti zaprt v Szegedinu, pozneje pa je izginil ljudem izpred oči.

Stavisky se je rodil l. 1889. v Sloboski, predmestju Kijeva. Njegov oče je bil zobni tehnik. V dolgoletni praksi si je prihranil nekaj denarja, toda njegov nadebudni sin je poneveril dva milijona. Poneverbo je oče pokril, zaradi sramote pa si je takoj nato pognal kroglo v glavo.

Emanuel Verl objavlja v pariški reviji »Marianne« življenjepis Staviskega in pravi, da je bil ded Staviskega svojčas ravnatelj gledališča »Marigny« v Parizu. Nekega dne pa je gospod ravnatelj izginil, z njem je seveda šel tudi denar sodružabnikov podjetja, ki se ni nikoli več vrnil v njihove žepe.

Pri zaneki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec **»Franz Josefove« vode.** Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni je **»Franz Josefova« grenčica** izredno dobrodelno odvajalno sredstvo. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Konec paralize?

Pri paralitičnem obolenju je ena izmed čestih slabih posledic ta, da se kužne klice po zdravljenju skrijejo v najbolj skrite kotičke osrednjega živčnega sistema, kjer jih ne doseže nobeno zdravilo. Človek je na videz zdrav, Wassermannova reakcija krvi je negativna, toda čez leta in mogoče desetletja so postali nevarni mikroorganizmi spet virulentni in povzročajo težko obolenje.

Medicina se je že nekaj časa bavila z vprašanjem, kako bi takšne povzročitelje bolezni uničila še med počivajočim stanjem v možganih in hrbteničnem mozgu. Ugodno rešitev je našel sedaj prof. dr. Kerl z dunajske vseučiliške klinike za spolne in kožne bolezni Mislil si je: če prinaša postopek z malarijo po Wagner-Jaureggu zdravje tudi pri izraziti paralizi, tedaj bi moral tem bolje že prej, torej v zgodnjem stadiju krvnega obolenja, uničevati bolezenske povzročitelje, tako da ne utegnejo izzvati novih napadov bolezni.

Ta postopek je uporabil prof. Kerl prvič že pred 7 leti v raznih zgodnjih stadijih sifilide pri bolnikih, ki jim je možganska voda izkazovala pozitivno Wassermannovo reakcijo. Bolniki s takšno reakcijo v možganski vodi veljajo za kandidate paralize in tabesa. Kerlovi uspehi so bili prav dobri, a šlo je za to, da-li so trajni. Sedaj je Kerl objavil poročilo o svojih poskusih, ki obsegajo kakšnih 2000 primerov. V večini primerov je Wassermannova reakcija postala negativna in takšna tudi ostala. Posamezne izjeme so brez pomena, ker je n. pr. pacientka s povratnimi znaki rodila popolnoma zdravega otroka.

Brat in sestra

Kaj se vse lahko zgodi na tem grešnem svetu

Svojevrstna tatvina se je primerila te dni v Franciji. V Calaisu se je seznanil z mikavno mladenko neki Frederic Brouniere. Povabil jo je s seboj na potovanje v Paris, čemur se je dekle odzvalo. Frederic Brouniere se je hotel navžiti življenja v Parizu po sedemnajstih letih odsotnosti v južni Kaliforniji, kjer je trdo delal, da si je prislužil in prihranil nekaj denarja za hude čase. S svojimi prihranki se je zdaj vračal domov.

Moški in ženska sta se na vožnji v Pariz spoprijateljila in Brouniere je popolnoma zaupal svoji lepi spremljevalki. Tik pred Parizom pa se je mladenka poslovila od svojega pokrovitelja z obljubo, da se bosta kmalu zopet videla v Parizu. Po slovesu pa je Brouniere odkril, da ga je spremljevalka olajšala za 40.000 frankov, katere je imel v listnici. Ker je bilo izključeno, da bi ga bil okradel kdo drugi, je tatvino nemudoma prijavil postajni policiji v Parizu.

Ravno ko je zapuščal policijski komisarijat pa ga je zajelo novo presenečenje. Na postajo je pridirjal avtomobil z lepo spremljevalko, ki je urno planila iz voza, pohitela k Brouniereju ter ga prosila za razgovor med štirimi očmi. Brouniere je najprej zahteval od mladenke, naj mu vrne listnico z ukradenim denarjem. Dobil jo je nazaj brez oklevanja. Potem sta stopila v restavracijo, kjer se je spremljevalka izpovedala Brouniereju.

Povedala mu je, da je našla v ukradeni listnici dokumente, ki so jo prepričali, da je drugovala — lastnemu bratu. Ta je odpotoval pred sedemnajstimi leti, ko je bilo mladenki komaj sedem let, čez morje. Roditelji so ostali brez opore. Prehranjevati jih je morala edina pri njih ostala hči s tem, kar je zaslužila na ulici. Da bi jih rešila velike stiske, pa se ni plašila niti tatvine in tako je prišel na vrsto tudi Brouniere.

Razgovor med Brounierjem in mladenko je potrdil, da sta oba brat in sestra. Frederic Brouniere je potem, ko si je opomogel od silnega presenečenja te izpovedi, takoj odhitel na policijski komisarijat, kjer je preklical ovadbo zaradi tatvine. Kam sta se po tem odkritju napotila brat in sestra, ni znano.

ANEKDOTA

Monsieur Duclos, tajnik Francoske akademije, se je nekega dne kopal v Seini. To je bilo še takrat, ko niso poznali kopalnih hlač. Sredi kopanja je videl, kako je zavozila neka ekvipaža z mlado damo tik nabrežja reke. Kočijaž je spregledal luknjo na cesti in kočija se je mahoma prevrnila, da so zleteli dama in lakaji, ki so jo spremljali, v blato. Duclos je naglo splaval k bregu in pomagal, da so damo spravili k zavesti. Ko se je lepotica prebudila iz nezavesti, se je močno prestrašila podobe svojega rešitelja Ta pa se ji je opravičil z besedami. »Oprostite, oprostite tisočkrat zaradi moje nekorektnosti, pozabil sem si natakniti rokavice.«

VSAK DAN ENA

»Ali ste me klicali, milostiva?«
(»Passing Show«)

A. Christi: 33

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Velja.«

Poirot se je mahoma izpremenil. Govoril je poslovno, kratko in stvarno.

»Ali ste sami svetovali svoji hčeri, naj vloži tožbo na ločitev zakona?«

»Da, sam.«

»Kdaj?«

»Pred kakimi desetimi dnevi. Pritoževala se je o moževem ravnanju, pa sem ji dal razumeti, da se mi zdi ločitev edini izhod.«

»Kaj je pred vsem očitala svojemu soprogu?«

»To, da se povsod klati z neko zloglasno damo.«

»Aha, s plesalko. Lahko si mislim, da to gospe Ketteringovi ni bilo po godu. Ali je imela moža tako rada?«

»Prav za prav ne,« je nekam obotavljavo dejal van Aldin.

»Torej ni bilo ranjeno njeno čuvstvo, ampak bolj njen ponos?«

»Mislim, da ste našli pravo besedo.«

»Zakon že od začetka ni bil srečen?«

»Derek Kettering je do kosti pokvarjen,« je rekel van Aldin. »Tak človek ni zmožen osrečiti ženske.«

»Torej nepridiprav, kakor pravijo.«

Van Aldin je pokimal.

»Menda so se stvari takole godile: vi ste svetovali gospe, naj se loči. Ona je privolila. Posvetovali ste se s svojimi pravnimi zastopniki. Kdaj je Kettering zvedel, kaj se pripravlja?«

»Poklical sem ga k sebi in mu povedal, kaj mislim ukreniti proti njemu.«

»In kaj je rekel?«

Van Aldin je od jeze zardel, ko se je spomnil tistega razgovora.

»Kar neverjetno nesramen je bil!«

»Ne zamerite mi vprašanja, monsieur: ali je omenil grofa de la Roche?«

»Z imenom ne,« je zaškrtal milijonar. »Namignil je pa, da mu stvar ni neznana.«

»Kakšen je bil ob tistem času Ketteringov denarni položaj?«

»Obupen.«

»In zdaj je podedoval dva milijona funtov?! Da, življenje je časih čudno, kaj ne?«

»Kaj mislite s tem reči?«

»Nič. Filozofiram. A vrniva se k svojemu poslu. Gospod Kettering najbrže ni z veseljem privolil v ločitev?«

Van Aldin je pomislil.

»Težko mi je reči, kakšne namene je imel.«

»Ali od tistih dob vobče niste več poiskali stika z njim?«

Van Aldin je spet pomolčal, nato pa odvrnil:

»Ne.«

Poirot je mahoma obstal, se odkril in podal milijonarju roko.

»Dovolite, monsieur, da se poslovim. Vidim, da ne morem ničesar storiti za vas.«

»Kaj naj to pomeni?« je nejevoljno vprašal van Aldin.

»Če mi ne poveste resnice, ne morem delati za vas.«

»Kaj hočete s tem reči?«

»Sami veste. Bodite brez skrbi, gospod van Aldin; zanesite se na to, da znam molčati.«

»Nu, naj bo,« je rekel milijonar. »Priznam, da nisem povedal resnice. S svojim zetom sem namreč še stopil v stik.«

»Vidite!«

»Prav za prav sem poslal svojega tajnika, majorja Knightona, ki mu je v mojem imenu ponudil sto tisoč funtov v gotovini, če se zaveže, da se ne bo upiral ločitvi.«

»To so lepi denarci,« je pohvalno menil Poirot. »In kak odgovor vam je dal gospod zet?«

»Rekel je, naj grem k vragu!«

»Tako, tako!«

Poirot mi bil videti nič razburjen. Pravkar se je ukvarjal s tem, da je zmiselno urejal dejstva.

»Gospod Kettering je na policiji izpovedal, da ni vso pot iz Londona do Nizze ne videl svoje žene ne govoril z njo. Ali se vam zdi to verjetno, monsieur?«

»Ker je imel to žensko pri sebi, se je gotovo ogibal moje hčere.«

»Razumem,« je rekel Poirot. »V takih okolnostih seveda ni mogel iskati stika z njo.«

Mali mož je utihnil. Van Aldinu se je zdelo prav, da ne moti njegovega premišljevanja.

17. POGLAVJE

Gentleman pravega kova

»Ali ste že bili kedaj na rivijeri, Georges?« je Poirot drugo jutro vprašal svojega slugo.

»Da, sir. Pred dvema letoma, ko sem služil lordu Edwardu Framptonu.«

»In zdaj služite Herculu Poirotu,« je zamrmral gospodar. »Kak napredek!«

Slugi se ni zdelo primerno, da bi se oglasil na to opombo. Ko je nekaj časa spodobno molčal, je vprašal:

»Katero obleko, sir? Danes je nekoliko hladno.«

»Rjavo,« je rekel Poirot. »Prav za prav — na telovniku je mastna lisa. Košček listovega zrezka à la Jeannette se je naselil na njem, ko sem minuli torek obedoval v ‚Ritzu'.«

»Lise na telovniku ni več, sir,« je očitajoče dejal Georges. »Drznil sem se jo odstraniti.«

»Zadovoljen sem z vami, Georges.«

»Hvala, sir.«

Po kratkem premolku je Poirot sanjavo zamrmral:

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Poseste«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Politehnični institut v Parizu

Jugoslovenska sekcija

Višja tehnična šola pismenega pouka v jugoslovenskem jeziku vpisuje vsakodnevno za poklice

MONTERJEV,
NADZORNIKOV,
POMOČNIKOV INŽENJERJEV
IN INŽENJERJEV

v elektro-strojnem in stavbno-arhitektonskem odseku. Za vsa pojasnila in brezplačen program pouka se obrnite na naslov: Institut Polytechnique 53 ter Bd. Suchet, Paris (16e). 94

Prekajevalca
samostojnega delavca, starejšega, z daljšo prakso, poštenega in treznega, sprejmem. Le dobra moč naj se javi, služba trajna, nastop do 1. marca ali preje. Kozlevčar, Šoštanj. 1696-1

Čebelarja-mizarja
sprejmem v službo. — Nudim poleg mesečne plače prosto stanovanje in hektar prvovrstne zemlje blizu Sabca. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Izkušen«. 1774-1

Prodajalko
mešane stroke, s kavcijo, vajeno tudi gostine, sprejmem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prijazna«. 1775-1

Služkinjo
za vsa hišna dela, ki zna kuhati, zdravo in ki ima veselje do otrok, sprejmem Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Služkinja 26« 1764-1

Dekle
zelo pošteno in zdravo z znanjem nemškega jezika se išče za vsa hišna dela. — Ponudbe poslati, ako je mogoče, s sliko na: Elzo Grgurič Skrad, Gorski kotar, savska banovina. 1585-1

Moško moč
vojaščine prosto, starost do 25 let, katera bi imela veselje usposobiti se v specijalni stroki kot delovodja, sprejmem. — Ponudbe naj pošiljejo le osebe, katere so dovršile strokovno šolo in so se že praktično udejstvovale v kaki obrti. — Prednost se da onim iz čevljarske stroke, ki morajo biti pošteni in zanesljivi. Nastop službe takoj. — Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pod »Energičen in inicijativen« na ogl. odd. »Jutra«. 1808-1

Trg. pomočnika
galanterijske stroke, z večletno prakso, sprejmem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Galanterist«. 1809-1

Mlado dekle
pošteno in krepko, sprejmem za raznašanje. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Urna«. 1814-1

Več gospodov
v Ljubljani dobro znanih išče domača zavarovalnica za obisk privatnih strank. — Nudi stalno plačo in provizijo. Ponudbe pod »Zavarovalnica 1934« na ogl. odd. »Jutra«. 1822-1

Preddelavca
sposobnega, izvrstno verziran v umetni kamnoseški in teracijski stroki za večje stavbeno podjetje v Mariboru iščem. Ponudbe pod »Sposoben strokovnjak« na ogl. odd. »Jutra« Maribor. 1865-1

Prodajalko-poslovodinjo
za trgovino z mešanim blagom na deželi s primerno kavcijo sprejmem. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Pridna in poštena«. 1871-1

Vajenci ke

Vajenko
sprejme salon »Klobuček« Gajeva ulica 5 (pasaže Nebotičnika). 1749-44

Iščem učenko
ki je že nekoliko izvežba na v šiviljski stroki. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1776-44

14 letni deček
velik, močan, zdrav, s 2 razredi meščanske šole, dober risar, išče mojstra za učenje avtomehanike. Make Hutar, Trbovlje. 1619-44

Kroj. vajenca
zdravega in poštenega, ki bi imel veselje do te obrti — sprejme Karol Verbič, krojaštvo, Dol. Logatec 49 — Hrana in stanovanje v hiši, ostalo po dogovoru. 1581-44

Dve učenki
za strojno pletenje, proti plači sprejme Pletenina na Celovški cesti 14, dvorišče 1612-44

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Prevoz premoga
iz rudnika na postajo, oddaljeno 5 km, oddamo. — Hlevi na razpolago. Na zahtevo preskrbimo krmo mi. Ponudbe na: Slograd, slovenska gradbena in industrijska družba, Ljubljana. 1418-8

Stavbna tvrdka
ki zida za gotovino in knjižico, naj se zglasi pod značko »Graditelj« na ogl. oddelek »Jutra«. 1277-3

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Veliki francosko-angleški koncern
za volneno blago, s skladiščem v Zagrebu, išče prvorazrednega zastopnika za Dravsko banovino. Ponudbe na Hinko Robinson, Zagreb, Boškovićeva 36. 1657-5

Zastopnike (ce)
v mestih in vaseh sprejmem za predmet za vsakega. Zaslužek do 200 Din dnevno. Za vzorec pošljite 5 Din kolek in poštno znamko za Din 1.50. Pošljite datum svojega rojstva. Ernest Baeler, Zagreb Grobnička 16. 1521-5

Trg. potnika
izvežbanega krojača sprejmem za privatne stranke. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1766-5

Zastopnika
išče renomirani banatski mlin za Jesenice, Kranj in Logatec. Kavcija za zalogo potreb. na. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »Vpeljana moč«. 1843-5

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Deklica
stara 14 let, dobra v računstvu, išče mesto trgovske učenke. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. — Ponudbe na podružnico »Jutra« Jesenice pod šifro »Ubogljiva«. 1650-2

Trgovski pomočnik
mlad, vojaščine prost, zmožen slovenščine, srbohrvaščine in deloma nemščine, z boljšo večletno prakso, išče v mestu ali morebiti primernega na meščenja. Zmožen tudi pisarniških poslov. Razpolaga s primerno kavcijo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Spreten 88«. 1621-2

Brezplačno
prevzamem službo kot zdravniška asistentka, bolničarka ali kot pomočnica gospodinji v izključno slovensko govoreči družini, da bi se naučila slovenščine. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1631-2

Dekle
si želi službe pri verni družini. Zna delati vsa domača dela. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra gospodinja«. 1644-2

Trgovski pomočnik
z znanjem nemščine, išče službo v trgovini z železnino in mešanim blagom. Franc Uhan, predal 27, Kočevje. 1669-2

Mladenič
izučen v restavraciji, išče mesto praktikanta v kaki kavarni za takoj. Cenjene ponudbe na podvinč. Jutra v Celju pod »Slovenija«. 1513-2

Posojilnice in zadruge, pozor!
Prvovrsten strokovnjak se nudi za sestavo bilanc — proti zmernemu honorarju. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Bilancist«. 1536-2

Hotelska sobarica
Slovenka, srednjih let, s prvovrstnimi priporočili in letnimi spričevali, zmožna slovenščine, srbohrvaščine in nemščine, išče za takoj ali po dogovoru primerno mesto. Cenj. vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva in resna«. 1662-2

Trgovski sotrudnik
špecerist, z večletno prakso, vojaščine prost, želi premeniti službo — najraje kot potnik. Pozna dobro Ljubljano in vso Gorenjsko. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Soliden in zanesljiv«. 1606-2

Tkalec
s štiletno prakso v tekstilni tovarni, izučen klučavničar, vojaščine prost star 24 let, želi mesto praktikanta v tkalnici ali ključavničarja v tekstilni tovarni. Na zahtevo gre tudi na preizkušnjo Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Tkalec«. 1635-2

Fant
22 let star, zdrav, abstinent, išče službo sluge raznašalca ali bolniškega strežaja. Ponudbe na naslov: Alojz Kolbl, Sovjak št. 10, Sv. Jurij ob Šavnici. 1437-2

Krojaški pomočnik
izvežban v vseh damskih in moških panogah, izboren delavec, išče službo za takoj. Naslov: Gajšot Stane, Kranj. 1370-2

5—6000 Din kavcije
položi 28 let star, zdrav in močan mladenič — vajen vsakega dela, abstinent in nekadilec. Fevtar Leopold, Loče pri Poljčanah. 1438-2

Fotografski amater
dobro izvežban v razvijanju in kopiranju, gre delat za stanovanje in hrano. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 35«. 1595-2

Prvovrstna šivilja
za obleke, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zmožna«. 1547-2

Šivilja
za perilo in obleke, gre šivat na dom. Pepca Hatunšek, Dolenjska cesta 10 1770-2

Služkinja
pošteno dekle, išče službo za pomoč v gospodinjstvu Gre tudi k 3 osebam za vsa dela. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1760-2

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Pozor!
Iščem sopotnika za pot okoli sveta. Ponudbe radi cenenega dogovora pod »Potovanje«. 1638-1

Perfektno korespondentko
za stenotipistinjo za slov., italijanščino, francoščino in po možnosti tudi angleščino, iščem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stalna služba 101«. 1703-1

Hlapec
vajen vožnji in poljedelstva, dobi službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Trgovska hiša«. 1649-1

Natakarica
stara od 20—25 let, dobi službo v dobri gostilni. Predpogoj poštena in pridna. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1651-1

Krojači pozor!
Sprejmem enega krojača s svojo obrtjo za prevzem delavnice za 3000.— Din, enega krojača pa kot družabnika s kapitalom par tisoč dinarjev, kateri bi odpotoval z menoj v Srbijo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1633-1

Prodajalka (ec)
mešane stroke, dobi stalno samostojno mesto. Potrebno 15.000 Din kavcije. — Plača po dogovoru. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Srečna bodočnost 1934«. 1590-1

Plačilno natakarico in sobarico
res pošteni in pridni kavcije zmožni, iščem za dobro obiskan letoviški hotel. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hotel«. 1469-1

Mlajšega majerja
oženjenega, sprejmem s 15. februarjem t. l. ali pozneje Ponudbe z navedbo starosti in event. števila otrok na oglasni oddelek »Jutra« pod »Majer«. 1584-1

Frizerko
z večletno prakso, iščem za Maribor. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Maribor I«. 1632-1

Odgojiteljica
samostojna sa praksom — bezuvjetno sa perfektnim znanjem engleskog ili francuskog jezika, se traži za dječake od 6 i 8 godina, sa nastupom 1. februara. — Samo prvorazredne ponude neka podnesu ponudu: Lovrić, Beograd, post. pretinac 77. 1700-1

Tražim diplomiranu učiteljsku silu
perfektnu u srpskom jeziku, poželjno njemački — prednost znanjem francuskog jezika, za moje 2 kćerkice (8 i 10 godina), za 1. februara. Ponude sa fotografijom i prepisima svjedodžba na Dr. Fürst Vera, Novivrbas. 1354-1

Tekstilna tovarna
na Goreniejem, sprejme v obratno pisarno

tehničnega uradnika
absolventa tekstilne šole, vojaščine prostega, jugosl. državljana, dobrega računarja z lepo pisavo. Lastnoročno pisane ponudbe z opisom dosedanjega življenja, s prepisi spričeval in zahtevki na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv uradnik«. 1525-1

Gospod ali gdč.
samostojna in zmožna voditi trgovino, dobi službo proti primerni kaveiji v gotovini. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Kranj«. 1580-1

Dekle
zelo pošteno in zdravo, z znanjem nemškega jezika, iščem za vsa hišna dela. Ponudbe po možnosti s sliko na naslov: Elza Grgurić, Skrad, Gorski kotar, Savska banovina. 1585-1

Trg. pomočnico
izvežbano v trgovini mešanega blaga in manufakturi, s kavcijo 5—10.000 Din sprejme takoj Franjo Štumberger, Sv. Barbara v Halozah. 1706-1

G. Th. Rotman:

Bili, Bobijev sin

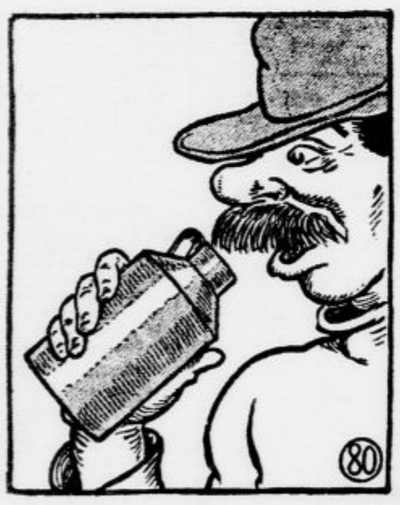

Čez kake četrt ure se je gospod Mazon prebudil; strašno je bil žejen — ni čudo, ob taki vročini! »Saj imam še polno steklenico mrzle kave!« je pomislil. »Da, da, ta je najboljša za žejo!« Zadovoljno je vzel steklenico v roke...

In že jo je nastavil na usta in krepko potegnil. Ali joj, slabo se mu je prileglo; kakšna je bila ta grdobija, ki mu je polzela po goltu in mu prilepljala jezik na nebo? V smrtnem strahu je zakričal: »Pomagajte, pomagajte! Zastrupili so me!«

Uspeh radijske tehnike

Do sedaj razširjeno mnenje, da je mogoče le z večjim številom elektronk doseči dober sprejem, je bilo povsem utemeljeno. Tak aparat pa porabi mnogo toka in je zato v obratu drag.

S pomočjo novo konstruiranih

Tungsram barijevih elektronk:

visoko frekventne pentode, ditetrode in učinkovite končne pentode pa je bilo mogoče število elektronk zmanjšati, učinkovitost aparata pa povečati. Tako se je posrečilo konstruirati s tremi elektronkami

ORION 7131
REFLEKSNI SUPER

ki daje pri majhnih obratnih stroških velike učinke.

7131-ORION-RADIO

Dobi se proti gotovini ali na obroke v naši trgovini v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7 ter pri naših zastopnikih:

Drašček, Kamnik
Engelsberger, Tržič
Janko Erjavec, Stična
Guček, Hrastnik
Jalen, Slov. Javornik
Janežič, Topolščica
Klenovšek, Trbovlje
Krašovec, Jesenice
Prostor, Trata
Pučko, Jesenice
Schilling, Kranj
Reich, Ptuj
Raspotnik, Trbovlje
Rom, Kočevje
Viternik, Guštanj
Žumer, Železniki

ter pri naših disponentih:

A. DOLENC, Ljubljana; SL. JENKO, Ljubljana; P. KOVAČ, Ljubljana; Ing. A. ŠTOK, Ljubljana.

„RADIO", r. z. z o. z. v LJUBLJANI

Telefon št. 3190. MIKLOŠIČEVA CESTA 7. Telefon št. 3190.

Starejša gospodična
vešča vseh gospodinjskih del, išče službo pri boljši družini. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Samostojna gospodinja«. 1721-2

Mlinarski pomočnik
mlad, izurjen v umetnem mlinu, trezen, zanesljiv in nekadilec, prosi kjerkoli službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1705-2

Mesarski pomočnik
poslovodja z obrtnim listom, želi nastopiti službo pri mojstru ali vdovi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1566-2

Za šiviljo
se želi izučiti 10letno dekle Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Veselje do šivanja«. 1556-2

Vrtnar
oženjen, zmožen slov. in nemškega jezika, dobro izvežban v stroki, želi drugo mesto. Cenj. ponudbe s plačilnimi pogoji na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Marljiv«. 1563-2

Parni strojnik
ki ima izpit za vsakovrstne parne stroje in z dolgoletno prakso na vseh mizarskih strojih, ki zna izdelovati vsakovrstno orodje za stroje in jih popravljati, išče službo v mizarski ali kakršnikoli lesni industriji. Nastopi lahko takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1560-2

Dekle — kuharica
pridna, poštena, vajena vseh del išče čez dan zaposlenje v kaki gostilni ali menzi Ponudbe na ogl odd. »Jutra« pod šifro »Poštena kuharica«. 1836-2

Rokodelec, kovinar
vešč vseh hišnih popravil in centralne kurjave, prosi za mesto hišnika. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv delavec«. 1713-2

Inteligentna dama
z večletno kontorno prakso, vešča več jezikov, s finim in resnim nastopom, vsestransko verzirana v gospodinjstvu, išče primerne namestitve kot voditeljica pensiona (Beschliesserin). Gre tudi kot vzgojiteljica, blagajničarka, družabnica ali v pisarno. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vestna in zmožna«. 1724-2

Šivilja
gre šivat na dom; sprejme pa delo tudi na dom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1701-2

Izurjena šivilja
se priporoča na dom dnevno Din 18.—. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »18«. 1688-2

3000 Din nagrade
v gotovini dobi, kdor mi preskrbi stalno službo sluge, skladiščnika ali slično kakršnokoli mesto. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Namestitev 3000«. 1684-2

Mladenka
boljših staršev, z znanjem nemščine, išče mesto pri majhni obitelji ali otrocih. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Marljiva 1934«. 1767-2

Mlada trgovka
simpatična, išče službo v špecerijski trgovini Gre pa tudi v slaščičarno, trafiko ali mlekarno. Cenjene ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Kavcije zmožna«. 1683-2

Propagandist
knjigovodja, korespondent slov., nem., srbohrvat. reklamni strokovnjak sprejme mesto v Ljubljani. Tudi poldnevno ali po potrebi. Pismena vprašanja pod »23 letna praksa« na ogl. odd. »Jutra«. 1785-2

Trg. sotrudnica
vešča trgovine s čevlji, iščem zaposlitve v kakršnokoli trgovino, pisarno, blagajničarko ali kaj sličnega za takoj ali pozneje. Cenjene dopise na ogl. odd »Jutra« pod »Marec«. 1806-2

Natakarica
začetnica, mlada, simpatična, vljudna in postena, vajena vse dela ti, zmožna tudi kavcije, želi primerno mesto kjerkoli. Nastop 15. februarja. Cenjene dopise na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani pod »Vedno vesela«. 1834-2

Prodajalka
izvežbana v mešani stroki, vsestransko, poštena in marljiva, pripravljena sprejeti tudi kakšno drugo službo, prosi nameščenja kjerkoli. Cenj. dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Vestna in marljiva«. 1793-2

Dekle
pridno in pošteno, ki zna kuhati in opravlja vsa hišna dela, išče primerne zaposlitve. Najraje bi šla v trgovsko hišo ali gostilno na deželi kjer bi poleg hišnih del pomagala tudi v trgovini. Cenj. ponudbe prosi pod šifro »Spretna« na ogl. odd. »Jutra«. 1880-2

Dekle
za vsa hišna dela, vajena nekoliko kuhe, z dobrimi spričevali išče službe. Nastopi lahko takoj. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 1823-2

Žagar
za rezanje tovalstov na več listov in vseh vrst dimenzij, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1804-2

Samostojna kuharica
išče službo za takoj — najraje na deželi. Koder M., Medvode nad Ljubljano 1818-2

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Gospodična
stara 21 let, se želi izučiti za plesalko, najraje v inozemstvu. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Balet«. 1634-4

Francoščina angleščina
prof. Brežnik, Dvořakova ulica 10. 1842-4

K učencu
IV. razr. ljud. šole, pol ure od Lj., vzamem tri dni v tednu brezposelnega učitelja — da bi ga temeljito pripravil za I. gimnazijo. Hrana in stanovanje v hiši. Z znanjem igranja teorije harmonike imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv uspeh«. 1681-4

Vijolinista (-istko)
išče v svrho skupnega igranja duetov (lažjih) go spodična. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vijolina«. 1666-4

Šofer. šola E. Čeh
Tyrševa (Dunajska) cesta št. 36. Zahtevajte prospekt.

Nemško
konverzacijo in pouk nudi izobražena gospa po 10 Din za uro — Poljanska cesta št. 13/II. levo. 618-4

V nemški otroški vrtec
se še sprejemajo otroci vsak dan od 9.—11. ure; ravnotam tudi popoldne tečaji v nemščini in francoščini za šolske otroke. Zvečer posebne ure. Dalmatinova ulica štev. 5/III. 1529-4

Akademik instruira
vse predmete. Gre tudi za stanovanje ali hrano. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Nizek honorar«. 1692-4

Prihodnji
prikrojevalni tečaj
za damska in moška oblačila, se vrši od 5. februarja do 20. februarja 1934. — Priporoča se najnovejša
knjiga »Toaleta«
za prikrojevanje damskih oblek. Cena 100 Din. Zelo priporočljiva za samouke. T. Kunc, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4/II. 1761-4

Šoferska šola I. Gaberščik
bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Slomškova ulica štev. 6 — garaža Supica. Vožnje v zaprtem avtomobilu. 1814-4

Instruktorja matematike
dobrega, za VII. razred realne gimnazije iščem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Izvreten«. 1780-4

Akademik poučuje
predmete klasične in realne gimnazije. Nizki honorar. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 1861-4

Instrukcije
išče reven dijak odličnjak. Poučuje vse predmete do V. razreda realgimnazije. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Potrebne«. 1852-24

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Polnojarmenik
45-50 cm, dobro ohranjen, kupi B. Goričar, Mozirje. 1659-7

Antične miniature
stare pahljače, porcelan, srebro kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zadnje cene«. 1667-7

Antične srebrne svečnike
dam za sladkor kupim. Z opisom težine in cene na oglasni oddelek »Jutra« pod »28 let«. 1668-7

Pločevinasto banjo
dobro ohranjeno kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod »Banja«. 1476-7

Obešalnik
prosto stoječ, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Obešalnik«. 1693-7

Otroški voziček
športni — dobro ohranjen, kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1697-7

Trg. pulte in stelaže
kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1745-7

Ročno brizgalno
dobro ohranjeno kupi Prostovoljno gasilno društvo v Mravi pri Kočevju. 1757-7

Decimalno tehtnico
že rabljeno, za 100 do 200 kg kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod številko »100«. 1783-7

Knjižno omaro
dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Knjižna omara«. 1830-7

Ekscenter prešo
rabljeno kupim. — Ponudbe na podružnico »Jutra« Maribor pod »Preša«. 1867-7

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Bosansko preprogo
velikost 2.50×1.20 m poceni prodam. Kodeljevo Povšetova 41. 1639-6

Lepe kakteje
redke vrste, celo zbirko, in
22 lepih golobov
(angl. krofači, lastavke, kapucinerji) ugodno prodam. Andreja Kunčenko Hrušica pri Ljubljani, vila Moljan. 6-7-6

Parni kotel
z reduciranim pritiskom 3.5 Atm., kurišče 8 m² močne konstrukcije, ... z manometrom, ročno črpalko, ... itd., naprodaj za 5000 Din. Kotel služi lahko 8-20 let. Naslov: ... Maribor. 1634-6

Jutri zadnji dan sejma

NOVOST ZA LJUBLJANO!

Na stojnicah najrazličnejše blago po izredno nizkih cenah. Za otroke je preskrbljena posebna zabava. Izrabite to ugodnost. Pridite, nihče Vas ne vpraša, če kupite ali ne.

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 — LJUBLJANA — Stritarjeva 1-3

Otroški vozički
Kucler & Co., Ljubljana 7, Celovška cesta štev. 42 262-6

Kratek moški kožuh
za večjega gospoda, obleka in pletena vrtna garnitura naprodaj v Tretenjakovi ulici št. 4, pritličje. Ogledati med 12. in 15. uro. 1502-6

Azbestni filter
popolnoma nov, znamke »Tehag«, za 50 litrov vsebine ter aparat za polnjenje buteljk, in večjo množino buteljskih steklenic po ugodni ceni proda Mihael Omahen, Višnja gora 1538-6

Perje
puh, 15 vrst od 8 Din naprej ter
volno in žimo
za madrace najceneje proda Šega, Wolfova ul. 12. dvorišče. 595-6

100 % učinek vode
dosežete z novodobnim kolesom; izrabite racijonelno vašo vodno silo! Majhne investicije. Pišite na naslov: M. Jošt, Celje. 1458-6

Hmeljevke
2000 do 3000 komadov po ugodni ceni proda Marija Marenčič, Kranj. 1470-6

Otroški vozički
najmodernejši po nizki ceni pri tvrdki M. Tomšič, Sv. Petra cesta štev. 52. 1400-6

Belo posteljo
in nočno omarico, še skoraj novo, poceni prodam. Bleiweisova 3/II desno. 1671-6

Več postelj
in omar ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1687-6

Avtomat. tehtnica
v dobrem stanju, le malo rabljena, najugodneje naprodaj. Ponudbe pod »Priložnostni nakup« na oglas. oddelek »Jutra«. 1689-6

Avtomat. gramofon
prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1733-6

Avtotaks. koncesijo
v Ljubljani prodam — Vzamem hranilno knjižico. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1778-6

Na javni dražbi ugodno naprodaj:
5000 kg gaš. apna in drugo dne 23. jan. 1934 ob ½ 13. uri, Dev. Mar. v Polju 24;
pisalni stroj »Underwood« in drugo, dne 23. januarja 1934 ob 15. uri — Ljubljana, Študentovska 7
krave, 2 voza, voz zapravljivček, šivalni stroj, velika množina strešne in zidne opeke, glinaste peči in drugo, dne 23. jan. 1934. ob 9. uri, Podboršt št. 10, pošta Ježica pri Ljubljani;
razno pohištvo, dne 24. januarja 1934. ob 15 ½ uri Maribor, Splavarska 5;
šivalni stroj in drugo, dne 25. jan. 1934. ob 15 ½ uri, Maribor, Bevarska 5
več m³ lesa in plohov, 1 stroj in drugo, dne 27. jan. 1934. ob 10. uri, Litija 79;
pribor za restavracijo, dne 24. jan. 1934. ob 14. uri, Maribor, Aleksandrova 50
razno pohištvo in drugo, dne 24. jan. 1934. ob 14. uri, Maribor, Slovenska ulica 2. 1748-6

Zobozdravnik
ki dograje meni 3000 Din, za to vesto popravi zobe, 'az pa popustim na 2000 Din. Ponudbe na ogl. oddele »Jutra« pod »Popust« 1754-6

Peč (gašperček)
kompleten, naprodaj v Ljubljani, Kosesskega ulica št. 30. Ogledati med 1 in ½ 3. uro. 1768-6

Nove moške škornje
št. 43, rjave, švane, prodam za 300 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1851-6

Prostovoljna razprodaja
na drobno in debelo, mod nega in galanterijskega blaga F. Abe, Igriška ul št. 3. 1845-6

Šivalni stroj
Singer več krojaških čevljarskih, pletilnih entel pisalnih fotoaparate radio masaž paneksol lampe, drsalke smuči plinski števnik kolesa otroški voziček omare, stelaže brušeno steklo itd pro da »Promet« Ljubljana nasproti Križevniške cerkve. 1802-6

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifro pa 5 Din. (9)

Kdo
mi naroči radio za inozemstvo Proti gotovini in fini garderobi za gospoda. Ponudbe pod »Reel« na ogl. oddelek »Jutra«. 1731-9

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

Kupim knjigo
dr. Metod Dolenc-a, tol. mač kazenskega zakonika kraljevine Jugoslavije. Vprašati v Florjanski ul. 10.I. 1743-8

»Die Frau als Hausärztin«
knjigo od dr. med. Anna Fischer Dückelmann, poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 36192-8

Leposlovne knjige
slovenske, dobro ohranjene kupim. Stožice 142 — pri konzumu 1802-8

Kolesa

za besedo Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Dvokolesa
sprejemam preko zime v shrambo. Očiščenje, emajliranje z ognjem in poniklanje najceneje. Tribuna F. B. L., Ljubljana Karlovška cesta 4. 44434-11

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Ia plohe
jesenove, orehove in bele bukove, od 50 cm debeline naprej, v vsaki množini kupuje Franc Pergler v Mariboru, Mlinska ulica 44 1452-15

Bukova drva
suha, žagana, m³ po 95 Din dostavlja Franc Janežič, Dolenjska cesta 5. 1358-15

Smrekove deske
kupimo proti knjižici kmečkih občin na Vrhniki ali kakšnih drugih hranilnih zavodov. — Mizarstvo »Sava«, Kolodvorska 18. 1716-15

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (13)

Nova moška obleka
naprodaj. Florijanska ulica 12, trafika. 1676-13

Moško obleko
lepo in dobro ohranjeno prodam za 200 Din. — Šapira, Tyrševa cesta 36, veža. 1690-13

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Avto
šestcilindrski, štirisedežni Opel-cabriolet, 900 kg težak, rabljen 1½ leta v popolnoma brezhibnem stanju, prodam za gotovino 45.000 Din. Jerina, Laško. 1635-10

Bencinmotor
5 Ks. malo rabljen — in
stroj za skoblanje
ugodno naprodaj. Informacije v obč. pisarni Višnja gora. 1709-10

Opel avto
(limuzina) štirisedežen, dobro ohranjen, nova pnevmatika za 20.000 Din naprodaj — tudi proti hranilnim knjižicam. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Opel«. 1349-10

Motor sekular
voz. štiri peresa komat pohištvo, skoro novo zamenjam za dobri do 2 tonski avto po dogovoru. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 1704

Avto preličati
oddam. Ponudbe na »Prešern, Kranj. 1655-10

Motorno kolo
s prikolico, v brezhibnem stanju, do 1200 cm³, kupim. Ponudbe z natančnim popisom in ceno na naslov C. Valant, Krško. 1460-10

Bösendorfer-Harley
Menjam svoje motorno kolo za dobro ohranjen klavir. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1527-10

Plymouth Chrysler
štiricilindrski — petsedežna limuzina, ugodno proda J. Lovše, Tavčarjeva ul. 7. 1794-10

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Različne spalnice
orehove, in smrekove kuhinjske opreme po najnižji ceni dobite edino le pri mizarstvu Albert Černe, Zg. Šiška — pri remizi. 343-16

Dve lepi spalnici
iz trdega lesa, politirani, po 3200 Din proda mizarstvo Kladnik, Mokronog 1027-12

Črešnjevo spalnico
politirano, kompletno, za 4000 Din proda Mušič Franc, mizar, Mengeš. 1482-12

Pohištvo
Na obroke — Na hranilne knjižice
Šperane orehove politirane spalnice in črešnjeve masivne politirane spalnice.
Šperane spalnice . 2500 Din
pleskane spalnice . 1800 »
kuhinjske oprave . 850 »
kuh. kredence . . . 450 »
postelje . . . . . . 200 »
omare . . . . 425 »
Vse drugo pohištvo dobite najceneje pri mizarstvu »Sava«, Kolodvorska št. 18 in Miklošičeva štev. 6. — Telefon 2780. 1715-12

2 moderni spalnici
kavkaški oreh, vezani (šperani) proda Vurnik Ignacij, mizarstvo, Vižmarje št. 36 (pred tovarno Hribernik). 1732-12

Šperano spalnico
mehko, imitacija ptičjega javora in cebrane, poceni proda Bitenc, mizarstvo, Gosposka ulica 10. 1762-12

Jedilnico
iz kavkaškega oreha, in
pleskano spalnico
po zelo ugodni ceni proda D. Lancoš, Wolfova ul. 12. 1769-12

Spalnice
od 2000 Din — kakor tudi
kuhinje
od 850 Din dalje nudi mizarstvo Josip Goljar, Gosposvetska cesta štev. 13. 1878-12

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Gostilna »Sodček«
na Žabjeku priredi danes večerno domačo zabavo z godbo. Solidna postrežba. Gosti vabljeni. 1727-18

Danes vsi
na ovetlične in veselo zabavo v restavracijo Čerman v Zg. Šiško. 1839-18

Najboljša vina
bela in rdeča liter 10 dinarjev, čez ulico 9 dinarjev, golaž 2.50, slivovka liter 20 Din, pri leže se dobro za čaj. — Abonenti se sprejemajo. Podgrajska klet — Mestni trg 13. 1832-18

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Hranilno knjižico
Mestne hranilnice v Črnomlju z večjo vsoto prodam ali zamenjam. Ponudbe pod »Nujno 218« na oglasni oddelek »Jutra«. 1646-16

Vlogo
(do 74.000 Din) Zadružne gospodarske banke v Ljubljani prodam proti gotovini. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »74.000« 1613-16

Posojila daje
hranilne vloge sprejema in redno izplačuje Splošno kreditno društvo Ljubljana. Aleksandrova 5. 1771-16

Najkulantnejša posojila
dajemo na vse vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo državne bone, Blatrova posojila in na kurantno blago. Naloge iz provinc promptno izvršujemo Pučka štedionа, Zagreb Meduličeva br. 31 Telefon 90-03. Naš zastopnik za dravsko banovino je Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12 na katerega se je obrniti 62-16

Hranilno knjigo
Mestne mariborske, za Din 26.000, proti 80 % gotovine takoj prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1579-16

Vložno knjižico
Občin. hran. Krško
200.000 do 240.000 Din, v enem ali več kosih kupim. Ponudbe na »Unioreklam«, Zagreb, Gajeva ul. 4, pod »Krško«. 1589-16

Hranilne knjižice
hranilnic včlanjenih v Zvezi slovenskih zadrug in v Zadružni zvezi, z manjšimi vlogami, kupim. Ponudbe z navedbo višine hranilne vloge in navedbo kupnine je poslati na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Ahasta«. 1024-16

Družabnika (co)
(tihega) z 20.000 Din, tudi s hranilno knjižico Mestne hranilnice, iščem za hotelsko podjetje v dobrem mestovškem kraju. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Gotov zaslužek«. 1468-16

Posojilo v hranilni knjižici
v znesku 12.000 Din, Kmetske ali Ljudske posojilnice v Ljubljani, išče obrtnik, proti garanciji in mesečnemu odplačevanju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poletje«. 1604-16

Družabnika (-co)
za otvoritev mesarije iščem. Imam svojo obrt. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Mesarija«. 1685-16

Posojilo nudim
Informacije daje Jaroš Josip, Rozna dolina — Cesta VIII, št. 22. 1729-16

Za eksploatacijo gozda
smreka, jelka, iščem družabnika s približno 75.000 Din, polovica gotovina, polovica v knjižicah Mestne, Ljudske ali Kmetske. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Dober zaslužek«. 1801-16

Starejša vdova
s premoženjem prosi dobro situiranega gospoda 4000 Din posojila na vknjižbo ali menico Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1792-16

Vložne knjižice
Kreditne banke, Kmetske ali Ljudske posojilnice in Mestne hranilnice kupim proti mesečnemu odplačilu. — Varnost v posestvu več milijonske vrednosti. — Ponudbe prosim pod »Najsigurnejša naložitev kapitala« na ogl. odd. »Jutra«. 1879-16

Hranilne knjižice
Ljubljanske kreditne banke kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubljana 71«. 1850-16

Družabnika
z nekaj kapitala, sprejmem v svrho povečanja obrti. — Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod šifro »Mesarija št. 100«. 1870-16

Vložne knjižice
Mestne hran. Novo mesto kupim. Ponudbe pod šifro »Gotovina« na Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 2/I. 1881-16

Družabnika
za prevzem fototrgovine, mlajšega, agilnega, s koncesijo sprejmem. — Fotoamaterji imajo prednost. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Fotoamater 20.000«. 1859-16

450.000 Din posojila
iščem za rentabilno industrijo proti hipoteki na nepremičninah, — vrednih 750.000 Din. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Rentabilno 794«. 1873-16

Hranilne knjižice
Zadružne gospodarske banke do gotove višine kupim. Ponudbe z natančnimi podatki ter zahtevo v odstotkih poslati na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Brez posredovalcev«. 1874-16

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Tovarniško podjetje
zelo rentabilno, potreben kapital do 500.000 Din, — oddam v najem ali sprejmem družabnika. Ponudbe poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dober zaslužek«. 1652-17

Vinotoč (bufet)
po možnosti s točilno pravico, iščem v najem na prometni točki Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vinotoč«. 1622-17

Dobra eksistenca za šoferja:
Prodam ali dam v najem dva Forda v prometnem kraju brez konkurence z prevozom drž. pošte in tekstilijem. Mesečni zaslužek 6500 Din. Odplačilo v mesečnih obrokih proti kavciji. Cena izvanredno nizka, radi prevzema večjega podjetja. Ponudbe v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Forda 22.600«. 1647-17

Večjo trgovino
dobro vpeljano z meš. blagom oddam v najem. Stanovanje v hiši. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zanesljive«. 1267-17

Šoferji!
Za dobo 3 let oddam avtotakso s petsedežno limuzino v brezhibnem stanju, z malno uporabo bencina (4 cil.) v dobro idočem kraju na Gorenjskem. — Treznemu in zanesljivemu šoferju je lepa eksistence zasigurana. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Eksistenca«. 1580-17

Skladiščne prostore
suhe, 100 do 150 m² event. s pisarniškimi lokali v centralni legi vzamem v najem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Stalni najemnik«. 1773-17

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Gostilno v Zagrebu
dobro uvedeno, oddam radi smrtnega slučaja, ali sprejmem družabnika z nekaj kavcije. Reflektanti naj se javijo: Stefo Radosavljević, Zagreb, Zg. Črnomerec br. 24 1656-19

Lokal in skladišče
oddam na Starem trgu 24 1471-19

Urarsko in kolesarsko trgovino
z koncesijo in blagom, do broidočo, prodam v industrijskem kraju. Ponudbe pod »25.000« na oglasni oddelek »Jutra«. 1648-19

Dve sobi
za pisarno ali stanovanje oddam takoj na Kralja Petra trgu 8. 690-19

Komisij. skladišče
oziroma zastopstvo za bivšo Mariborsko oblast, odda proti kavciji tovarna keksov A. Kern, Kranj. 1675-19

Pisarniške prostore
večje ali manjše takoj oddam nasproti glavne pošte Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1056-19

Trgovino z usnjem
dobro vpeljano, s stanovanjem takoj odda J. Pederšek, Rog. Slatina. 1524-19

Trgovino
s kolonijalnim in špecerijskim blagom, v Ljubljani, že desetletja obstoječo, v središču prometa, oddam zaradi bolezni — tudi ob dobrem poroštvu. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ugoden prevzem«. 1551-19

Delavnico in stanovanje
pod enim ključem, oddam v Bohoričevi ulici štev. 9. 1719-19

Skladišče s pisarno
blizu kolodvora oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1608-19

Lokal
za špecerijsko trgovino, lep, opremljen, s prostornim skladiščem, takoj oddam v Verovškovi 56. Točka zelo dobra. 1699-19

Trgovino papirja
galanterija, entlanje in predtiskarija, dobroidoča, prodam ali dam v najem. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1708-19

Trgovski lokal
v svoji palači (Aleksandrova - Beethovnova) odda zavarovalnica »Dunav«. Informacije istotam v družbeni pisarni. 1759-19

Lepo pisarno
kompletno opremljeno, odnosno prazno oddam v strogem centru. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Za takoj«. 1691-19

Trgovino
z mešanim blagom oddam takoj v najem z vso opremo. Trgovina je dobro vpeljana, na prometnem kraju pri D. M. v Polju pri Ljubljani. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1828-19

Poslovni prostori
poleg pošte so takoj na razpolago. Event. tudi za stanovanje. Poizvedbe med 10. in 12. ter 14. in 16. v Šelenburgovi ulici 6 I.—14. 1848-19

Prostorno stanovanje
sestoječe iz 4 velikih sob in pritiklin, oddam s 1. februarjem v sredini mesta. Poizvedbe med 10. in 12. ter 14. in 16. uro v Šelenburgovi ulici št. 6 I., 14. 1847-19

Lokal za pisarno
oddam na dvorišču — Tyrševa cesta 36. 1876-19

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Hišo z gostilno
kupim v ceni do 400.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hišo z gostilno«. 1618-20

Hišo v Mariboru
pri Glavnem trgu, s 3 stanovanji in kopalnico takoj poceni prodam. Pojasnila daje Ždanšek, Maribor, Židovska ulica št. 8. 1449-20

Posestvo
z gospodarskim poslopjem, kjer se lahko redi 8 glav živine, proda Franc Marolt, Brege Leskovec pri Krškem. 1459-20

Posestvo
4 ¾ ha, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, v Slovenskih goricah prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1511-20

Večstanovanj. hiša
z vrtom naprodaj. Pod goro št. 38, Št. Vid pri Ljubljani. 1827-20

Trgovsko hišo ali gostilno
na prometnem kraju kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Denar«. 1534-20

Novo hišo
dvostanovanjsko, poleg železniške postaje, z velikim vrtom in njivo takoj prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1565-20

2 stavbni parceli
500—600 m prodam. Poizve se: Brod pri Vižmarjih 22. 1723-20

2 parceli
skupno 1800 m², ob tramvajski progi v Šiški ugodno prodam. — Ponudbe na naslov: Franc Rihtar, uradnik banke »Slavija«, Ljubljana. 1725-20

Hišo na Bregu
prodam ali zamenjam z vilo. Ponudbe pod »Breg« na oglasni oddelek »Jutra«. 1698-20

V Kranjski gori
naprodaj hiša z gostilno, krasno verando in gostilniškim vrtom, proti gotovini. Ivana Jurca, Kranjska gora. 1694-20

Realitetna pisarna Adamič
Ljubljana, Vošnjakova 4 proda:
TRINADSTROPNO HIŠO, novozidano, 9 komfortnih stanovanj, donos 132.000 Din. Cena 1,700.000. — Prevzem hipoteke. — ostalo delno proti hranilnim knjižicam boljših zavodov.
HIŠO Z GOSTILNO in specerijo, enonadstropno, vrt, kegljišče, cena 400.000 Din. — Hipoteka se lahko prevzame.
PARCELO pri banski upravi, strjen sistem, á 260 Din kvadr. m.
PARCELO pri banski upravi za vilo á 350 dinarjev kv. meter.
Poleg več trgovskih, stanovanjskih hiš, vil, posestev in parcel. 1707-20

Prodam parcelo
25.000 m² veliko. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 1740-20

Hiša
na periferiji Ljubljane, z gostilno, mlekarno in trgovino ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1746-20

Hiše in posestva
od 20.000 Din dalje — ter
gostilne in graščine
prodaja Posredovalnica v Mariboru, Frančiškanska ul. št. 21. 1697-20

Kupim vilo
2- ali več stanovanjsko. Opis in ceno pod šifro »Bližina centra« na ogl. odd. »Jutra«. 1736-20

Nova hiša
s trgovino in posestvom za 120.000 Din naprodaj na prometnem kraju. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod »Zelo ugodno«. 1702-20

Parcelo
v bližini Ljubljane prodam tudi na knjižice Kmetske posojilnice. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Lepa lega«. 1754-20

Hišo
z 2 stanovanji s kuhinjama
in parcelo
400 m² veliko prodam. — Zelena jama, Zvezna ul. 3 1810-20

Dve parceli
ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1829-20

Vila
enonadstropna s 5 sobami, mansardno sobico kopalnico in vsemi pritiklinami, zidana na 1024 m² zemljišča naprodaj. Poizve se pri tvrdki Ivan Jax in sin, Gosposvetska c. 2. 1813-20

Vogalno parcelo
majhno, ugodno prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Blizu Šmartinske«. 1857-20

Novozidano hišo
prodam. Potrebno je 15.000 Din gotovine. Device Marija Brezje št. 45 pri Mariboru. 1868-20

Priložnostni nakup v Zagrebu
Krasno ležeča moderna vila, 20 let davka prosta, s 6 stanovanji, naprodaj za 800.000 Din. Hipoteka Din 50.000. F. Pichler, Maribor, Tržaška cesta št. 39. 1866-20

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijaka
sprejmem na stanovanje v Trnovem, Švabićeva 16/I. desno. 1678-22

Dijaka
sprejmem takoj kot sostanovalca. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 1726-22

Nižješolske dijake (inje)
sprejmem dva do tri v centru v vso oskrbo — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1797-22

2 dijakinji
sprejmem v dobro oskrbo nasproti opere. Klavir in nemščina. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1835-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Trisob. stanovanje
v Dalmatinovi ulici, uporabljivo tudi za pisarno, oddam s 1. februarjem. — Poizve se v stavbni pisarni, Rimska cesta 2/I. 1692-21

Dvosob. stanovanje
z balkonom oddam za februar, ali trisobno s pritiklinami za marec. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1664-21

Trisob. stanovanje
lepo, v Tavčarjevi ulici, prvo nadstropje, z balkonom, kopalnico in pritiklinami, oddam s 1. majem za 1250 Din boljši stranki. Pojasnila pri upravitelju hiše Novi trg 3. 1497-21

Štirisob. stanovanje
krasno, v centru mesta oddam stalni boljši stranki. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 431-21

Petsob. stanovanje
z vsemi pritiklinami, v II. nadstropju, v sredini mesta oddamo s 1. majem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1415-21

Enosob. stanovanje
z vrtom oddam za 150 Din na Šmarski cesti štev. 40. 1600-21

Štirisob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami, v sredini mesta oddam takoj ali s 1. februarjem. — Vprašati pri hišniku v Frančiškanski ulici štev. 10. 1598-21

Železničarji
Tri enosobna parketirana stanovanja z vsemi pritiklinami v novi vili se oddejo po 250 Din mesečno. Plačljivo tudi z vlogo Ljudske posojilnice. Babnik, Sv. Križ pri Ljubljani. 1714-21

Trisob. stanovanje
komfortno, pri Prulskem mostu oddam. Vpraša se: Sv. Petra c. 45. 1717-21

2 stanovanji in lokal
oddam na prometnem kraju. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1605-21

Stanovanje
sobe in kuhinje, z balkonom in vrtom za 200 Din oddam na Jurčkovi poti 55 — ob Ižanski cesti. 1741-21

Sobo s kuhinjo
takoj oddam na Ježici — Mala vas 49. 1742-21

Enosob. stanovanje
s pritiklinami oddam na Kodeljevem, Slomškova ul. št. 3. 1751-21

Trisob. stanovanje
komfortno, odda zavarovalnica »Dunav« v svoji palači na Aleksandrovi cesti. Informacije istotam v družbeni pisarni. 1758-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, zračno in suho, parketirano, z zaprto verando in uporabo kopalnice ter kosom vrta oddam na Goriški cesti štev. 11, poleg nove cerkve v Šiški. 819-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, oddam s 1. februarjem pošteni in čisti stranki. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1788-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, 2 minuti od tramvaja oddam v Zadružni ulici 1 — Kodeljevo. 1777-21

Trisob. stanovanja
s kopalnico ali brez — v strogem centru, ali v bližini banske uprave oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Komforten«. 1780-21

Komfort. stanovanje
šest- ali petsobno, v strogem centru mesta oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sončno«. 1781-21

Enosob. stanovanje
lepo in prostorno, oddam takoj ali pozneje na Bleiweisovi cesti 9/II, levo. 1563-21

Enosob. stanovanje
suho, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 1817-21

Trisob. stanovanje
solnčno, v Čopovi ulici 31 takoj oddam. Pojasnila daje K. Jurman, optik, Šelenburgova ulica. 1812-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, kletjo in vrtom takoj oddam radi premestitve v Mostah — Korošćeva ulica štev. 11. 1795-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami oddam s 1. februarjem na Gosposvetski cesti. Plemene ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Mirna stranka«. 1796-21

Enosob. stanovanje
takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1867-21

Stanovanje
petsobno, z vsem komfortom, v bližini ev. Jožefa oddam s 1. majem. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod značko »Jožef«. 1840-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v vili, 3 minute od pošte oddam s februarjem. Pojasnila v trgovini na Tržaški cesti štev. 3. 1875-21

V centru mesta
oddam 2 sobi s predsobo in kopalnico na plin, s posebnim vhodom, 1 ali 2 gospodoma. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1821

Trisob. stanovanje
s kopalnico na plin, in posebno sobo oddam za maj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1854-21

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Separirano sobo
v centru, med Gosposvetsko cesto in Gregorčičevo ulico, išče stalni gospod. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sobica«. 1782-23a

Manjšo sobo
opremljeno, s posebnim vhodom, v centru mesta, išče za 1. februar mlajši gospod. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Stalen 30«. 1790-23a

Sobo ali lokal
iščem v sredini mesta. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Krojač«. 1814-23a

Iščem sobico s štedilnikom
za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj soba«. 1849-23a

Sobo s klavirjem
event. vso oskrbo, išče solidna gospodična iz boljše hiše. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Klavir«. 1869-23a

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami išče v sredini mesta 4-članska mirna družina. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Točen plačnik«. 1680-21a

Obitelj
brez dece išče v Bežigradu, Mirju ali Podrožnikom 3 solnčne sobe s kabinetom, vrtom in pritiklinami s 1. aprilom ali majem. Ponudbe takoj na oglasni oddelek »Jutra« pod »Mesto«. 1677-21a

Stanovanje
3 manjših sob, v Prulah ali Trnovem išče z majem državni uradnik. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pogoj vrt«. 1615-21/a

Dvosob. stanovanje
na Mirju ali Vrtači išče z majem zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Državni uradnik«. 1015-21/a

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, išče tričlanska družina v bližini kolodvora. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Za marec«. 1478-21/a

Sobo in kuhinjo
iščem za mesec marec ali pozneje. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Točen plačnik«. 1484-21/a

Enosob. stanovanje
v centru mesta išče boljša oseba. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sama«. 1735-21/a

POMLADITE SI SVOJ

Radio aparat

Pri nas si lahko nabavite najnovejše
PHILIPS ELEKTRONKE PROTI TEDENSKEMU ALI MESEČNEMU ODPLAČILU
Brez velikih izdatkov imate
NOV APARAT
Tehnično posvetovanje brezplačno na razpolago
Sprejemanje v popravilo vseh vrst aparatov

Suttner, Ljubljana 8

Aleksandrova cesta št. 6 — Palača Dunav

Trisob. stanovanje
s kopalnico, v centru išče za takoj boljša najemnica. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »V večji stanovanjski hiši«. 1302-21/a

Enosob. stanovanje
išče mlad zakonski par brez otrok, vse dan odsoten, v bližini Sokolskega doma v Šiški. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zakonca«. 1594-21/a

Stanovanje
3—4sobno, s kopalnico, ali vilo išče v najem boljša stranka za 1. maj. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stalno«. 1614-21/a

Dve osebi
iščeta sobo, kuhinjo event. kabinet, z vsemi pritiklinami za maj ali pozneje. Pogoji: okrog Sv. Petra ali v tej bližini, prvo ali drugo nadstropje, primerna cena. Ponudbe pod šifro »Mirna stranka« na oglasni oddelek »Jutra«. 1685-21a

Sobo, kabinet in kuhinjo
event. prostorno sobo s kuhinjo in vsemi pritiklinami iščem z majem. Podpritličje izključeno. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Samo 2 osebi«. 1734-21/a

Sobo (2 sobici)
in kuhinjo iščeta zakonca brez otrok za marec ali pozneje. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Reden plačnik«. 1755-21/a

Enosob. stanovanje
za april ali maj išče majhna družina v mestu. Gre tudi za hišnika. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Izučen ključavničar«. 1787-21/a

Trisob. stanovanje
solnčno, išče z majem mirna dvočlanska družina. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Solnčno«. 1815-21/a

Državni uradnik
(3 osebe) išče stanovanje 2 sob in kabineta, po možnosti s kopalnico, za maj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Novo poslopje«. 1856-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

1—2 opremljeni sobi
solnčni, vezani s posebnim vhodom, z vhodom iz stopnic, skupno ali posamezno oddam. Napoleonov trg 6/II. 1642-23

Gospoda
sprejmem na stanovanje, ali oddam sobo takoj. — Rožna dolina, cesta IV/32. 1687-23

Sobo
lepo opremljeno, z dvema posteljama, s posebnim vhodom, oddam s 1. februarjem. Moste, Poljske pot 29. 1679-23

Sobico
oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1663-23

Za pisarno
oddam 2 pritlični sobi v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 482-23

Separirano sobo
z 2 posteljama, oddam na sproti pošte. Sprejmem pa

sostanovalca
Prešernova ulica št. 54 — hišnica. 1539-23

Lepo sobo
separirano takoj oddam v centru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1593-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, oddam mirni in pošteni gospodični. Poizve se na Sv. Petra c. št. 52. 1367-23

Prazno sobo
lepo in veliko odda Kajfež na Sv. Petra cesti štev. 2. 1722-23

Prazno sobo
podstrešno oddam v Šiški, Janševa ulica štev. 7. 1602-23

Separirano sobo
lepo opremljeno, solnčno, v centru oddam boljšemu stalnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1662-23

Opremljeno sobo
lepo, veliko, separirano, z verando, oddam takoj boljši osebi, event. s souporabo štedilnika. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1660-23

Sobo
oddam poceni dvema gospodoma ali gospodičnama s 1. febr., event. s hrano. Židovska 6/I. 1651-23

38-letna
s krasnim stanovanjem ter nekaj posestva poroči d-ž uslužbenca nad 45 let. Dopise pod »Značajen« na oglasni oddelek »Jutra«. 1672-23

Preprosto sobico
oddam gospodični. Krakovski nasip 4/III. 1674-23

Sostanovalca
sprejmem po nizki ceni poleg ljudske kuhinje. — Bolha, Streliška ul. 10/II. 1693-23

Prazen kabinet
takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1855-23

Oddam sobe
opremljene ali prazne, separirane in solnčne, tudi s oskrbo in hrano. Naslov in cena se izve v gostilni »Sodček« na Žabjaku. 1736-23

Lepo in zračno sobo
oddam v Nunski ulici št. 3 1846-23

Opremljeno sobo
separirano, s hrano ali brez oddam dvema dijakoma ali gospodu na Mirju, Verstovškova 25. 1841-23

Veliko sobo
s strogo separiranim vhodom, souporabo kopalnice in vodovodom v sobi oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1811-23

Opremljeno sobico
separirano in čisto oddam z vso oskrbo ali brez na Emonski cesti 8/I., levo. 1853-23

Sobo z 2 posteljama
lepo opremljeno, s parketom, elektriko in posebnim vhodom, oddam na Starem trgu št. 4/I. 1738-23

Lepo sobo
s kopalnico in vso oskrbo po zelo nizki ceni prodam na Domobranski cesti. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1744-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom, vso oskrbo in dobro hrano odda dvema gospodoma ali gospodičnama Franke, Rimska cesta 23. 1739-23

Opremljeno sobo
čisto in komfortno, v bližini kolodvora oddam gospodu za 300 Din. — Fele, Kolodvorska ulica 28/II. desno. 1753-23

Opremljeno sobico
z elektriko in posebnim vhodom oddam s 1. februarjem. Poizve se v pritličju na Rimski cesti štev. 3. 1750-23

Sostanovalko
za 100 Din mesečno sprejmem na Domžalski cesti 1 (pri ženski bolnici). 1779-23

Opremljeno sobo
v vili sredi mesta, pri Tivoliju oddam s februarjem gospodu ali gospodični. — Puharjeva 12/I. 1796-23

Veliko prazno sobo
s posebnim vhodom, oddam gospodični v novi vili v Groharjevi ulici štev. 7/I. 1791-23

Sobo
prazno ali opremljeno oddam s 1. februarjem v Sp. Šiški Jernejeva cesta 8, pritličje, levo. 1507-23

Gospodično
na stanovanje sprejme Bučar, Pred Škofijo št. 21/II. 1799-23

Opremljeno sobo
oddam za februar. Ilirska ulica 29. 1718-23

Opremljeno sobo
separirano, s souporabo kopalnice, z ali brez hrane oddam 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 1831-23

Separirano sobo
z 2 posteljama, oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1804-23

Lepo sobo
mirno, separirano, z električno razsvetljavo oddam s postrežbo za 270 Din. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1800-23

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

P.
Pričakujem Te. Srečno pot! 1695-24

Gospodična
želi dopisovati z izobraženim in resnim gospodom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Razvedrilo«. 1711-24

Gospod
ki je prinesel deteljico — naj se oglasi v Prečni ulici št. 6. 1858-24

Boljšega gospoda
želim tem potom spoznati radi pomanjkanja znanja. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Simpatija«. 1825-24

I. Dolenc
22. januarja ob 10. uri na Ambroževem trgu. 1860-24

Tujka — blondinka
sem iz bogate trgovske hiše. Želim poznanstva v svrho skupnih zabav, izletov itd. s simpatičnim gospodom. Dopise s sliko na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mladost«. 1712-24

Kateri gospod
želi razvedriti s pošteno gospodično — naj piše na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Hrepenenje«. 1763-24

Kateri gospod
izobraženi, želi spoznati značajno gospodično. — Dopise pod »Bodočnost« na ogl. odd. »Jutra«. 1826-24

Spomini
Na svidenje 22. jan. 1933. Pozdrav. 1624-24

Gospodična
simpatična, dobro situirana, želi znanja z boljšim značajnim inteligentom čedne zunanjosti v starosti do 32 let v svrho plesa in zimske zabave. Dopise prosim na ogl. oddelek »Jutra« pod »Ljubljana 11«. 1877-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Gospodična
srednjih let, lastnica hiše, želi poročiti 35—50 let starega gospoda, boljšega državnega uradnika. Vdovci niso izključeni. Dopise pod »Resnost« na oglasni oddelek »Jutra«. 1623-25

Posjednik
34 god. star odovac, rkt., sa lijepo potpuno uredjenim stanom i izvrstnim gospodarstvom, želi ozbiljno poznanstvo simpatične dame u svrhu ženidbe. S obzirom na moje izvrstne prilike ne tražim miraz, nego u prvom redu milu vjernu suprugu, dobru domaćicu. Odgovor sa potpunom adresom pod znakom »Sigurna budućnost 11« na oglasni oddelek »Jutra«. 738-25

Inteligentna vdova
simpatična, samostojna, starejša, posestnica hiše z gostilno, v večjem kraju Slovenije, želi poročiti starejšega gospoda, ki bi imel nekaj gotovine. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Lepa jesen«. 1833-25

»Fortuna«
Ljubljana, pošt. predal 221
Poročiti se želi:
INŽENJER, 32 let,
PODJETNIK, ločenec, 35 let,
DRŽ. NAMEŠČENEC, 34 let,
GOSTILNIČAR IN POSESTNIK, 52 let,
TRGOVEC, 42 let,
UČITELJICA, 22 let, premoženje in dota 300.000 Din,
ZASEBNA URADNICA, 24 let, gotovina 20.000 Din,
LOČENKA, 35 let, posestnica v mestu,
GOSPODIČNA, 23 let, gotovina 50.000 Din,
GOSPODIČNA, 39 let, gotovina 100.000 Din.
Večje število gospodov vseh poklicev ter gospodičen in vdov s premoženjem in dotami!
Prospekti proti predplačilu Din 10.—. 1683-25

Tridesetletni gospod
hišni posestnik v Ljubljani želi spoznati sebi primerno gospodično ali vdovo močne postave. V slučaju skupne harmonije ženitev ni izključena. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Temperamentna«. 1784-25

Mlad trgovec
želi poročiti 20—26 let staro gospodično, z nekaj premoženja. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod »Harmonija«. 1591-25

Gospodična
stara 38 let, razočarana, pridna gospodinja, s 43.000 Din gotovine, takoj poroči simpatičnega in zdravega gospoda, ki je v dobri poziciji. Samo resne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Duša plemenitosti«. 1609-25

Priženil bi se!
verziran trgovec, srednjih let ter neodvisen. Hišni posestnik s takoj razpoložljivim kapitalom 800.000 Din, bi se rad priženil k posestvu trgovini ali kakemu podjetju. Neanonimne ponudbe s sliko je poslati na Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana — Aleksandrova cesta št. 2. Za absolutno diskrecijo jamčimo. 1439-25

Solidnega zidarja
s treznim značajem, tehnično izšolanega, ki bi bil zmožen voditi zidarsko obrt na deželi, iščem za svojo hčerko. Dopise na naslov: Kac Josip, krojaški mojster, Dravograd. 1029-25

Gospod
srednjih let, v dobri poziciji, z lastnim stanovanjem, išče srčno dobro družico za skupno gospodinjstvo eventualno zakon. Poklicno zaposlene in neodvisne imajo prednost. Dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Naturfreunde«. 1820-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Pianino
skoro nov, prvovrstno ohranjen, naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1838-27

Kratek klavir
skoro nov, originalni Ehrbar, poceni proda Dobrajc v Mariboru, Tattenbachova ulica 21. 1872-26

Pianino
dobro ohranjen, prodam za gotovino 10.000 Din. Jerina, Laško. 1630-26

Klavirji
pianini
Kupujte na obroke
od Din 400.—
prve svetovne fabrikate Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hölzl, Stingl orig., ki so nesporno najboljši! Lahka in precizna mehanika. Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Gl. Matice
ALFONZ BREZNIK
Aleksandrova cesta 7 (vogal Beethovnove ulice).

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Mladega ovčarja
čistokrvnega, kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1803-27

Psa ovčjaka
zanesljivega čuvaja, 1 leto starega, ugodno prodam. Šmartno pri Litiji št. 5. 1658-27

Lovski pes
nemški kratkodlaki resovec, dresiran, naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1626-27

Psa in psico
brak jazbečarja, prodam po ugodni ceni ali zamenjam za istrijanarja. Pes je prvovrsten jamar. Zupan Franjo, gostilničar, Trbovlje II. 1620-27

Zajce
belgijske rekse, bele, črne proda Josip Pavlin, Vrhnika 217. 1665-27

Kanarčke
(harcerje) dobre pevce od 150 Din naprej to plemenske samice po 50 Din proda Franjo Omahna, Sv. Petra cesta 53a, Ljubljana 430-27

Krasne pse
mlade špice, snežnobele barve, proda Vinko Vidmar, Zelena jama, Vodnikova 4 1772-27

Plava papiga
(majhna) je ušla. Najditelja prosim, da jo vrne na naslov: Zupan, Cesta v Rožno dolino 7. 1765-27

Mlade pse
boksarje, dva meseca stare in več kanarčkov proda Josip Devetak, — Šelenburgova št. 4, — hišnik. 1837-27

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Črna aktovka
se je zgubila v sredo okrog 19. od Mestnega do Ljudskega doma. Pošten najditelj naj jo izroči proti nagradi na oglasni oddelek »Jutra«. 1645-28

Denarnico
sem izgubil v četrtek zvečer z manjšo vsoto denarja od Zmajskega mostu do Šmartinske ceste. Pošten najditelj naj jo izroči na naslov, ki je v denarnici ali pa na ogl. odd. »Jutra«. 1730-28

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hibšer Hugon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25. Telefon 3911. 65-30

Steznike in trebušne pasove
izdelujem po meri. Izvršujem vsa popravila. Na željo pridem na dom. Terezija Kranjc, Vodmat, Ljubljana. — Društvena ul. št. 23. 1786-30

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje rafinerija dragih kovin v Ljubljani, Ilirska ulica štev. 36 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri gostilni Možina). 70

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata — Maribor, Orožnova ulica 8. 230-35

Stroji

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Parno lokomobilo
25—35 Ks, kupi F. Pirnar, Slov. Bistrica. 1710-29

Pisalni stroj
novejše type, dobro ohranjen, kupi Gasilska četa, Tržič. Ponudbe s ceno poslati direktno. 1582-29

Pletilni stroj
Ideal 60/8, malo rabljen, zamenjam za motorno kolo BSA ali Puch, v brezhibnem stanju. — Dopise na naslov: Jurij Strasser, zidarski mojster, Guštanj. 1030-29

Bencin-motor
malo rabljen z cirkularko na vozu in mlatilnico prodam, tudi za hranilno knjižico Kmetske posojilnice ljubljanske. V ogl. odd. »Jutra«. 1720-29

2 šivalna stroja
čevljarski, cilinder, — znamke Singer ter ženski, prodam Gradaška ulica 8, pritličje. 1805-29

Pletilni stroj
70-8, Ideal, poceni prodam. Poizve se pri Jožefu Zorku, Dečna sela št. 37, Artiče, Brežice. 1824-29

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Na javni dražbi
dne 24. 1. 1934 ob 2. uri popoldne v Domžalah, Mlinska ulica 9, bodo na prodaj razne premičnine, med drugim tudi 1 konj in 2 voza. 1653-32

23. januarja 1934
ob 15. uri se vrši na Fužinah (grad) Studenec 1,
javna dražba
20 krav, 7 telic, 1 bik, 13 prašičev, razno star. pohištvo, lestenci, preproge, ogledala, vaze, marmor. mize, glasovir ter druge umetnine. 1670-32

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Česen
lep in zdrav, kg po 3.50 Din nudi dokler traja zaloga Josip Leh, Osluševci pri Ptuju. Istotam se dobi
čebula
1577-33

Krompir, fižol, čebulo, orehe, jabolka
v vsaki množini kupujem po dnevni ceni. Pismene ponudbe na naslov: Ilija Tomašević, Zagreb, Bakačeva št. 4, telefon 4735. 1397-33

Suhe slive
za jelo, razpošilja Šuštarič, Cerkvišče, pošta Gradac — Belokrajina. 1588-33

Razno

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

ŠTAMPILJE-ETIKETE
GRAVERSTVO
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA, SV. PETRA C. 18, TEL. 25-51

VATO
v tablah in za odeje. Preden krijete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!
ARBEITER
Maribor 9965

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Claven« je mast

Zaščitni znak — Claven — Zaščitni znak
Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča. Čuvajte se ponaredb!
M. Hrnjak
lekarnar — Sisak.

Polno-jarmenik
Esterer 65 cm, s tonskim skladiščem, skoro nov, z vsemi žagami NAPRODAJ. Ponudbe pod »Billigst 249« na ogl. odd. »Jutra«. 1386

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER
postrezi s pristnim
BERMET - VINOM
Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri
MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI
Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravijo tisoče in tisoče mojih strank
Violine od Din 71.- dalje — Havajske gitare,
Gitare - 148.- - klavirske harmonike,
Mandoline - 98.- - saksofoni, trobije in t. d.
Harmonike - 75.- - po najnižjih cenah
NAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO ODPREMNA TVRDKA GLAZBILA
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ
F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA
ZAGREB, Nikolićeva ul. 12/c.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

D. LANCOŠ
UMETNO MIZARSTVO
spalnice od Din 2.000
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA št. 12

MLAD INŽENJER
elektrotehnične stroke se išče za elektrotehnično podjetje, ki proizvaja izdelke nizke napetosti. — Ponudbe z navedbo študij in eventualne prakse je poslati pod šifro »Stalno mesto« na ogl. oddelek »Jutra«. 1422

Domača poznana tvrdka išče zastopnika
v vseh banovinskih in drugih večjih mestih Jugoslavije za razpečavanje v lekarnah, drogerijah, parfumerijah ter galanterijskih in kolonialnih trgovinah. V poštev pridejo prvenstveno agenturske trgovine in zastopniki z dobrimi referencami. Ponudbe je poslati pod šifro »Konzum 1901/286« na »Propaganda« d. d., prej Jugoslovensko Rudolf Mosse d. d., Beograd, pošt. pret. 409. 1313

ZAHVALA

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki sem jih prejela povodom težke izgube mojega nad vse ljubljenega soproga, gospoda

FRANCA FRANKA
zvaničnika državne železnice

kakor za poklonjeno krasno cvetje in vence se tem potom vsem najtopleje zahvaljujem.

Posebno zahvalo sem dolžna čč. duhovščini, postajnemu načelniku g. Škofu in uradništvu za spremstvo, nadalje vsem stanovskim tovarišem, godbi in pevskemu zboru društva »Sloga« za lepe žalostinke in žalno petje ter končno vsem, ki so blagega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 21. januarja 1934.

ŽALUJOČA SOPROGA.

ŽEPNE IN ZAPESTNE URE, BUDILKE, KUKAVICE, STENSKE URE, ZLATNINO IN SREBRNINO KUPITE DOBRO IN PO NIZKIH CENAH
PRI
H. SUTTNER — Ljubljana 5
PREŠERNOVA ULICA 4, POLEG FRANČIŠKANSKE CERKVE.
CENIK ZASTONJ IN FRANKO. 11972

✝

Naznanjamo žalostno vest, da je naša draga mama, gospa

Marija Mahnič roj. Ferluga
posestnica v Bazovici pri Trstu

v soboto, dne 20. t. m., po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 22. t. m., iz hiše žalosti v Bazovici.

Bazovica—Ljutomer, dne 20. januarja 1934.

Žalujoči rodbini: MAHNIČ—PRESL.

OKAZIJSKA PRODAJA
po globoko znižanih cenah; dokler še zaloga traja.

flanele vzorčaste	Din	7.50	šifon boljši 80 cm	Din	9.—
flanele enobarvne	„	9.—	platno za rjuhe 150 cm	„	18.—
baržuni rožasti	„	17.—	kontenina za rjuhe	„	15.—
zefir za srajce	„	7.50	platno 180 cm za kapne	„	29.—
puplin za srajce	„	14.—	Creppe de Chine	„	34.—
puplin za kombineže	„	11.—	Creppe de Chine Ia	„	38.—
etamin za zavese 120 cm šir.	„	13.—	Flamisol v vseh barvah	„	76.—
klot za odeje 140 cm	„	17.—	štof za dam. obleke 130 cm	„	27.—
gradl za madrace	„	23.—	volneni georgeti 150 cm	„	45.—
zavese trodelne	„	65.—	štof za sportne plašče	„	48.—
odeje iz klota	„	105.—	volneni crepi za obleke	„	36.—
rjuhe flanelaste	„	32.—	štof za moške obleke	„	48.—
kontenina 75 cm	„	6.—	kamgarn za moške obleke	„	65.—
šifon	„	6.—	angleški kamgarn	„	190.—
šifon brez apreture 80 cm	„	8.—	pump hlače	„	95.—

NARODNI MAGACIN
SPLOŠNA TEKSTILNA D. D.
Ljubljana, Mestni trg 17.

ZAHVALA

Za tolažilne dokaze sočutja, s katerimi ste počastili spomin naše predobre matere, babice in tašče, gospe

Ivane Seunig roj. Kušar
posestnice in trgovke

ter z izraženim sočutjem dali nam v težki uri uteho, prejmite vsi in vsak posebej našo najprisrčnejšo zahvalo. Zlasti veljaj naša zahvalnost za poklonjeno cvetje ter mnogoštevilno spremstvo na njeni zadnji poti.

Dolžnost pravičnosti pa nas veže, da se ob tej priliki še posebej zahvalimo sanatoriju »Šlajmarjev dom« za odlično nego, ki je je bila blagopokojnica deležna zadnje dni svojega življenja, še posebej hišnemu zdravniku dr. Hausu, zdravnikoma dr. Merčunu in dr. Ješetu za specialno lečenje ter čč. sestram družbe sv. Vincencija, ki so z občudovanja vredno požrtvovalnostjo lajšale boli preblage rajnke prav do zadnjega diha.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1934.

Globoko žalujoči ostali.

1434

ZAHVALA

Za obilne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli osebno ali pismeno povodom težke izgube našega srčno ljubljenega moža in očeta, gospoda

DOMINIKA KOKALJA
restavraterja

izrekamo tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo zdravniku g. dr. Jenšterlu za njegovo izredno skrb in požrtvovalnost, čč. duhovščini, železničarski godbi z Zidanega mosta za ganljive žalostinke, pevskemu društvu »Zvon« za tolažbe polno petje, gasilcem rudnika Trbovlje, uradništvu cementarne, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja in končno vsem, ki so blagega pokojnika spremili v tako častnem številu na njegovi zadnji poti.

Trbovlje, dne 20. januarja 1934.

Žalujoči ostali

Znižujemo cene

damskim plaščem

prej	490.—	590.—	690.—	790.—	890.—
sedaj	450	450	590	690	750

NI PREPOZNO!

Zima še traja, izkoristite priliko, dolgo se boste veselili tako ugodnega nakupa!

Prepričajte se o stari ceni na tovarniških etiketah!

TIVAR OBLEKE

Konjska struna (Rosshaar) **»Žima«**

Šimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri tvrdki

FRANC JEŠE, tovarna žime

Stražišče pri Kranju. 272

Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

KUPIMO

že rabljene, ali v dobrem stanju naslednje stroje proti gotovini: 1 kompleten, prosto, idoči, 6-delni **SCHROTPLANSICHTER** z 10 do 12 ramov, kapaciteta 1000 kg na uro, po možnosti znamke MIAG ali PROKOP; 1 dvostavno **REFORM-GRIESPUTZMASCHINO** brez aspiracije, ali z »schnekom«; 1 dvostavni **DETACHEUR**. Ponudbe z označbo najnižje cene, fabrikata, leta proizvodnje in mesta, kje se stroji lahko pregledajo, je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Plačanje takoj«. 1356

Prodamo zelo ugodno kompleten

avtomatski bufet

Za pojasnila se obrnite na: **Zagrebačko dioničko pivovarno in tvornico slada, Zagreb.** 1351

MOKA ADA

iz mlina Davida Huberta, mleta iz najboljše izbrane potiške in banaške pšenice.

NEPREKOSLJIVA JE V KVALITETI

v peki in okusu.

CENEJŠA JE OD DRUGIH MOK,

ker pri svoji prvovrstni kvaliteti ni dražja od manjvrednih znamk.

Vsak trgovec, pek in gospodinja naj zato v lastnem interesu zahteva vedno le **MOKO ADA.**

Stalne zaloge moke ADA imajo tvrdke: »Ekonom«, Prvo delavsko konzumno društvo, Ljubljana — Gorjanc, Ahačič in Šifrer, Kranj — Josip Kobe, Novo mesto — Matheis, Brežice — Kresse, Kočevje — A. Domicelj, Rakek — Engelsberger, Krško — Jože Resman, Zapuže — Anton Strgar, Kamnik — Mihelčič, Zagorje — Matko Krajnc, Vrhnika — Franc Oset, Sv. Peter v Savinj. dolini — Balon, Harlander, Kovačič, Jesenice — Janko Končar, Litija — Ziherl, Škofja Loka

Glavno zastopstvo za Slovenijo: Stanko Harmel, Zagreb, Langov trg štev. 2. 1353

NABAVKA MASTI ZA VOJAŠTVO

Na dan 24. januarja 1934 održala se bo prva javna ustmena licitacija ob 11. uri pri intendanturi komande Dravske Divizijske Oblasti v Ljubljani (Metelkova ulica, pri Taboru) za nabavko in predajo:

MASTI (SVINJSKE) 50.000 kgr

Pogoji in vsi ostali podatki glede te licitacije se dobijo za časa uradnih ur pri Intendanturi dravske divizijske oblasti.

Kavcija od 5 odst. vrednosti masti se ima položiti istega dne do 10. ure pri filijalki poštne hranilnice v Ljubljani.

Konkurenti naj prineso s seboj vse predpisane dokumente, katere predvideva Zakon o državnem računovodstvu.

E. Br. 796. — **IZ INTENDANTURE KOMANDE DRAVSKE DIVIZIJSKE OBLASTI V LJUBLJANI.** 1405

Vrnimo se hitro domov ...

SEDAJ OB OSMIH PRENAŠA RADIO PARIZ. POHITIMO, DA NE ZAMUDIMO!

ODKAR SMO SI NABAVILI NOVI

PHILIPS „Super Inductance“

SPREJEMNIK JE V HIŠI POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

Reprodukcija je odlična. Slušajoči ima vedno vtis, da je v gledališču. Zabeležite si naš naslov in nas pokličite. Sprejemnike vam hočemo brezobvezno na Vašem domu predvajati.

Prodaja tudi na dolgoročna odplačila.

PHILIPS zastopstvo:

H. SUTTNER,

Ljubljana 8, Aleksandrova 6.

PHILIPS 834 634

"SUPER-INDUCTANCE"

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, tricikljev, ...valnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne

»TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovška cesta 4 Najnižje cene! Ceniki franko.

PERJE

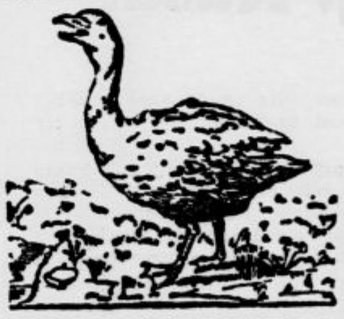

Kokošje, purje, gosje in race, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Po znatno nižjih cenah.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

DOBAVLJA V VSAKI MNOŽINI

E. VAJDA — ČAKOVEC

Telefon 59, 60, 3, 4.

ZNIŽANE CENE

čevljem

za sneg in ples

od 19. januarja

~~49.-~~ **39.-**

Vrsta 7125-17

Kadar ste doma, kadar delate v kuhinji in hodite iz sobe v sobo, nosite te mikado copate. Otroške Din 25.—, moške Din 39.—.

~~59.-~~ **49.-**

Vrsta 7155-18

Pred prehladom doma Vas najboljše obvarujejo te tople visoke copate. Moške Din 59.—, ženske Din 49.—, otroške Din 39.—.

~~59.-~~ **49.-**

Vrsta 9875-10

Za ples in zabavo ti lahki čeveljčki iz žameta, kombinirani z lakom.

~~59.-~~ **49.-**

Vrsta 9815-54

Elegantni čeveljčki iz žameta, kombinirani z usnjem, ne smejo manjkati v garderobi nobene dame.

~~59.-~~ **49.-**

Vrsta 9755-05

Čeveljčki iz svilenega atlasa, najprimernejši za ples. Imamo tudi bele, ki jih lahko barvamo po barvi obleke.

~~59.-~~ **69.-**

Vrsta 1885-05

Okusni polvisoki škorenjčki s toplo podlogo in patentiranim zapiračem.

~~59.-~~ **49.-**

Vrsta 1845-54

Črni ali rjavi iz žameta, kombinirani z usnjem. Elegantni in udobni za vsako nogo in vsak žep.

~~99.-~~ **89.-**

Za delo v hladnih prostorih nenadomestljivi, izdelani iz tople volnene klobučevine, z nepremočljivim podplatom iz gumija.

~~79.-~~ **69.-**

Za delo v hladnih prostorih nenadomestljivi. Izdelani iz tople volnene klobučevine z nepremočljivim podplatom iz gumija. Moški prej Din 99.—, sedaj Din 89.—.

~~149.-~~ **129**

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in ples iz laka, kombinirani s semiš usnjem.

~~99.-~~ **89.-**

Vrsta 4055

Udobni in elegantni čevlji iz toplega sukna, okrašeni z robom iz krimera. Za občutljive noge v zimski dobi nenadomestljivi.

~~149.-~~ **129**

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji del kombiniran s toplo klobučevino. Zaradi elegance nazvani diplomatski.

Pridite v naše prodajalnice. Izkoristite to priložnost sedaj, ko potrebujete največ čevljev tudi za ples in proti slabemu vremenu.

SLUŽIMO JAVNOSTI, NE ŠPEKULIRAMO

Bata

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.